

BIBLIJSKA
DOKTRINA

Okt. • Nov. • Dec. 2016.

KNJIGA O JOVU

HRIŠĆANSKA
ADVENTISTIČKA CRKVA

KNJIGA O JOVU

oktobar, novembar, decembar 2016.

Sadržaj:

1. Kraj	5
2. Velika borba	13
3. »Eda li se uzalud Jov boji Boga?«	21
4. Bog i ljudska patnja	29
5. Proklet da je dan.....	37
6. Nezaslužena kletva?.....	45
7. Božanska kazna	53
8. Nevina krv	61
9. Nagoveštaji nade	69
10. Elijujev gnev	77
11. Iz vihora	85
12. Jovov Otkupitelj	93
13. Jovov karakter.....	101
14. Jovove pouke	109

Knjiga o Jovu

Autor: Imre Tokić

Broj: 4/2016.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu

www.subotnaskola.org

Odgovara:

Igor Bosnić, Beograd, Radoslava Grujića 4

Prevod: Dragana Todoran

Lektura: Tomislav Stefanović

Izdaje: TIP Preporod, Beograd

Za izdavača:

Dragan Pejovski,

11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Tabele zalaska Sunca priprema: mr Radomir Grujić

Štampa: Euro Dream, Nova Pazova, 2016.

Tiraž: 1200

© [2016] Generalna konferencija Hrišćanske adventističke crkve®. Sva prava pridržana. Nijedno lice ili ustanova ne može da menja, prepravlja, prilagodava, prevodi, reprodukuje ili objavljuje nijedan deo biblijske pouke bez prethodnog pismenog odobrenja Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve®. Odeljenske službe Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve® su ovlašćene da se pobrinu za prevod biblijske pouke, u skladu sa posebnim smernicama. Autorska prava takvih prevoda i njihovo objavljivanje i dalje su u nadležnosti Generalne konferencije. Izrazi »Hrišćanska adventistička«, »Adventistička« i logo sa plamenom su registrovane oznake Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve® i ne mogu se koristiti bez prethodnog odobrenja Generalne konferencije.

UVOD VEČITO PITANJE

Uprkos sveopšte propagande koja tvrdi suprotno, hrišćani imaju veoma logične i razumne razloge da veruju u Boga. Iako uveravani od strane istaknutih pojedinaca da koncepti evolucije o »prirodnoj selekciji« i »nasumičnim mutacijama« mogu objasniti složenost, čudo i lepotu života, mnogi ljudi ne prihvataju takvo gledište i to s razlogom. I uprkos najnovijim »naučnim« izjavama da je univerzum nastao »ni iz čega«, mnogi ideju o večnom Bogu, nasuprot nastanku »ni iz čega«, smatraju logičnim i zadovoljavajućim objašnjenjem stvaranja.

Pa ipak, čak i pored logike i razuma koji su čvrsto na našoj strani, još uvek postoji trajno prisutan problem zla, a samim tim i večito pitanje: *Ako postoji Bog, koji je toliko dobar, toliko pun ljubavi i toliko moćan, zašto ima toliko mnogo patnje?*

Iz tog razloga ćemo ovog tromesečja proučavati Knjigu o Jovu. Zanimljivo je da je Knjiga o Jovu, koja se bavi ovim večitim pitanjem, jedna od prvih napisanih biblijskih knjiga. Bog nam je veoma rano dao *određene* odgovore na najteža pitanja.

Određene odgovore, ne sve. Verovatno nijedna biblijska knjiga ne može da odgovori na sva pitanja; čak i Biblija kao celina to ne čini. Ipak, Knjiga o Jovu povlači zavesu i otkriva čitaocu da postoji stvarnost koja prevazilazi ono što nam naša čula, čak i ona podržana naučnim aparatima, mogu otkriti. Vodi nas u carstvo koje je, iako veoma daleko u jednom smislu, neverovatno blizu u drugom. Knjiga o Jovu pokazuje nam ono što ostatak Biblije, takođe, čini: prirodno i natprirodno su nerazdvojivo povezani. Ona prikazuje načelo i opomenu koje je apostol Pavle izrazio vekovima kasnije: »Jer naš rat nije s krvlju i s tijelom, nego s poglavarima i vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba.« (Efescima 6,12)

Iako uglavnom govori o jednom čoveku, Knjiga o Jovu predstavlja izveštaj o svima nama, kao što često ni naša patnja nema nimalo smisla. Čak i izveštaj o četiri čoveka koji posećuju Jova odražava naše prilike, jer ko među nama nije pokušao da se suoči sa tuđim patnjama?

Ipak, propustićemo ključnu pojedinost u vezi sa Knjigom o Jovu ako je ograničimo samo na pokušaje napaćenog čovečanstva da shvati napaćeno čovečanstvo. Izveštaj je zapravo prikazan u okviru velike borbe između Hrista i sotone u najdoslovnijem smislu, i to zato što je to najdoslovnija od svih borbi, ona koja je započela na Nebu, a vodi se i na Zemlji u srcu, umu i telu svakog ljudskog bića.

Pouka za ovo tromesečje sagledava izveštaj o Jovu i izbliza, usredsređujući se na njegove trenutne događaje, i izdaleka, u tom smislu da ne samo da saznajemo kako se knjiga završava, već upoznajemo i širu pozadinu u kojoj se izveštaj odvija. Onda je za nas čitaoce koji poznajemo Knjigu o Jovu, ali i čitavu Bibliju, ključno da pokušamo da sve objedinimo u celinu, da shvatimo što je moguće više, ne samo zašto živimo u svetu zla, već što je još važnije, kako da živimo u takvom svetu.

Naravno, čak i posle proučavanja Knjige o Jovu, čak i u kontekstu ostatka Biblije, večito pitanje ostaje. Međutim, uvereni smo u večiti odgovor: Isus Hristos, »u kome imamo izbavljenje krvlju Njegovom«. (Efescima 1,7) – Onaj kroz koga dobijamo sve odgovore.

Kliford Goldštajn je urednik subotnoškolske pouke. Radi pri Generalnoj konferenciji od 1984. godine.

KRAJ

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: O Jovu 42,10-17; 1. Mojsijeva 4,8; Matej 14,10; 1. Korinćanima 4,5; Danilo 2,44; O Jovu 14,14.15.

Tekst za pamćenje: »A Isus joj reče: Ja sam Vaskrsenije i Život; koji vjeruje Mene ako i umre življeće.« (Jovan 11,25)

Na pismenim vežbama učenici bivaju poučeni koliko je važno da njihov rad ima dobar zaključak. Naročito u beletristici, u kojoj je uglavnom sve plod mašte, pisac treba da osmisli zadovoljavajući završetak. Međutim, čak i u delima koja ne spadaju u beletristiku, važan je dobar kraj.

Šta je sa stvarnošću? Šta je sa životom, koji se ne proživljava na stranicama knjige ili na filmskom platnu, već u ljudskom telu. Šta je sa našim životnim pričama? Kakav kraj one imaju? Kako se odvijaju? Da li se svi nerešeni detalji lepo završavaju kao u dobrom štivu?

Izgleda da nije baš tako, zar ne? Kako se naše životne priče mogu lepo završiti kada se sve završavaju smrću? U tom smislu naš život zapravo nikada nema srećan kraj, zar ne, jer smrt povezujemo sa srećom?

Isto važi i za Knjigu o Jovu. Iako se njen kraj često opisuje kao srećan, makar u poređenju sa svim što je Jov doživeo, on zapravo i nije tako srećan, zato što se i ovaj izveštaj završava smrću.

Ove sedmice, na početku proučavanja Knjige o Jovu, počecemo od njenog kraja, zato što postavlja pitanja i o našem kraju, ne samo trenutnom, već i večnom.

SREĆNI DO KRAJA ŽIVOTA?

Često se dečje priče završavaju rečenicom: »I oni su živeli srećno do kraja života.« U nekim jezicima postala je skoro stereotip. Čitava ideja je da, bez obzira na zaplet – oteta princeza, opasan vuk, zao car – glavni junak i, možda, njegova supruga na kraju odnose pobjedu.

Tako se završava Knjiga o Jovu, makar na prvi pogled. Posle svih nevolja i nesreća koje su zadesile Jova, njegov život se završava, kako bismo to opisali, u relativno pozitivnom tonu.

Pročitajte poslednje stihove iz Knjige o Jovu 42,10-17. Šta oni govore o tome kako se završio Jovov život?

Kada biste upitali koja biblijska knjiga ima srećan kraj, koja knjiga se završava rečima »živeli su srećno do kraja života«, mnogi bi nesumnjivo naveli Knjigu o Jovu.

Uostalom, obratite pažnju šta je Jov sve imao na kraju izveštaja. Porodica i prijatelji, koji nisu bili prisutni u vreme nevolja (osim Elifasa, Vildada, Sofara, Elijuja i Jovove žene), došli su da mu pruže utehu. Velikodušno su mu davali novac. Na kraju izveštaja Jov je imao dva puta više nego na početku knjige, kad je materijalno bogatstvo u pitanju (uporedite: O Jovu 42,12. i O Jovu 1,3). Imao je desetoro dece, sedam sinova i tri kćeri, koje je dobio umesto sedam sinova i tri kćeri koji su umrli (vidi: O Jovu 1,2.18.19). U celoj zemlji »ne nađoše se... tako lijepijeh djevojaka kao kćeri Jovove« (O Jovu 42,15), što nije bilo rečeno za njegove prve kćeri. Taj čovek koji je bio siguran da je smrt pred njim, živio je još 140 godina. »I umrije Jov star i sit života.« (O Jovu 42,17) Izraz »sit života« na jevrejskom koristi se u opisu poslednjih dana Avramovog života (1. Mojsijeva 25,8), Isakovog (1. Mojsijeva 35,29) i Davidovog (1. Dnevnika 29,28). On ukazuje na nekoga ko se nalazi na prilično dobrom i srećnom mestu u vreme potpuno nesrećnog događaja: smrti.

Svi volimo priče koje imaju srećan kraj, zar ne? Koje priče sa srećnim krajem znate? Kakve pouke možemo izvući iz njih?

NESREĆAN KRAJ

Knjiga o Jovu završava se izveštajem da je u Jovovom životu sve bilo dobro i da je umro »star i sit života«. Kao što znamo, a znamo zaista dobro, život mnogih ljudi ne završava se tako. Čak i oni koji su bili verni, časni i plemeniti nisu se uvek našli u prilici sličnoj Jovovoj.

Kako se završila životna priča sledećih biblijskih ličnosti?

Avelj (1. Mojsijeva 4,8)

Urija (2. Samuilova 11,17)

Ilije (1. Samuilova 4,18)

Car Josija (2. Dnevnika 35,22-24)

Jovan Krstitelj (Matej 14,10)

Stefan (Dela 7,59.60)

Kao što možemo videti, u Bibliji ima mnogo izveštaja koji nemaju srećan kraj. Razlog tome je što je život pun događaja koji nemaju srećan kraj. Bilo da ljudi podnose muke zbog uzvišenog cilja, bilo da umiru od strašne bolesti, ili imaju život osuđen na bol i jad, mnogi ne prolaze kroz svoje nevolje kao pobednici, kao što je Jov to učinio. U stvari, da budemo iskreni, koliko često sve izađe na dobro, kao u Jovovom slučaju? Nije nam potrebna Biblija da bismo saznali ovu strašnu činjenicu. Ko među nama ne zna za nesrećan kraj?

Kakve životne priče sa nesrećnim krajem znate? Šta ste naučili iz njih?

(DELIMIČNO) OBNOVLJENJE

Da, izveštaj o Jovu završava se u prihvatljivom tonu nasuprot izveštajima o drugim biblijskim ličnostima, a često i ostalim ljudima. Biblijski istraživači ponekad govore o Jovovom »obnovljenju«. I zaista, mnogo toga u određenoj meri bilo je obnovljeno u njegovom životu.

Međutim, da je to konačan kraj izveštaja, budimo poštteni, da li bi izveštaj zaista bio potpun? Jovove prilike su se nesumnjivo poboljšale, u velikoj meri su se poboljšale, ali Jov je, ipak, na kraju umro. I sva njegova deca su umrla. Nema sumnje da su se do određene mere svi oni suočavali sa istim traumama i nevoljama kao i mi, traumama i nevoljama koje su jednostavno životna neminovnost u palom svetu.

Jov nikada, koliko znamo, nije saznao razloge koji su se krili iza svih nesreća koje su ga pogodile. Da, dobio je još dece, ali šta je sa njegovom tugom i žaljenjem za onima koje je izgubio? Šta je sa ožiljcima koje je bez sumnje nosio celog svog života? Jovov život srećno se završio, ali to nije u potpunosti srećan kraj. Ostalo je previše nerešenih problema i pitanja bez odgovora.

U Bibliji je zabeleženo da »Gospod povrati što bješe uzeto Jovu« (O Jovu 42,10), i zaista je bilo tako, naročito u poređenju sa onim što je ranije imao. Međutim, još uvek je mnogo toga ostalo nedovršeno, neodgovoreno i neispunjeno.

Ovo ne treba da nas iznenadi, zar ne? Uostalom, u ovom svetu kakav je sada, bez obzira na naš »kraj«, bio dobar ili rđav, neke pojedinosti ostaju nedovršene, neodgovorene i neispunjene.

Zato Jovov kraj, u određenom smislu, možemo posmatrati kao simbol, ma koliko slab, koji ukazuje na pravi kraj svakog ljudskih jada i svake patnje. On nagoveštava konačnu nadu i obećanje o potpunom i celovitom obnovljenju, koje primamo kroz Jevanđelje Isusa Hrista. U poređenju sa tim Jovovo obnovljenje je samo bleđa slika.

Pročitajte tekst iz 1. Korinćanima 4,5. Šta ovaj tekst govori o tome da će u ovom životu neka pitanja ostati bez odgovora, neispunjena i nedovršena? Na kakvu nadu nam zapravo ukazuje?

KONAČNO CARSTVO

Biblija je, između ostalog, istorijska knjiga. Međutim, ona nije samo istorijska knjiga. Ona govori o događajima iz prošlosti, istorijskim događajima, ali ih koristi (između ostalog) da pruži duhovne pouke. Koristi događaje iz prošlosti da nas pouči istinama o tome kako treba da živimo ovde i sada. (Vidi: 1. Korinćanima 10,11)

Međutim, Biblija ne govori samo o prošlosti. Govori i o budućnosti. Ne govori samo o događajima koji su se zbili, već i o događajima koji će se zbiti. Ukazuje na budućnost, koja doseže čak do kraja vremena. Teološki izraz koji označava događaje poslednjih dana, završne događaje, jeste »eshatologija«, koji potiče od grčke reči koja znači »poslednji«. Ponekad se njime obuhvataju verovanja o smrti, sudu, nebu, i paklu. Odnosi se, takođe, i na obećanje o nadi u novi život u novom svetu.

Biblija zaista mnogo govori o poslednjim danima. Knjiga o Jovu završava se Jovovom smrću i da je ona jedina knjiga koju čitalac može da pročita, poverovao bi da se Jovova životna priča završila smrću, kao što će i naša – i da je to konačan kraj, da više nema nikakve nade, zato što, koliko možemo zaključiti na osnovu onoga što vidimo, ničeg nema posle smrti.

Biblija, međutim, uči nešto drugo. Ona uči da će na kraju vremena biti uspostavljeno Božje večno carstvo, da će zauvek trajati i da će biti večni dom spasenima. Za razliku od ovozemaljskih carstava koja su prolazna, ovo carstvo je trajno.

Pročitajte tekst iz Knjige proroka Danila 2,44; 7,18. Kakvu nadu o kraju vremena ističu ovi stihovi?

»Veliki plan otkupljenja uspeo je da svet potpuno vrati u okrilje Božje naklonosti. Sve što je izgubljeno grehom sada je vraćeno. Ne samo čovek, i Zemlja je otkupljena da bude večni stan poslušnih. Šest hiljada godina sotona se borio da Zemlju zadrži u svojoj vlasti. Sada se ostvarila prvobitna Božja namera koju je imao prilikom stvaranja. 'Ali će sveci Višnjega preuzeti carstvo i držaće carstvo navijek i do vijeka.'« (Danilo 7,18; Elen Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 342. original)

Knjiga o Jovu zaista se završava njegovom smrću. Radosna vest za nas, i za Jova, jeste da kraj Knjige o Jovu nije kraj Jovove životne priče, niti naša smrt predstavlja naš kraj.

VASKRSENJE I ŽIVOT

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 14,14.15. Kakvo pitanje Jov postavlja i kako, na svoj način, odgovara na njega?

Jedna od tema u Knjizi o Jovu bavi se pitanjem smrti. Kako i ne bi? Svaka knjiga koja se osvrće na ljudsku patnju mora, naravno, da se osvrne i na smrt, koja je u velikoj meri izvor naše patnje. Jov pita da li će umrli ponovo živeti, a zatim kaže da on čeka da dođe promena. Jevrejska reč za »čekati« obuhvata, takođe, ideju nade. Nije u pitanju samo čekanje nečega, već nadanje nečemu.

Ono čemu se on nadao jeste njegova »promena«. Ova reč potiče od jevrejskog izraza koji znači »obnovljenje« ili »zamena«. Često se odnosi na promenu odeće. Iako sama reč ima široko značenje, s obzirom na okvir – na pitanje kakvo »obnovljenje« dolazi posle smrti, kakvom »obnovljenju« se Jov nada – šta bi ova promena drugo mogla da predstavlja osim promene iz smrti u život, vreme kada će Bog poželeti »djelo ruku svojih«? (O Jovu 14,15)

Naravno, naša velika nada, veliko obećanje da smrt neće biti konačan kraj, proizilazi iz Isusovog života, smrti i službe. »(Novi zavet) nas uči da je Hristos pobedio smrt, najtežeg neprijatelja ljudskog roda i da će Bog podići mrtve na poslednjem sudu. Ovo učenje postaje suštinsko za biblijsku veru... posle Hristovog vaskrsenja, jer dobija svoju potvrdu Hristovom pobedom nad smrću.« (Džon Hartli, *The Book of Job*, NICOT, Accordance electronic ed. [Grand Rapids: Eerdmans, 1988], str. 237)

»A Isus joj reče: Ja sam Vaskrsenje i Život; koji vjeruje Mene ako i umre življeće.« (Jovan 11,25) Koje Isusove reči u ovom stihu pružaju nadu i sigurnost u vezi sa »krajem«? Odnosno, šta mi znamo, a šta Jov nije znao?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Uprkos svim užasnim nesrećama koje su ga pogodile, Jov ne samo da je ostao veran Bogu, već mu je vraćeno mnogo više od onoga što je prethodno izgubio. Ipak, čak i ovde, kao i u slučaju većeg dela Knjige o Jovu, određena pitanja ostaju bez odgovora. Naravno, Knjiga o Jovu je samo jedna knjiga u Bibliji, i bilo bi pogrešno izgraditi celokupno učenje na jednoj knjizi. Imamo i ostatak Pisma koji mnogo doprinosi razumevanju mnogih teških pitanja navedenih u Knjizi o Jovu. Novi zavet naročito rasvetljava mnoga pitanja koja ljudi u starozavetno vreme nisu mogli u potpunosti razumeti. Najveći primer je, možda, značenje službe u Svetinji. Ma koliko da su verni Izrailjci shvatali smrt životinja i celu službu u Svetinji, samo zahvaljujući otkrivenju Isusa Hrista i Njegovoj smrti na krstu ovaj sistem je potpunije iznet na videlo. Jevrejima poslanica u velikoj meri rasvetljava značenje cele službe. Iako danas imamo prednost da znamo »sadašnjju istinu« (2. Petrova 1,12) i sigurno nam je dato više svetlosti o tim pitanjima nego što je bilo dato Jovu, ipak moramo da naučimo da živimo sa pitanjima bez odgovora. Otkrivanje istine je progresivno, i uprkos velikoj svetlosti koja nam je sada data, još uvek mnogo treba da naučimo. U stvari, rečeno nam je da će »otkupljeni putovati od planete do planete, i veliki deo svog vremena posvetiće istraživanju tajni iskupljenja. Protežući se kroz beskrajna vremena večnosti ovaj predmet stalno će biti novi podstrek za njihova istraživanja«. (Elen Vajt, *Advent Review and Sabbath Herald*, 9. mart 1886)

Za razgovor:

- 1. Šta predstavlja ideja o progresivnom otkrivenju? Kakve primere možete navesti? Na primer, počinjemo da se bavimo aritmetikom učeći brojeve, kako da brojimo. Zatim učimo kako da sabiramo, oduzimamo, množimo i delimo ove brojeve. Zatim, prelazimo na složenije oblasti kao što su algebra, geometrija, aritmetika, još uvek radeći tim osnovnim brojevima. Kako nam ova delimična sličnost pomaže da shvatimo ideju progresivnog otkrivenja u teologiji?**
- 2. Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 42,11. Komentatori vekovima postavljaju pitanje gde su bili Jovovi rođaci i prijatelji u vreme njegove najveće potrebe. Došli su tek pošto se sreća okrenula i prilike se poboljšale u njegovom životu. Šta nije u redu sa ovom slikom?**
- 3. Koliko primera znate kako se nečiji život rđavo završio, i kakvu nadu krst daje da ovi rđavi završeci nisu zapravo kraj nečijeg životnog izveštaja?**

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VELIKA BORBA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: O Jovu 1,1-5; O Jovu 1,6-12; Zaharija 3,2; Matej 4,1; Jezekilj 28,12-16; Rimljanima 3,26; Jevrejima 2,14.

Tekst za pamćenje: »A anđeo Gospodnji reče sotoni: **Gospod da te ukori, sotonu. Gospod da te ukori, koji izabra Jerusalim. Nije li on glavnja istrgnuta iz ognja?**« (Zaharija 3,2)

»Rasuti duž stranica i Starog i Novog zaveta leže mnogi izveštaji i nagoveštaji o nemilosrdnom ratu između Boga i sotone, između dobra i zla, i na kosmičkom i na ličnom nivou. Upoređujući ove tekstove, stvaramo mozaik istine kroz koji možemo da sagledamo celovitu poruku Svetog pisma jasnije nego inače.« (*The Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, str. 969)

Tema velike borbe stvara obrazac koji nam može pomoći da bolje shvatimo »celokupnu poruku« Biblije, naročito plan spasenja. Iako je ova tema mnogo očiglednija u Novom zavetu, nalazimo je i u Starom. Možda nigde u Starom zavetu nije dat jasniji uvid u sotonino delovanje, u ovu borbu, i snažan uticaj na sadašnji život, nego u Knjizi o Jovu.

Ove sedmice osvrnućemo se na širu stvarnost koja se krije iza trenutne stvarnosti, koja je u središtu pažnje u Knjizi o Jovu. Iako je naš život drugačiji od Jovovog, imamo nešto zajedničko: i mi smo kao i Jov uključeni u ovu borbu.

MALO NEBO NA ZEMLJI

Knjiga o Jovu počinje u izvesnoj meri u pozitivnom tonu. Makar sa ovozemaljske tačke gledišta, vidimo čoveka koji je blagosloven na svaki mogući način.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 1,1-4. Šta ovi tekstovi otkrivaju o Jovovom načinu života? Šta je bilo pozitivno u Jovovom životu?

Izvesno je da Jov sve to poseduje, uključujući i pravedan karakter. Reč prevedena kao »dobar« u Knjizi o Jovu 1,1. potiče od reči koja može da znači »potpun« ili »pun poštenja«. Reč prevedena kao »pravedan« može da znači i »prav, ispravan«, a može da se odnosi na hodaње ispravnim putem. Ukratko rečeno, opisujući bogatog, vernog i poštenog čoveka koji ima sve, knjiga počinje slikom koja veoma podseća na Edemski vrt.

Ipak, on sve to poseduje u palom svetu.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 1,5.6. Kako ovi tekstovi otkrivaju stvarnost palog sveta u kome Jov živi?

»Dok su njegovi sinovi i kćeri priređivali svetkovine, drhtao je da bilo čim ne ožaloste Boga. Kao verni sveštenik u porodici, on je za svakoga od njih pojedinačno prinosio žrtve. Poznavao je uvredljivi karakter greha, i pomisao da bi njegova deca mogla da zaborave božanske zahteve, vodila ga je pred Boga kao njihovog posrednika.« (Elen Vajt, *The SDA Bible Commentary*, 3. sveska, str. 1140)

Očigledno je da je Jov uživao u blagostanju, u onoj meri u kojoj je mogao. Iako nam je prikazana slika slična Edemskom vrtu – čovek vodi ispunjen život, ima veliku porodicu, čuveno ime i mnoga dobra, ipak se radi o životu kojim živimo na paloj planeti ogrezloj u grehu. Kao što će Jov uskoro videti, život nosi i određene opasnosti.

Koje su trenutno dobre strane u vašem životu? Kako uvek možete biti zahvalni za njih?

Knjiga o Jovu počinje izveštajem sa Zemlje, sa mesta koje odiše mirom i spokojstvom.

KOSMIČKI SUKOB

Međutim, u šestom stihu prvog poglavlja mesto zbivanja se menja. Odjednom se pomera u potpuno drugačiji vid stvarnosti, onaj koji ljudi ne mogu da vide osim uz pomoć božanskog otkrivenja. Zanimljivo je zapaziti da ovaj drugi oblik stvarnosti, Nebo, nije mirno i spokojno kao prilike na Zemlji, makar kao one koje su prikazane na početku knjige.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 1,6-12. Iako ćemo kasnije u toku tromesečja mnogo dublje proučavati ove stihove, zapazite dešavanja prikazana u ovim stihovima? Kako se ova slika razlikuje od Jovovih životnih prilika na Zemlji koje smo upravo upoznali?

Mnoga pitanja treba proučiti u ovih nekoliko stihova. Oni otkrivaju strane našeg univerzuma koje naši teleskopi ne mogu da otkriju i u koje ljudska nauka nije uspjela da pronikne. Zanimljivo je da oni, takođe, otkrivaju kosmički sukob. U ovom tekstu ne nailazimo na miran, stalozen i spokojan razgovor. Bog govori o Jovu sa (da iskoristimo ljudsku ideju) osećanjem ponosa, kao kada se otac ponosi svojim sinom. Sotona, nasuprot tome, ismeva reči koje Bog izgovara o Jovu. »A sotona odgovori Gospodu i reče: Eda li se uzalud Jov boji Boga?« (O Jovu 1,9) U sotoninim rečima upućenim Bogu kao da čujemo zlobnu ironiju i podsmešljiv ton.

Iako u ovom tekstu nije jasno rečeno da se sukob odigrao na Nebu, sigurno se dogodio upravo na tom mestu. Stvoreno biće, anđeo, stoji pred Bogom na Nebu i stavlja izazov pred Njega, pred ostalim »sinovima Božjim«. Teško je zamisliti da neko na takav način razgovara sa svetskim vođom, ali u ovom tekstu zatičemo biće koje je to neposredno učinilo Bogu. Kako se ovo dogodilo?

Odgovor pronalazimo u temi koja se u čitavoj Bibliji javlja na različitim mestima i na različite načine. Zove se velika borba i pruža snažan obrazac koji nam pomaže da shvatimo ne samo Knjigu o Jovu, već i celu Bibliju i njeno objašnjenje žalosne priče o grehu i patnji na Zemlji. I što je još važnije, pomaže nam da bolje shvatimo šta je Isus ostvario za nas na krstu da bi rešio problem greha i patnje na Zemlji.

Knjiga o Jovu povlači veo i otkriva dimenziju postojanja koju nam naše oči, uši i ovozemaljske filozofske teorije nikada ne mogu pokazati. (Ako ništa drugo, ovi stihovi trebalo bi da nam pokažu koliko su ograničene naše oči, uši i

SUKOB NA ZEMLJI

ovozemaljska filozofska učenja kada je reč o razumevanju šire slike!) Ovih nekoliko stihova, takođe, otkrivaju sukob između Boga i tog drugog bića, sotone. Mada se prilikom prvog predstavljanja ove borbe u Knjizi o Jovu ona odigrava na Nebu, ona se brzo izmešta na Zemlju. U celoj Bibliji pronalazimo tekstove koji ukazuju na ovaj tekući sukob koji obuhvata i nas.

Pročitajte sledeće tekstove. Kako oni otkrivaju stvarnost borbe, koja se vodi na Zemlji, sa zlim natprirodnim silama?

1. Mojsijeva 3,1-4.

Zaharija 3,2.

Matej 4,1.

---

1. Petrova 5,8.

---

1. Jovanova 3,8.

Otkrivenje 12,9.

Ovi stihovi samo su neznatni primeri između brojnih tekstova koji, neposredno ili posredno, ukazuju na doslovno postojanje đavola, natprirodnog bića sa zlim namerama. Iako mnogi ljudi smatraju da je sotona primitivan mit, sa ovakvim jasnim biblijskim svedočanstvom ne treba da podlegnemo takvoj obmani.

Na koje načine, čak i sada, vidimo stvarnost sotoninog delovanja u našem svetu? Šta je naša jedina zaštita?

JOV KAO SVET U MALOM

Uvodni prizori Knjige o Jovu prikazuju nekoliko ključnih tačaka. Prvo, kao što smo već naveli, oni otkrivaju stvarnost druge dimenzije koju sada lično možemo da sagledamo – nebeske dimenzije sa nebeskim bićima drugačijim od Boga. Drugo, takođe, pokazuju koliko je naš zemaljski život isprepleten sa nebeskim carstvom. Dešavanja na Zemlji ne razdvajaju se od nebeskih bića u tom carstvu. Treće, oni otkrivaju moralni sukob na Nebu koji je veoma povezan sa onim što se događa na Zemlji.

Ukratko rečeno, ovi uvodni stihovi, i oni koji slede, predstavljaju prikaz velike borbe u malom. Pokazuju način na koji je velika borba, iako kosmičkih razmera, bila ispoljena u životu jednog čoveka, Jova. I kao što ćemo videti, pitanja koja se tiču ove borbe odnose se na sve nas.

U Knjizi o Jovu prikazan je sotonin sukob sa Bogom. Međutim, što nije pokazano jeste kako je taj sukob započeo. Kako nam sledeći stihovi pomažu da bolje shvatimo ovu borbu? Isaija 14,12-14; Jezekilj 28,12-16; 1. Timotiju 3,6.

Elen Vajt govorila je o »zakonu ljubavi« kao temelju Božje vladavine. Zabeležila je da Bog, koji ne želi »iznuđenu poslušnost«, svim svojim moralnim bićima priznaje »slobodnu volju«. Međutim, »neko je zloupotrebio slobodu koju je Bog dao svojim stvorenjima. Greh se začeo u onome koji je, osim Hrista, uživao najveću čast kod Boga, koji je bio najviši u moći i slavi među stanovnicima Neba«. (*Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 34.35. original) Ona zatim navodi prethodne tekstove iz Knjige proroka Jezekilja i Isaije da bi opisala sotonin pad.

Ključni pojmovi u ovom tekstu su »zakon ljubavi« i slobodna volja. Prema Bibliji, sotona je popustio želji za samouzvišenjem i ponosom zbog svog sjaja i lepote. Ne znamo zašto se to dogodilo; sigurno delom zbog onoga što tekst iz 2. Solunjanima 2,7. naziva »tajnom bezakonja«, što ima smisla kada shvatimo koliko je Božji zakon tesno povezan sa temeljom Njegove vladavine. U trenutku kada je sotona spomenut u Knjizi o Jovu, njegov pad već se dogodio i borba koju je njegov pad izazvao već je uveliko trajala.

Sa kojim važnim odlukama se trenutno suočavate, i na koja biblijska obećanja se možete pozvati da biste bili sigurni da ste doneli ispravne odluke?

ODGOVORI NA KRSTU

U Knjizi o Jovu postavljena su brojna važna pitanja. Međutim, na mnoga od ovih pitanja nisu dati odgovori u ovoj knjizi. Potreban nam je i ostatak Biblije. Ali, i pored toga, i dalje »vidimo kao kroz staklo u zagonetki«. (1. Korinćanima 13,12)

Kao što smo videli u odeljku od sređe, Knjiga o Jovu, na primer, ne kaže ništa o tome kako je započela sotonina pobuna. Takođe, ne kaže ništa o sotoninom konačnom porazu u velikoj borbi. U stvari, uprkos njegovoj glavnoj ulozi u svemu što sledi u knjizi – pošto se samo dva puta pojavljuje (O Jovu 1,6-12; 2,1-7) – sotonu više ne vidimo. On prosto nestaje iako su posledice uništenja koje je on izazvao ostale. U ostatku knjige on se više i ne spominje; skoro sve što sledi u knjizi odnosi se na Boga, ne na sotonu. To ima smisla zato što, naposljetku, Knjiga o Jovu govori o Bogu i o tome kakav je On zaista.

Ipak, Biblija nas ne ostavlja bez odgovora na pitanje koje se tiče sotoninog poraza u velikoj borbi. Suština ovog poraza je Isusova smrt na krstu.

Kako nam sledeći tekstovi pomažu da objasnimo šta je Isus učinio što će veliku borbu privesti kraju. Jovan 12,31.32; Otkrivenje 12,10-12; Rimljanima 3,26; Jevrejima 2,14.

Zahvaljujući krstu pred celim svemirom je razotkriveno ko je zapravo sotona, ubica. Oni koji su poznavali Isusa, dok je vladao na Nebu, sigurno su bili zaprepasčeni poniženjem koje je doživeo od strane sotoninih sledbenika. Krst predstavlja sotonin sud o kome Isus govori u 12. poglavlju Jevanđelja po Jovanu. Tek kada je Spasitelj umro na krstu za »grijehe... svega svijeta« (1. Jovanova 2,2), Nebo je moglo da objavi da je spasenje ostvareno. Tada, na tom mestu, božansko obećanje dato pre postanja sveta (2. Timotiju 1,9) postalo je stvarnost. Zbog Njegove smrti za nas, Hristos je mogao biti »pravedan i da pravda onoga koji je od vjere Isusove«. (Rimljanima 3,26) Odnosno, On je na krstu opovrgao sotonine optužbe da Bog ne može da podrži svoj Zakon (da bude pravedan) i da istovremeno spase one koji su taj Zakon prekršili (da bude Onaj koji opravdava). Sotonina sudbina posle Golgote bila je zapečaćena.

Kako se možemo radovati onome što je Hristos učinio za nas na krstu, čak i usred nevolja sa kojima se sada suočavamo u velikoj borbi?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Ideju sukoba, borbe, između dobra i zla nalazimo u mnogim kulturama. Ova ideja je odolevala hiljadama godina često izražavana u mitovima. Danas, zbog uticaja više kritike i modernog racionalizma, mnogi hrišćani poriču stvarnost doslovnog postojanja đavola i zlih anđela. Oni su, kako tvrde, samo primitivni kulturološki simboli za ljudsko i prirodno zlo. Sa našeg adventističkog gledišta, teško je zamisliti kako neko može uopšte da razume Bibliju ako ne veruje u postojanje đavola i njegovih anđela.

Nisu svi hrišćani poverovali u obmanu koja poriče stvarnost ove kosmičke borbe između natprirodnih sila dobra i zla. Evangelički pisac Gregori Bojd, na primer, mnogo je pisao o postojanju viševekovne (ali ne večne) borbe između Boga i sotone. U uvodu svoje knjige *God at War (Bog u ratu)*, posle objašnjenja nekoliko tekstova iz Knjige proroka Danila, Bojd je napisao: »Biblija od početka do kraja ukazuje na duhovna bića koja postoje 'između' ljudi i Boga, čije ponašanje značajno utiče na ljudski život, na bolje ili na gore. Zaista, upravo ovakva ideja, o kojoj raspravljam u ovom delu, leži u središtu biblijskog pogleda na svet.« (Gregori Bojd, *God at War* [Downer's Grove, Ill.: InterVarsity Press, 1997], str. 11) Zaista je u pravu.

Za razgovor:

1. Koji još tekstovi govore o sotoni i drugim demonskim silama? Šta gubimo ako ih tumačimo samo kao simbol mračne strane ljudskog roda?

2. Nikolo Makijeveli, firentinski pisac iz šesnaestog veka, rekao je da je mnogo bolje da se podanici plaše svoga vladara nego da ga vole. Za razliku od njega, Elen Vajt je zapisala: »Beskrajna mudrost nije uništila sotonu, čak i onda kada je bilo odlučeno da više ne može ostati na Nebu. Pošto je služba iz ljubavi jedino prihvatljiva pred Bogom, odanost Njegovih stvorenja mora da počiva na osvedočenju u Njegovu pravednost i dobronamernost. Stanovnici Neba i ostalih svetova, pošto nisu bili osposobljeni da shvate prirodu ili posledice greha, ne bi u uništenju sotone prepoznali delovanje Božje pravednosti i milosti. Da je on bio odmah uklonjen, oni bi Bogu služili iz straha umesto iz ljubavi.« (*Velika borba*, str. 498.499. original) Zašto Bog želi da Mu služimo iz ljubavi, a ne iz straha?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

A series of horizontal dotted lines for writing conclusions and decisions.

»EDA LI SE UZALUD JOV BOJI BOGA?«

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: O Jovu 1; O Jovu 2, 1; Korinćanima 4,9; 1. Mojsijeva 3,1-8; Filibljanima 4,11-13; Matej 4,1-11; Filibljanima 2,5-8.

Tekst za pamćenje: »A on joj reče: Govoriš kao luda žena; dobro smo primali od Boga, a zla zar nećemo primati? Uza sve to ne sagriješ Jov usnama svojim.« (O Jovu 2,10)

Knjiga o Jovu otvara potpuno novu dimenziju realnosti. Daje nam uvid u veliku borbu između Hrista i sotone. Time nam, takođe, pruža obrazac, okvir, nacrt koji nam pomaže da bolje shvatimo svet u kome živimo, svet koji nas često zbunjuje, zaprepašćuje, čak i plaši onim što stavlja na naš put. Međutim, Knjiga o Jovu, takođe, pokazuje da ova velika borba nije samo borba koju vodi neko drugi, koja se nas uopšte ne tiče. Da je makar tako; ali nažalost nije: »Teško vama koji živite na zemlji i moru, jer davno siđe k vama, i vrlo se rasrdio, znajući da vremena malo ima.« (Otkrivenje 12,12) Sotona je sišao na zemlju i na more, i mi znamo da je njegov gnev zaista veliki. Ko od nas nije osetio njegov gnev?

Ove sedmice nastavićemo da proučavamo prva dva poglavlja Knjige o Jovu u želji da bolje shvatimo svoju ulogu u velikoj borbi koja nastavlja da besni.

Pročitajte 1. poglavlje Knjige o Jovu. Posebno obratite pažnju na sotonine optužbe protiv Jova. Šta sotona govori? Šta je nagovešteno njegovim napadom? Koga sotona zapravo napada?

»Nijesi li ga Ti ogradio i kuću njegovu i sve što ima svuda unaokolo? Djelo ruku njegovijeh blagoslovio si, i stoka se njegova umnožila na zemlji.« (O Jovu 1,10) Knjiga o Jovu počinje ukazivanjem ne samo na Jovovu pravdu i dobar karakter, već i na materijalne blagoslove i bogato domaćinstvo. Zahvaljujući tome vladalo je mišljenje da je Jov »najveći od svih ljudi na istoku«. (o Jovu 1,3) Sotona je ove činjenice bacio Bogu u lice zapravo govoreći: *Samo zato što to činiš za njega, on Ti služi.*

Šta se podrazumeva pod sotoninom optužbom da će Jov »prokleti Te u oči« (O Jovu 1,11) ako mu Bog sve ovo oduzme? Ovaj napad je zapravo napad neposredno na Boga. (Velika borba u svakom slučaju upravo o tome govori.) Ako je Bog toliko divan i toliko dobar, onda će Mu Jov biti poslušan, gajiće strahopoštovanje prema Njemu i služiće Mu iz ljubavi i zahvalnosti. Uostalom, ko ne bi voleo Boga koji je toliko mnogo učinio za njega? Sotona je, u određenom smislu, isticao da je Bog podmitio Jova da Mu bude veran. Tako Jov, tvrdio je on, nije služio Bogu iz ljubavi prema Njemu, već iz sebičnih pobuda.

Setite se nekih najgorih i najomraženijih vladara, koji su stekli odane prijatelje, verne do smrti, zato što su bili dobri prema njima. Ako je Gospod zaista dobar, brižan i nežan Bog kako je opisano, onda će Mu Jov, čak iako izgubi sva ta dobra, i dalje služiti. Tvrdeći, međutim, da Jov neće ostati veran, sotona nagoveštava da čak i Jov ne veruje Bogu u potpunosti i da je veran samo zahvaljujući onome što mu je Bog dao. Odnosno, na kraju (prema sotoninim rečima) Jovova vernost u velikoj meri zavisi od toga da li on može da izvuče neku korist za sebe.

Zašto služite Gospodu? Pretpostavimo da vaše pobude nisu savršene. Ako morate da čekate da vaše pobude postanu savršene (ako već nisu), šta može da se dogodi vama i vašoj veri?

Tekst iz Knjige o Jovu 2,1-3. počinje ponavljanjem teksta iz 1. poglavlja, od 6. do 8. stiha. Veliku razliku uočavamo u poslednjem delu 3. stiha iz drugog

KOŽU ZA KOŽU: BORBA SE NASTAVLJA

poglavlja, u kome Bog lično govori da je Jov ostao veran, uprkos nesrećama koje su ga pogodile. Stoga, kada dođemo do teksta 2,3. izgleda da su se sotonine optužbe pokazale lažnima. Jov je ostao veran Bogu i nije Ga prokleo, kao što je sotona tvrdio da će učiniti.

Pročitajte 2. poglavlje iz Knjige o Jovu. Šta se događa u ovim tekstovima? Takođe, zašto je značajna činjenica da i u 1. i 2. poglavlju Knjige o Jovu »sinovi Božji« svedoče u razgovoru između Boga i sotone?

Izraz »kožu za kožu« je neprevodiv izraz koji zbunjuje komentatore. Ideja je, međutim, sledeća: dozvoli da se nešto dogodi lično Jovu, i to će ga navesi da pokaže kakva je zaista njegova vernost. Uništi Jovovo telo, njegovo zdravlje i vidi šta će se dogoditi.

Zanimljivo je da se svi ovi događaji ne odigravaju u praznom prostoru. Oba primera sukoba na Nebu, kako je prikazano u Knjizi o Jovu, dešavaju se u okviru neke vrste sastanka između nebeskih bića i Boga. Sotona »javno« iznosi svoje optužbe; odnosno, on to čini pred ovim bićima. Ova ideja se savršeno uklapa sa onim što znamo o velikoj borbi. Ona se odvija pred celim svemirom. (Vidi: 1. Korinćanima 4,9; Danilo 7,10; Otkrivenje 12,7-9)

»Međutim, plan otkupljenja imao je širu i dublju nameru nego što je samo spasenje čoveka. Hristos nije samo zbog toga došao na Zemlju; nije došao samo zato da bi stanovnici ovog malog sveta mogli da poštuju Božji zakon onako kako on to zaslužuje, već i da pred celim svemirom opravda Božji karakter... Hristovo delo umiranja za spasenje čoveka neće učiniti samo da Nebo postane pristupačno čoveku, već će i pred očima celog svemira opravdati Boga i Njegovog Sina zbog Njihovog postupanja prema sotoninoj pobuni. Ono će potvrditi trajnost Božjeg zakona i pokazati prirodu i posledice greha.« (Elen Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i pororoci*, str. 68.69. original)

Kako je Jov reagovao posle sotoninog prvog udarca, posle vesti o svim nesrećama koje su ga zadesile? (Vidi: O Jovu 1,20-22) Zašto je značaj-

---

BLAGOSLOVENO IME GOSPODNIJE

na činjenica da čak i usred ovakve tragedije, »ne sagriješi Jov, niti reče bezumlja za Boga«?

U središtu Božje vladavine, koja je utemeljena na ljubavi, jeste sloboda izbora. Bog želi da Mu služimo zato što Ga volimo, ne zato što smo prisiljeni da Mu služimo. »Sotona je nagovestio da Jov služi Bogu iz sebičnih pobuda... Pokušao je da ospori da istinska religija proističe iz ljubavi i razumnog poštovanja Božjeg karaktera, da iskreni vernici vole religiju radi nje same – ne radi nagrade; da služe Bogu zato što je takva služba ispravna sama po sebi, a ne zato što je Nebo prepuno slave; da vole Boga zato što je dostojan njihove ljubavi i poverenja, a ne zato što primaju Njegove blagoslove.« (*The SDA Bible Commentary*, 3. sveska, str. 500)

Jov je dokazao da su sotonine optužbe lažne. Međutim, iako je Bog znao kako će se događaji razvijati, Jov je mogao da postupi drugačije. Mogao je da pogreši, mogao je da »reče bezumlja za Boga«. Nije Bog primorao Jova da postupi onako kako je postupio. Njegova istrajna vernost, s obzirom na okolnosti, bila je zadivljujuće svedočanstvo pred ljudima i anđelima.

Uporedite događaj iz 1. poglavlja Knjige o Jovu sa onim što se dogodilo Adamu i Evi u 1. Mojsijevoj 3,1-8. Zašto ovo poređenje čini njihov greh strašnim?

Adam i Eva, nevinna bića usred savršenog raja, sagrešili su i pali u greh zbog sotoninog napada; Jov, usred velikog bola, tragedije i uništenja, ostao je veran Gospodu uprkos sotoninim napadima. U oba slučaja imamo snažan primer da su važni ishodi zavisili od slobodne volje.

Kako nam Jovova reakcija u ovom primeru pokazuje koliko bedni, prosti i lažni mogu biti naši izgovori za greh?

Sada je verovatno prava prilika da se osvrnemo na još jednu žrtvu iz izveštaja o Jovu: njegovu suprugu. Ona se javlja samo u tekstu iz Knjige o Jovu 2,9.10. Posle toga nestaje iz izveštaja i istorije. Više ništa nije rečeno o njoj. Međutim, s

JOVOVA SUPRUGA

obzirom na sve što se dogodilo, ko može zamisliti bol koji je ova nesrećna žena doživela? Njena tragedija, sudbina njene dece i drugih žrtava u 1. poglavlju, pokazuju sveopštost patnje. Svi smo uključeni u veliku borbu; niko ne može da je izbegne.

Uporedite sledeće tekstove: O Jovu 2,3. i O Jovu 2,9. Koji sličan izraz su i Bog i Jovova supruga upotrebili, i zašto je važno kako su ga upotrebili?

Nije slučajno što se isti izraz u vezi sa držanjem »dobrote« javlja u oba teksta. Reč prevedena kao »dobrota« potiče od iste reči upotrebijene u Knjizi o Jovu 1,1. i 1,8. koja se često prevodi kao »besprekoran«. Sam koren reči nosi ideju o »potpunosti« i »punini«.

Žalosno je što je Jovova žena bila osoba koja je stavila izazov pred Jova upravo u vezi sa onim što je bilo predmet Božjih pohvalnih reči. U svom bolu, u svojoj tuzi, ona nagovara Jova da učini upravo ono što Bog kaže da neće učiniti. Međutim, sigurno ne možemo da je osuđujemo. Važnu pouku nam daje o tome da budemo pažljivi da ne bismo nekome postali kamen spoticanja. (Vidi: Luka 17,2)

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 2,10. Kakvo moćno svedočanstvo Jov ovde iznosi? Vidi: Filibljanima 4,11-13.

Jov otkriva iskrenost svoje vere. On služi Gospodu i u dobru i u zlu. Zanimljivo je što se u izveštaju sotoni gubi svaki trag i što se više ne pojavljuje. Iako se u tekstu ništa ne spominje, mi možemo zamisliti sotoninu ogorčenost i gnev zbog Jovovog odgovora. Uostalom, pogledajte kako je lako uništio Adama i Evu i mnoge druge. »Opadač braće naše« (Otkrivenje 12,10) moraće da pronađe nekog drugog da opada.

Kako učimo da budemo verni Bogu i u dobru i u zlu?

Tekst iz Knjige o Jovu 1,22. glasi: »Uza sve to ne sagriješ Jov, niti reče bezumlja za Boga.« Tekst 2,10. glasi: »Uza sve to ne sagriješ Jov usnama svojim.« U

POSLUŠNOST DO SMRTI

oba primera, uprkos napadima, Jov je ostao veran Gospodu. Oba teksta naglašavaju činjenicu da Jov nije sagrašio, ni delima ni rečima.

Naravno, u ovim tekstovima se ne kaže da Jov nije bio grešnik. To nikada ne bi moglo biti rečeno zato što Biblija uči da smo svi grešnici. »Ako rečemo da ne sagraješismo, gradimo Ga lažom, i riječ Njegova nije u nama.« (1. Jovanova 1,10) Ako je neko »dobar i pravedan«, boji se Boga i uklanja se od zla (O Jovu 1,1), to ne znači da je bezgrešan. I Jov je, kao i ostali, bio rođen u grehu i bio mu je potreban Spasitelj.

Ipak, uprkos svemu što ga je zadesilo, ostao je veran Gospodu. U tom smislu, Jov bi na svojstven način mogao da predstavlja simbol, bleđi primer Isusa (vidi: 14. biblijska doktrina) koji se usred strašnih nevolja i iskušenja nije predao, nije pao u greh, već je odbacio sotonine optužbe protiv Boga. Naravno, Hristovo delo bilo je mnogo veće, uzvišenije i sa važnijim posledicama od onoga što je Jov učinio. Ipak, određena podudarnost ostaje.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 4,1-11. Kako Jovovo iskustvo odražava događaj iz ovog teksta?

Iako se nalazio u teškim okolnostima, slab zbog nedostatka hrane, Isus u ljudskom telu, u »obličju tijela grjehovnoga« (Rimljanima 8,3), nije učinio ono što je sotona tražio od Njega, kao ni Jov. I kao što je sotona nestao sa poprišta događaja, kada je Jov potvrdio svoju vernost, tako i Isusa prema Svetom pismu »ostavi đavo« (Matej 4,11; Jakov 4,7) kada je odoleo sotoninom poslednjem uloženom naporu.

Ipak, ono sa čim se Isus suočio u pustinji bio je samo početak. Njegova prava proba nastupila je na krstu, i tu je, takođe, uprkos svemu što se obrušilo na Njega (čak i gore nego sa čim se Jov suočio) Isus ostao veran, do same smrti.

Pročitajte tekst iz Filibljanima 2,5-8. Kakvu nadu nam pruža Hristova »poslušnost do same smrti«? Kakav bi život trebalo da vodimo kao odgovor na Njegovu poslušnost?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Studenti koji su pomno proučavali Knjigu o Jovu na jevrejskom jeziku naišli su na zanimljivu činjenicu. Reči koje je Jovova supruga uputila Jovu prevedene su na sledeći način: »Prokuni Boga pa umri.« (O Jovu 2,9) Tekst 1,5. glasi: »Može biti da su se ogriješili sinovi moji i pohulili na Boga u srcu svom«, a prevod teksta 1,11.: »Ali pruži ruku svoju i dotakni se svega što ima, prokleće te u oči.« Međutim, u svim ovim primerima reč prevedena kao »prokleti« potiče od reči koja znači »blagosloviti«. Reč izvedena iz korena *brk* koristi se u celoj Bibliji sa značenjem »blagosloviti«. Isti koren koristi se u 1. Mojsijevoj 1,22. kada je Bog »blagoslovio« bića koja je stvorio, i u Psalmu 66,8: »Blagosiljajte, narodi, Boga našega!«

Zašto je, onda, isti glagol, koji znači »blagosloviti« preveden kao »prokleti« u ovih nekoliko tekstova? Kao prvo, ako se ideja »blagoslova« javlja u tekstovima u Knjizi o Jovu, tekstovi ne bi imali smisla. Zašto bi Jov u tekstu 1,5. želeo da prinese žrtve Bogu u slučaju da njegovi sinovi »blagoslove« Boga u svom srcu? Kontekst zahteva drugačije značenje. Isti slučaj je i u 1,11. i 2,5. Zašto bi sotona pomislio da će Jov blagosloviti Boga ako ga zadesi nesreća? Okvir teksta zahteva da se umesto tog značenja upotrebi reč »prokleti«. Takođe, zašto bi Jov ukorio svoju ženu što mu je rekla da blagoslovi Boga (O Jovu 2,9.10)? S obzirom na okvir teksta, ovi stihovi imaju smisla samo ako se podrazumeva ideja o »kletvi«.

Zašto pisac, onda, nije upotrebio reč koja ima značenje »prokleti«? Učeni ljudi veruju da je u pitanju reč za ublažavanje, jer je sama ideja da se Bog prokune bila uvredljiva za piščevu versku osetljivost (istu situaciju zapažamo u stihovima iz 1. O carevima 21,10.13, u kojima reč prevedena kao »huliti« potiče od korena *brk*, »blagosloviti«). Znači, Mojsije je upotrebio reč »blagosloviti« umesto odgovarajuće reči za »prokleti«, iako je očigledno da se ukazuje na ideju o »prokletstvu«.

Za razgovor:

1. Zašto ljudi u vreme nevolje obično dovode u pitanje Božje postojanje ili Božji karakter? Zašto u okrutnoj stvarnosti u ovom palom svetu, svetu u kome je velika borba stvarna, krst moramo uvek imati pred sobom?

2. Mada je nama poznata pozadina događaja iz izveštaja o Jovu, koliko znamo, Jovu nije bila. Sve što je znao bile su nesreće koje su ga zadesile. On nije poznavao širu sliku. Šta to govori o potrebi da se usred iskušenja setimo da postoji šira slika koju često ne vidimo ili ne shvatamo? Kako iz ovakvog shvatanja možemo da izvučemo utehu?

BOG I LJUDSKA PATNJA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Rimljanima 1,18-20; O Jovu 12,7-10; Otkrivenje 4,11; Kološanima 1,16.17; Matej 6,34; O Jovu 10,8-12; Rimljanima 3,1-4.

Tekst za pamćenje: »Ne brinite se, dakle, za sutra; jer sutra binuće se za se. Dosta je svakom danu zla svoga.« (Matej 6,34)

Za razliku od ostalih biblijskih knjiga, Knjiga o Jovu potpuno je pomerenjena iz okvira Izrailja i izrailjskog naroda. Od 1. Mojsijeve, od Božjeg obećanja datom Avramu »učinicu od tebe veliki narod« (1. Mojsijeva 12,2), do Otkrivenja, koje opisuje »sveti grad« Jerusalem (Otkrivenje 22,19), tema Izrailja i njegovog zavetnog odnosa sa Bogom, na određeni način, neposredno ili posredno, pomaže u oblikovanju svake knjige.

U Knjizi o Jovu nijedna od ovih tema se ne spominje, čak ni jedan od najvažnijih događaja iz istorije starog Izrailja, izlazak iz Egipta. Najverovatnije da je razlog tome to što je Mojsije napisao Knjigu o Jovu, zajedno sa Prvom knjigom Mojsijevom, dok je boravio u madijanskoj zemlji (vidi: *The SDA Bible Commentary*, 3. sveska, str. 1140); izlazak iz Misira tada se još nije dogodio, što objašnjava zašto nije pomenut.

Međutim, možda postoji još jedan razlog, još važniji. Jedna od ključnih tema u Knjizi o Jovu, ljudska patnja, je sveopšteg karaktera. Ona nije ograničena na neki određeni narod ili vreme. Bilo da smo Jevreji ili neznabošci, svi smo upoznali Jovove nevolje, i činjenicu da bol vlada u palom svetu. Ma koliko jedinstven njegov bol, Jov predstavlja sve nas u našim patnjama.

Pročitajte tekst iz Rimljanima poslanice 1,18-20. O čemu

Pavle ovde govori?

U ovim rečenicama zapažamo snažnu poruku. Dovoljno činjenica o Božjem postojanju otkriveno je kroz »stvorenja«, odnosno, kroz stvoreni svet, tako da ljudi neće imati »izgovora« za svoje neverovanje. Pavle kaže da ljudi samo iz dela stvaranja mogu dovoljno saznati o Božjem postojanju i Njegovoj prirodi tako da pravedno mogu biti osuđeni na dan suda.

Nema sumnje da nam priroda zaista mnogo otkriva o Božjem postojanju. Savremena nauka nam, takođe, otkriva pojedinosti o čudima stvaranja koja naši preci, samo pre 300 godina, a još manje oni koji su živeli pre 3000 godina, nisu mogli ni zamisliti. Međutim, ovde uočavamo zanimljivu ironiju: što nauka pronalazi više složenosti u životu, manje verovatne postaju njene tvrdnje da je život nastao slučajno i nasumično. Ajfon, na primer, čiji izgled svedoči da je rezultat nečije zamisli, koji svojim spoljašnjim i unutrašnjim karakteristikama otkriva određenu svrhu, i koji radi samo prema utvrđenom obrascu, napravljen je, naravno, na osnovu nekog plana. Međutim, ljudsko biće, čiji izgled svedoči da je rezultat nečije zamisli, koji svojim spoljašnjim i unutrašnjim karakteristikama otkriva određenu svrhu, i koji radi samo prema utvrđenom obrascu, prema našem uverenju je rezultat isključivo čiste sreće. Žalospo je što su mnogi ljudi obmanuti i veruju u takve tvrdnje.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 12,7-10. Kako reči ovog teksta odražavaju ideju predstavljenu u Rimljanima poslanici 1,18-20?

I u ovim stihovima, takođe, je rečeno da se Božje postojanje može zapaziti u stvorenom svetu. Iako priroda, naročito u svom palom položaju, ne otkriva u potpunosti Božji karakter, ona svakako otkriva Njegovu stvaralačku silu i vidove Njegove dobrote.

Šta u prirodi naročito govori o Božjoj sili i dobroti? Kako možete steći snagu i ohrabrenje iz poruke koju ona daje?

Ima mnogo uticajnih i snažnih dokaza u korist Božjeg postojanja. Pored svedočanstva stvorenog sveta, postoji i takozvani »kosmološki« argument. U

NIŠTA NIJE NASTALO SAMO OD SEBE

suštini, u pitanju je ideja da ništa nije proisteklo samo od sebe i da ništa nije nastalo samo od sebe, već da je sve što je stvoreno stvorio neko ko je već postojao, a i on je morao biti stvoren od strane onoga ko je već postojao. I tako se niz nastavlja, sve dok ne dođemo do nekoga ko nije stvoren, nekoga ko je oduvek postojao, nekoga ko ne poznaje nepostojanje. Ko bi drugi to mogao biti osim Boga opisanog u Svetom pismu?

Šta sledeći tekstovi uče o poreklu svega stvorenog?

Otkrivenje 4,11.

Kološanima 1,16.17.

Jovan 1,1-3.

Iz ovih tekstova saznajemo ko je najlogičnije objašnjenje stvaranja – večni Bog. Neki mislioci, koji se protive ideji da Bog postoji, ponudili su još jedan predlog. Umesto ideje da je svemoćni i večni Bog stvorio svemir, rečeno je da ga »ništa« nije stvorilo. Čak i poznati naučnik kao što je Stiven Hoking, koji danas zauzima mesto koje je Isak Njutn nekada zauzimao, tvrdi da »ništa« nije stvorilo svemir.

»Budući da postoji zakon gravitacije svemir može da stvori i stvoriće sebe ni iz čega.« (Stiven Hoking i Leonard Mlodinov, *The Grand Design* [New York: Random House, 2010], str. 180)

Iako Hoking mnoštvom dubokih i složenih matematičkih zadataka opisuje ovu ideju, treba da se zapitamo sledeće: evo nas ovde, 400 godina od početka naučne revolucije, a jedan od najboljih svetskih naučnika tvrdi da je svemir i sve što je u njemu nastalo ni iz čega? Greška je greška, čak i kada je izgovori veliki naučnik.

U ovom kontekstu pročitajte tekst iz 1. Korinćanima 3,19. Zašto je važno da hrišćani uvek imaju ovu istinu pred sobom?

Uprkos mnoštvu ljudi koji ne veruju u Boga, vernici svoje verovanje mogu potkrepiti mnoštvom dobrih razloga. Međutim, mnogi već vekovima koriste jedan večiti problem da bi opravdali svoje neverovanje, a to je problem ljudske patnje i zla. Kako Bog može biti dobar, pun ljubavi i moćan, ako zlo postoji? Ovo pitanje je mnogima bilo, a i dalje je, kamen spoticanja. Takođe, ako smo iskreni, priznaćemo da nema vernika, da nema osobe koja je okusila i iskusila Božje postojanje i Njegovu ljubav, a da se povremeno nije borila sa ovim pitanjem?

Zanimljive su, zato, reči Elen Vajt koje je zabeležila u skladu sa jevrejskom tradicijom da je Mojsije napisao Knjigu o Jovu u madijanskoj zemlji. »Duge godine provedene usred pustinjske usamljenosti nisu bile izgubljene. Mojsije ne samo da se pripremao za veliko delo koje je bilo pred njim, već je za to vreme, pod nadahnućem Svetoga Duha, napisao Prvu knjigu Mojsijevu i Knjigu o Jovu, koju će sa najdubljim interesovanjem čitati Božji narod do kraja vremena.« (Elen Vajt, *The SDA Bible Commentary*, 3. sveska, str. 1140)

Jedna od prve dve napisane biblijske knjige, Knjiga o Jovu, govori o sveopštem pitanju ljudskog bola i patnje. Budući da je Bog znao da će ljudima ovo pitanje biti veoma važno, On je, od samog početka, nadahnuo Mojsija da zabeleži izveštaj o Jovu u Njegovoj reči. Bog nam je objavio, na samom početku, da nismo sami u svom bolu i patnji, da je On pored nas, da zna šta nas tišti, i da možemo imati nadu da će On na kraju sve dovesti na svoje mesto.

Šta sledeći tekstovi govore o postojanju zla? Matej 6,34; Jovan 16,33; Danilo 12,1; Matej 24,7.

Bez obzira koliko je postojanje zla razumljiva činjenica, koja ne ide u prilog Božjem postojanju, u svetlosti Svetog pisma ona nema smisla. Iako Biblija uči da postoji sveznajući, svemoćni Bog pun ljubavi, takođe uči da postoji zlo, ljudska patnja i nevolja. Zlo nije izgovor za neverovanje u Boga. U stvari, letimično čitanje Knjige o Jovu pokazuje da čak i usred potpune potištenosti, Jov nikad nije doveo u pitanje Božje postojanje. Pitanje koje je ovde opravdano postaviti jeste zašto mu se sve to dogodilo?

Prirodno je da postavljamo pitanja o zlu koje vidimo. Kako uprkos zlu možemo imati poverenje u Božju dobrotu?

NEDOUMICA

Pročitajte sledeće tekstove iz Knjige o Jovu. Sa kojim pitanjem se Jov bori? Koje pitanje ne postavlja? O Jovu 6,4-8; O Jovu 9,1-12.

Kao što je rečeno u prethodnom odeljku, u Knjizi o Jovu nikada nije bilo postavljeno pitanje o Božjem postojanju. Umesto toga, pitanje je glasilo: Zašto je Jov prošao kroz takva iskušenja? Uzevši u obzir sve što mu se dogodilo, to je zaista bilo pošteno pitanje, naročito zato što je verovao u Boga.

Ako je neko, na primer, ateista i doživi nevolje, odgovor na pitanje *zašto* mogao bi da bude prilično jednostavan i jasan. Živimo u besmislenom i besciljnom svetu koji nije nimalo brižan prema nama. Usred okrutnih, hladnih i grubih prirodnih sila, ponekad postajemo žrtve nevolja koje nemaju nikakvu svrhu. Kako bi i mogle da je imaju? Ako život sam po sebi nema smisla, onda nevolje koje prate taj život moraju isto tako biti besmislene.

Iako mnogi ljudi ovaj odgovor mogu smatrati nezadovoljavajućim i beznađežnim, on sigurno ima smisla u odnosu na pretpostavku da nema Boga. Sa druge strane, neko poput Jova ima drugačiju nedoumicu.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 10,8-12. Kako nam ovi tekstovi pomažu da shvatimo sa koliko teškim pitanjima se Jov borio?

Da, pitanje sa kojim se Jov bori isto je pitanje sa kojim se većina onih koji veruju u Boga borila i još uvek se bori: Ako postoji Bog, dobar Bog pun ljubavi, zašto ljudi pate? Zašto čak i »dobri« ljudi, kao što je Jov, prolaze kroz nevolje i iskušenja koja, kako se često čini, nemaju nikakvog smisla? Da ponovimo, da je univerzum bez Boga, odgovor bi glasio da ovo jednostavno znači živeti u čisto materijalističkom kosmosu u kome su ljudska bića samo slučajni proizvod atoma i molekula.

Jov je znao da je u pitanju nešto više od toga. I mi znamo, otuda nedoumica.

OPRAVDANJE

Pročitajte tekst iz Rimljanima poslanice 3,1-4. Iako je neposredni okvir teksta nevernost pojedinih pripadnika Božjeg zavetnog naroda, o kom većem problemu Pavle ovde govori? Šta Pavle govori o Bogu?

Navodeći reči iz Psalma 51,4. Pavle govori lično o Gospodu: »Da se opravdaš u svojijem riječima, i da pobijediš kad ti stanu suditi.« (Rimljanima 3,4) U ovom stihu krije se ideja koja se javlja na različitim mestima u Svetom pismu. Reč je o teodiceji (opravdanje), koja se bavi razumevanjem Božje dobrote u susretu sa zlom. Pitanje koje proučavamo ove sedmice staro je vekovima. U stvari, celokupna velika borba je sama po sebi prava teodiceja. Božja dobrota biće okrivena pred ljudima, pred anđelima, pred čitavim svemirom, uprkos zlu koje vlada u svetu.

»Svako pitanje o istini i zabludi koje se pojavilo za vreme dugog trajanja velike borbe sada je razjašnjeno. Posledice pobune, plodovi odbacivanja božanskih pravila, sve je izloženo pogledu svih stvorenih bića. Razlika između sotonine vladavine i božanske uprave predstavljena je celom svemiru. Sotonu su osudila vlastita dela. Božja mudrost, Njegova pravednost i Njegova dobrota potpuno su odbranjene. Sada je postalo jasno da su svi Njegovi postupci u velikoj borbi bili učinjeni tako da donesu večno dobro Njegovom narodu i dobro svim svetovima koje je stvorio.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 670.671. original)

Ma koliko nam bilo teško da sada sve shvatimo, utonuli u svet greha i patnje, (ako je nama teško, zamislite šta je Jov o tome mislio), kada svemu dođe kraj, moći ćemo da vidimo Božju dobrotu, pravdu, ljubav i poštenje u svim Njegovim postupcima prema ljudskom rodu, sotonu i grehu. To ne znači da je sve što se događa u svetu dobro; jasno je da nije. To samo znači da Bog deluje na najbolji mogući način, i onda kada se ovo strašno iskustvo sa grehom završi, moći ćemo da uzviknemo: »Velika su i divna djela Tvoja, Gospode Bože Svedržitelju, pravedni su i istiniti putevi Tvoji, Care svetijeh.« (Otkrivenje 15,3)

Zašto je toliko važno da slavimo Boga, čak i sada, čak i usred iskušenja koja teško podnosimo?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Hrišćanski pisac i apologeta K. S. Luis napisao je knjigu u kojoj govori o smrti svoje supruge i svojoj borbi da prihvati njenu smrt:

»Ne mogu da kažem da sam u velikoj opasnosti da prestanem da verujem u Boga. Stvarna opasnost leži u tome da počnem da verujem tako strašne pojedinosti o Njemu. Zaključak koga se plašim nije: 'Znači, Bog uopšte ne postoji, već 'Znači, ovakav je zaista Bog. Ne obmanjui sebe više.'« (A *Grief Observed*, str. 6.7) Sa ovim pitanjem se i Jov lično borio. Kao što smo videli, on nikada nije posumnjao u Božje postojanje; ono sa čim se borio jeste pitanje koje se tiče Božjeg karaktera. Jov je verno služio Gospodu. Jov je bio »dobar« čovek. Zato je znao da nije zaslužio ono što mu se dogodilo. On je postavio pitanje koje veliki broj ljudi koji veruju u Boga postavlja kada ih snađu nevolje: Kakav je zaista Bog? Zar velika borba ne govori upravo o tome? U velikoj borbi se ne postavlja pitanje da li Bog postoji, već kakav je Njegov karakter. Iako je mnogo toga uključeno u rešavanje velike borbe, nema sumnje da je Isusova smrt na krstu, na kome Božji Sin »predade Sebe za nas u prilog i žrtvu Bogu na slatki miris« (Efescima 5,2), više od svega drugog čitavom svemiru otkrila pravi karakter našeg Stvoritelja. Krst pokazuje da je Gospod, Bog kome svi možemo verovati.

Za razgovor:

- 1. Razmišljajte o patnji onih koji ne veruju u Boga. Kao što smo videli, oni ne moraju da se bore sa istim pitanjima sa kojima se vernici bore kada se suoče sa tragedijom. Sa druge strane, kakvu nadu imaju da će dobiti odgovore, ili da će pronaći rešenje? Zamislite kako bi bilo da prolazimo kroz sve kroz šta prolazimo u ovom svetu, a da verujemo da se sve završava u grobu, posle koga nema ničega. Ne treba da nas čudi što mnogi ljudi koji ne veruju u Boga očajavaju u svom životu ili ne nalaze njegov smisao. Svetovna literatura puna je njihovih vapaja i prigovora o tome koliko je sve besmisleno. Kako, onda, možemo, pritisnuti jadima, uprkos teškim pitanjima koja ostaju, izvući nadu iz svoje vere?**
- 2. Zašto je upravo sada toliko važno da razmišljamo o krstu, naj snažnijem otkrivenju Božje ljubavi i Božjeg karaktera? Kada smo okruženi tugom, žalošću, neobjašnjivim zlom, šta nam krst govori o Božjem karakteru? Kada stvarnost krsta stalno imamo pred sobom, kakvu nadu imamo u krajnji ishod bez obzira sa čim se suočavamo?**

PROKLET DA JE DAN

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: O Jovu 3,1-10; Jovan 11,11-14; O Jovu 6,1-3; 7,1-11; Jakov 4,14; O Jovu 7,17-21; Psalam 8,4-6.

Tekst za pamćenje: »Dostojan si, Gospode, da primiš slavu i čast i silu; jer si Ti sazdao sve, i po volji Tvojoj jest i stvoreno je.« (Otkrivenje 4,11)

Dok čitamo izveštaj o Jovu, stičemo dve posebne prednosti: prvo, saznajemo kako se izveštaj završava, i drugo, dobijamo uvid u pozadinu, kosmički sukob koji se odvija iza scene.

Jov sve ovo nije znao. Sve što je znao bilo je da mu je sve u životu išlo na dobro, sve dok se iznenada nesreća za nesrećom, tragedija za tragedijom, nisu obrušile na njega. Takođe, ovaj čovek, »najveći od sviju ljudi na istoku« (O Jovu 1,3), bio je prinuđen da žali i tuguje na hrpi pepela.

U daljem proučavanju Knjige o Jovu, pokušajmo da stavimo sebe u Jovov položaj, jer će nam to pomoći da bolje shvatimo zbrku, gnev i tugu kroz koje je prolazio. Ovo, u neku ruku, ne bi trebalo da nam bude veoma teško, zar ne? To ne znači da smo doživeli isto što i Jov, ali ko među nama, rođen u ljudskom telu u palom svetu, nije osetio zbunjenost zbog određene tragedije ili patnje, naročito kada težimo da služimo Gospodu verno i da činimo što je pravo u Njegovim očima?

»NE BILO DANA...«

Zamislite da ste Jov. Vaš život, sve za šta ste se borili, sve što ste postigli, sve čim vas je Bog blagoslovio, odjednom se neobjašnjivo ruši. To zaista nema smisla. Čini se da ne postoji nikakav razlog za to, ni dobar ni rđav.

Pre mnogo godina, u saobraćajnoj nesreći, kada je školski autobus sleteo s puta, mnogo dece izgubilo je život. Povodom ovog događaja jedan ateista je izjavio da ovako nešto možemo da očekujemo u svetu koji nema smisla, svrhu ni pravac. Ovakva tragedija nema smisla, zato što svet nema smisla.

Međutim, kao što vidimo, ovaj odgovor ne zadovoljava one koji veruju u Boga. Ni Jova, vernog Gospodnjeg slugu, ovaj odgovor nije zadovoljio. Ali, šta je bio pravi odgovor, šta je bilo objašnjenje? Jov ga nije imao. Sve što je imao jeste neizmeran bol koji je neizbežno bio praćen mnoštvom pitanja.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 3,1-10. Kako je Jov prvi put izrazio svoj bol u ovom tekstu? Na koji način se svako od nas može pronaći u njegovim rečima?

Život je, naravno, dar od Boga. Mi živimo samo zato što nas je Bog stvorio (Dela 17,28; Otkrivenje 4,11). Naše postojanje je čudo, koje zbunjuje savremenu nauku. Naučnici se u potpunosti ne slažu čak ni u određivanju definicije »života«, a još manje kako je nastao, ili što je još važnije, zašto je nastao.

Ko se, međutim, u trenucima očajanja nije zapitao da li je ovaj život vredan? Ne govorimo o nesrećnim slučajevima samoubistava, već o trenucima kada smo možda, poput Jova, poželeli da nikada nismo ni bili rođeni?

Jedan stari Grk je jednom prilikom rekao da najbolje što čoveku može da se dogodi, osim da umre, jeste da nikada nije ni bio rođen. Odnosno, život može biti toliko nesrećan da bi bilo bolje da nikada nismo ni došli na svet, jer bismo tako bili pošteđeni neizbežnih muka koje prate ljudski život u ovom palom svetu.

Da li ste se nekada osećali kao Jov u ovom trenutku; odnosno, da li ste nekada poželeli da se niste ni rodili? Međutim, šta se na kraju dogodilo? Naravno, osećali ste se bolje. Veoma je važno da ne zaboravimo da čak i u najgorim trenucima možemo imati nadu i očekivanja da će se prilike popraviti.

ODMOR U GROBU

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 3,11-26. Šta Jov govori u ovim stihovima? Kako nastavlja svoje jadikovanje? Šta kaže o smrti?

Možemo samo zamisliti neizrecivu tugu sa kojom se jadni Jov suočio. Ma koliko da mu je bilo teško što je sva njegova imovina bila uništena i njegovo zdravlje narušeno, Jov je izgubio svu svoju decu. Svu. Dovoljno je teško zamisliti bol zbog gubitka jednog deteta. Jov je izgubio svu decu. A imao ih je desetoro! Ne čudi onda što je pozeleo da umre. Još jednom da se podsetimo, Jov nije znao kakva pozadina leži iza svih tih događaja, ali da je znao da li bi se bolje osećao?

Zapazite, međutim, šta Jov kaže o smrti. Da umre, šta bi se onda dogodilo? Da li bi doživio nebesko blaženstvo? Radost u Božjem prisustvu? Da li bi svirao na harfi sa anđelima? Ovde nema takve vrste učenja? Šta Jov umesto toga kaže: »Jer bih sada ležao i počivao; spavao bih, i bio bih miran.« (O Jovu 3,13)

Pročitajte tekst iz Knjige propovednikove 9,5. i Jevandelja po Jovanu 11,11-14. Kako su ove Jovove reči u skladu sa biblijskim učenjem o tome šta se događa posle smrti?

Ovde, u jednoj od najstarijih biblijskih knjiga, zapažamo možda jedan od najranijih izraza koji mi nazivamo »stanje mrtvih«. Sve što je Jov želeo, u ovom trenutku, bilo je da bude »miran«. Život je iznenada postao toliko okrutan, toliko težak, i toliko bolan da je čeznuo za onim što je znao da smrt donosi, spokojan odmor u grobnici. Bio je toliko tužan i povređen da je, zaboravljajući sve radosti koje je doživio u životu pre nego što su ga nesreće zadesile, pozeleo da je umro još prilikom rođenja.

Kao hrišćani sigurno smo primili divna obećanja o budućnosti. Međutim, kako se, istovremeno, usred trenutnih patnji, možemo setiti dobrih vremena koja smo doživeli u prošlosti i iz njih izvući utehu i ohrabrenje?

TUĐI BOL

Jov je završio svoje prvo jadikovanje, kao što je zabeleženo u 3. poglavlju. U sledeća dva poglavlja jedan od njegovih prijatelja, Elifas, savetuje Jova (vratice-mo se na ovu temu sledeće sedmice). U 6. i 7. poglavlju Jov nastavlja da govori o svojoj patnji.

»O da bi se dobro izmjerili jadi moji, i zajedno se nevolja moja metnula na mjerila! Pretegla bi pijesak morski.« (O Jovu 6,2,3) Kako Jov izražava svoj bol u ovom tekstu?

Ova slika dočarava kako je Jov doživeo svoju patnju. Da se sav morski pesak nalazio na jednoj strani vage, a njegov »bol« i »nesreća« na drugoj, njegova patnja prevagnula bi nad peskom.

Toliko je Jovov bol bio snažan. To je bio samo njegov bol, ničiji više. Ponekad ljudi govore o »ukupnoj ljudskoj patnji«. Međutim, ta ideja u potpunosti ne odgovara istini. Mi ne patimo u grupama. Ne trpimo tuđ bol, već svoj. Poznajemo samo svoj bol, samo svoju patnju. Jovov bol, ma koliko veliki, nije bio veći od bola koji svaki pojedinac može doživeti. Dobronamerni ljudi mogu nekome reći: »Osećam tvoj bol.« Međutim, ne osećaju; ne mogu da osete. Sve što mogu da osete jeste njihov lični bol, koji se može javiti kao odgovor na nečiju patnju. Ali to je uvek samo i jedino to, njihov bol, ne tuđ.

Događa se da čujemo vesti o nesrećama, koje su posledica ljudskog ili nekog drugog činioca, u kojima smrtno strada veliki broj ljudi. Ostanemo zaprepašćeni brojem nastradalih ili povređenih. Jedva da možemo zamisliti takvu opštu patnju. Ali kao i u Jovovom slučaju, kao u svakom slučaju palog čovečanstva od Adama i Eve u Edemskom vrtu do kraja ovoga sveta, svako palo biće koje je ikada živelo može doživeti samo svoj bol i ništa više od toga.

Naravno, ne želimo da potcenimo ličnu patnju. Kao hrišćani pozvani smo da je ublažimo kadgod i gdegod možemo (vidi: Jakov 1,27; Matej 25,34-40). Ipak, bez obzira u kojoj meri u svetu vlada patnja, možemo biti zahvalni što nijedno palo ljudsko biće ne pati više nego što jedan pojedinac može da pati. (Postoji samo jedan izuzetak: vidi 12. pouku)

Razmišljajte više o ovoj ideji da je ljudska patnja ograničena na svakog pojedinca. Kako vam ovo pomaže (ako pomaže) da posmatrate problematično pitanje ljudske patnje u nešto drugačijem svetlu?

TKAČKI ČUNAK

Zamislite sledeći razgovor. Dve osobe oplakuju sudbinu celog čovečanstva zbog neizbežne smrti. Bez obzira koliko su dobrim životom živeli, bez obzira šta su postigli, sve će se završiti u grobu.

»Da«, žali se Matusal prijatelju. »Živimo 800, 900 godina i onda ćemo umreti. Šta je 800, 900 godina u poređenju sa večnošću?« (Vidi: 1. Mojsijeva 5)

Nama je danas teško da zamislimo kako izgleda živeti stotinama godina (Matusal je imao 187 godina kada je dobio sina Lameha; posle toga je živio još 782 godine); pa ipak, sigurno su čak i ljudi pretpotopnog vremena, suočavajući se sa smrću, tugovali jer im se činilo da je život kratak.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 7,1-11. Na šta se Jov žali? Vidi: Psalam 39,5.11; Jakov 4,14.

Prethodno smo videli da Jov čezne za odmorom i olakšanjem koje će doneti smrt. Sada žali što život brzo prolazi. On zapravo kaže da je život težak, pun muke i bola, i da se završava smrću. Sa ovim problemom se često suočavam: jadikujemo što život brzo prolazi, čak i kada je taj život toliko tužan i nesrećan.

Jedna vernica Hrišćanske adventističke crkve napisala je članak o svojoj borbi protiv depresije i mislima o samoubistvu. Između ostalog je zapisala: »Najgore je bilo što sam bila adventistkinja koja je vodila takav način života za koji je potvrđeno da mi je produžio život šest godina.« To nije imalo smisla. Naravno, u vreme bola i patnje, mnogo toga nema smisla. Ponekad, kada doživimo bol, razum i razboritost stavljamo u stranu, i sve što znamo jeste povređenost i strah, pri čemu ne vidimo nikavu nadu. Čak i Jov, koji je znao za nešto bolje (O Jovu 19,25), zavapio je u svom očajanju i beznađu: »Opomeni se da je moj život vjetar, da oko moje neće više vidjeti dobra.« (O Jovu 7,7) Jov, kome se smrt sada činila bližom nego ikada, ipak je jadikovao da je život kratak, bez obzira koliko je u tom trenutku bio nesrećan.

Kako bi shvatanje pada, smrti i obećanja o vaskrsenju trebalo da vam pomogne da pitanje o životu koji brzo prolazi sagledate na pravi način?

ŠTA JE ČOVEK?

Ponovo moramo staviti sebe u Jovov položaj. *Zašto mi Bog čini sve ovo, ili zašto dozvoljava da mi se sve ovo događa?* Jov nije video širu sliku. Kako je i mogao? On je znao samo za ono što se događalo oko njega i njemu lično, ali ništa nije shvatio.

Ko se nije našao u sličnoj prilici?

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 7,17-21. Šta Jov ovde govori? Koja pitanja postavlja? S obzirom na njegove prilike, zašto ova pitanja imaju smisla?

Neki učeni ljudi tvrde da je Jov ismevao tekst iz Psalma 8,4-6. koji glasi. »Šta je čovjek, te ga se opominješ, ili sin čovječji, te ga polaziš? Učinio si ga malo manjega od anđela, slavom i čašću vjenčao si ga; Postavio si ga gospodrom nad djelima ruku svojih, sve si metnuo pod noge njegove.« (Vidi: Psalam 144,3.4) Problem, međutim, leži u tome što je Knjiga o Jovu napisana mnogo pre Psalama. U tom slučaju, psalmista je možda napisao ovaj tekst kao odgovor na Jovovo tugovanje.

Kako god bilo, pitanje: Šta je čovek? jedno je od najvažnijih koje možemo postaviti. Ko smo mi? Zašto smo ovde? Šta je smisao i cilj našeg života? Jov se, zato što veruje da ga Bog »cilja«, pita zašto Bog troši svoje vreme na njega. Bog je toliko veliki, Njegova dela stvaranja toliko obimna; zašto bi se uopšte bavio Jovom? Zašto se Bog uopšte bavi bilo kojim od nas?

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Jovanu 3,16. i 1. Jovanove 3,1. Kako nam ovi tekstovi pomažu da shvatimo zašto Bog stupa u dodir sa ljudskim rodом?

»Kada je apostol Jovan sagledao visinu, dubinu, širinu Očeve ljubavi prema rodu koji propada, bio je ispunjen obožavanjem i dubokim poštovanjem; i u nemogućnosti da pronađe odgovarajuće reči kojima bi izrazio veličinu i nežnost te ljubavi, pozvao je svet da je pogleda: 'Vidite kakvu nam je ljubav dao Otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo!' (1. Jovanova 3,1) Kakvu vrednost to daje čoveku! Usled prestupa, sinovi čovečiji postali su sotonini podanici. Verom u Hristovu žrtvu pomirenja, Adamovi sinovi mogu da postanu sinovi Božji. Uzimajući čovekovu prirodu, Hristos je uzdigao ljudski rod.« (Elen Vajt, *Testimonies for the Church*, 4. sveska, str. 563)

ZA DALJE PROUČAVANJE

»U eri nezapamćenog uticaja nauke i razuma, hrišćanska Radosna vest postala je sve neuverljivija metafizička struktura, sve nesigurniji temelj na kome čovek gradi svoj život, i sve suvišnija u psihološkom smislu. Postalo je veoma očigledno da je nemoguće da su se događaji nizali sledećim redom – da je beskrajni, večni Bog u posebnom istorijskom trenutku i na posebnom istorijskom mestu iznenada postao osobito ljudsko biće samo da bi bio sramno pogubljen; da se jedan kratak život pojavio pre dve hiljade godina u neuglednom, prostom narodu, na planeti, o kojoj sada znamo da je prilično beznačajna, i koja se okreće oko jedne zvezde među milijardama drugih u neshvatljivo velikom i bezličnom univerzumu. Da takav beznačajan događaj ima bilo kakvo veliko kosmičko ili večno značenje više ne može da bude predmet čvrstog verovanja razumnog čoveka. Apsolutno je nemoguće da je univerzum kao celina imao bilo kakvo duboko interesovanje prema ovom malom delu svoje beskonačnosti – ako je uopšte imao interesovanje. Pod lupom savremene potrebe za javnom, iskustvenom, naučnom potvrdom svih verovanja, suština hrišćanstva vene.« (Richard Tarnas, *Passion of the Western Mind* [New York: Ballantine Books, 1991], str. 305) Šta predstavlja problem u ovakvom načinu razmišljanja? Šta je autor prevideo? Čemu nas ovaj odlomak uči o ograničenim saznanjima »nauke i razuma« o Božjem postojanju i Njegovoj ljubavi prema nama? Šta nam to pokazuje o potrebi za otkrivenom istinom, istinom koju ljudska »nauka i razum« ne mogu da dosegnu sami po sebi?

Za razgovor:

- 1. Kako biste vi kao hrišćani odgovorili na pitanje: »Šta je čovek?« Kako bi se vaš odgovor razlikovao od odgovora onih ljudi koji ne veruju u biblijskog Boga?**
- 2. Zašto nam naše shvatanje stanja posle smrti daje utehu za našim voljenim koji su umrli? Zar ne možemo izvući neku utehu, znajući da se oni odmaraju, počivaju i slobodni su od mnogih muka i nevolja u životu?**
- 3. Šta mislite zašto čak i u najtežim prilikama većina ljudi prigrlji život, bez obzira koliko se taj život čini rđavim?**
- 4. Razgovarajte o tome šta nas krst uči o vrednosti ljudskog roda, o vrednosti jednog jedinog života.**

NEZASLUŽENA KLETVA?

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalam 119,65-72; O Jovu 2,11-13; O Jovu 4,1-21; Rimljanima 3,19.20; 1. Korinćanima 3,19; Jevrejima 12,5; Matej 7,1.

Tekst za pamćenje: »Eda li je čovjek pravedniji od Boga? Eda li je čovjek čistiji od Tvorca svojega?« (O Jovu 4,17)

Prošle sedmice smo naglasili koliko je važno da postavimo sebe u Jovov položaj, makar do određene mere. S jedne strane, to ne bi trebalo da nam bude teško, zato što smo se svi nalazili u sličnom položaju; odnosno, svi smo do određene mere doživeli besmisleni i nepravednu patnju.

Iako bi u ostatku pouke trebalo da pokušamo da se držimo tog ugla posmatranja, treba, takođe, da utvrdimo gledišta ostalih ljudi iz izveštaja, Jovovih prijatelja koji su došli da žale i tuguju sa Jovom.

Ni to ne bi trebalo da bude teško. Ko od nas nije bio svedok tuđe patnje? Ko nije nastojao da uteši druge u njihovom bolu i gubitku? Ko ne zna kako izgleda tražiti prave reči u obraćanju onima čija žalost pogađa i naše srce?

U stvari, veliki deo Knjige o Jovu sastoji se iz razgovora između Jova i njegovih prijatelja, dok pokušavaju da pronađu smisao onoga što, čini se, često nema nimalo smisla: beskrajni nizovi ljudske patnje i tragedije u svetu stvorenom delovanjem moćnog i brižnog Boga punog ljubavi.

Većina događaja iz Knjige o Jovu nalazi se u prva dva poglavlja. U njima se podiže veo između Neba i Zemlje, što nam daje uvid u stvarnost koja bi inače ostala skrivena od nas. Ma koliko daleko pogledom kroz teleskope možemo da dosegemo u svemir, oni ni u najmanjoj meri ne mogu da otkriju ono što nam je prikazano u ovoj knjizi, napisanoj hiljadama godina ranije u pustinji, koja se najverovatnije nalazi u današnjoj Saudijskoj Arabiji. Knjiga o Jovu takođe pokazuje koliko je natprirodno carstvo, Božje carstvo i carstvo anđela, tesno povezano sa prirodnim svetom, Zemljom, i onima koji žive na njoj.

Posle prva dva poglavlja, veliki deo Knjige o Jovu sastoji se od »glava koje govore«, izraz koji se koristi u televizijskom poslovnom svetu; odnosno, samo od dijaloga. U ovom slučaju, glave koje govore su Jov i njegovi prijatelji koji dolaze da raspravljaju o teškim životnim pitanjima: teologiji, bolu, filozofiji, veri, životu i smrti.

Kako i ne bi, uzimajući u obzir sve što se dogodilo Jovu? U životu je veoma lako biti zaokupljen ovozemaljskim pojedinostima, živeti dan za danom i zaboraviti ozbiljna i važna pitanja. Ništa nas ne može toliko prodrmati iz duhovnog mrtvila i podstaći da postavljamo važna pitanja o nesreći, našoj ili tuđoj.

Pročitajte tekst iz Psalma 119,65-72. O čemu psalmista ovde govori?

Psalmista je uspeo da uvidi dobro koje je proisteklo iz nevolja koje su ga zadesile. Nevolje ponekad sasvim sigurno mogu biti skriveni blagoslovi, jer nas ili vraćaju Gospodu ili nas po prvi put dovode Njemu. Svi smo imali priliku da čujemo iskustva onih čiji je život stigao do krizne tačke, i koji su se tek tada ili vratili Bogu ili Mu se prvi put predali? Ponekad nevolje, ma koliko užasne i kobne, mogu biti iskorišćene na dobro koje postepeno uočavamo, iako se ponekad čini da su nasumične i besmislene.

Ako se osvrnete na prethodne nevolje, možete li uočiti dobro koje je iz njih proisteklo? Kako se suočavate sa onim nevoljama koje ne donose ništa dobro?

»KO JE PRAV POGINUO?«

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 2,11-13. Šta ovaj tekst govori o tome kako su Jovovi prijatelji posmatrali njegove prilike?

Kada su čuli šta se dogodilo Jovu, ovi ljudi »dogovorivši se da dođu« (O Jovu 2,11); odnosno, nameravali su da zajedno dođu i posete svog prijatelja. Stihovi otkrivaju da su bili zaprepašćeni onim što su videli i da su mu se pridružili u iskazivanju žalosti.

Prema tekstu, čutke su sedeli, ne izgovarajući ni reči. Uostalom, šta možete reći nekome ko se nalazi u položaju sličnom Jovovom? Međutim, onog trenutka kada je Jov prvi progovorio, kada je izneo svoje žalbe, ovi ljudi poželeli su mnogo toga da kažu.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 4,1-11. Šta je suština Elifasovih reči upućenih Jovu?

Možda bi Elifasov govor bio dobar primer za uvod knjige o savetovanju u slučaju žalosti. Uvodno poglavlje moglo bi biti naslovljeno: »Šta ne treba reći osobi koja je u žalosti«. Iako su ovi ljudi očigledno saosećali sa Jovom, saosećanje su pokazali samo do određene mere. Čini se da je Elifasu teološka čistota bila važnija od osnovne utehe. Teško je zamisliti da neko prilazi osobi koja prolazi kroz sve kroz šta je Jov prošao i kaže, sledeće: *Pa, sigurno si to zaslužio, zato što je Bog pravedan i samo zli ovako pate.*

Čak i da neko pomisli da se upravo to dogodilo u Jovovom slučaju, kakvo dobro bi mu doneo takvim rečima? Recimo da vozač zbog prekomerne brzine doživi saobraćajnu nesreću i izgubi sve članove svoje porodice. Možete li zamisliti da mu neko u tom bolu odmah priđe i kaže: *Bog te kažnjava zbog brze vožnje?* Problem Elifasovih reči nije samo sporno teološko učenje; ozbiljnije pitanje predstavlja njegova neosetljivost prema Jovu i svemu kroz šta prolazi.

Setite se trenutka kada su vam ljudi upućivali reči utehe zbog određenog gubitka i bola koji ste osećali. Šta su vam rekli? Kako su vam to rekli? Šta ste naučili iz tog iskustva što vam može pomoći kada tešte druge?

ČOVEK I NJEGOV TVORAC

Elifas svojim uvodnim rečima ne bi osvojio nagradu za taktičnost i saosećanje. On je, u suštini, rekao da je Jovu bilo lako da bude svetlost i uteha drugima, dok mu je u životu sve išlo na dobro. Međutim, sada kada ga je zadesilo zlo, on se »smeo«, a ne bi trebalo. Bog je pravedan, tako da je zlo koje nas pogađa zaslužen.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 4,12-21. Koje još činjenice Elifas prikazuje Jovu?

Ima mnogo zanimljivih pojedinosti na koje se možemo osvrnuti u ovom tekstu, uključujući i to kako su ovi ljudi razumeli prirodu i karakter pravoga Boga, čak i pre nastanka izrailjskog naroda. Cela ova knjiga je pokazatelj da su i drugi pored patrijaraha, a zatim i Izrailjaca, donekle poznavali Gospoda. Ovdje zapravo vidimo da Elifas teži da odbrani Božji karakter.

Ono što je Elifas čuo u »noćnim utvarama« bilo je po mnogo čemu ispravno učenje (vidi: Psalam 103,14; Isaija 64,7; Rimljanima 3,19.20). Mi ljudi smo prah, mi smo prolazni i lako možemo biti uništeni poput moljca. I, naravno, koji čovek ili žena može biti pravedniji od Boga?

Sa druge strane, njegove reči bile su bezvredne i nisu ukazivale na suštinu. Sporno pitanje nije bilo da li je Jov bolji od Boga. Jovova žalba nije se na to odnosila. On je uglavnom govorio koliko je nesrećan, koliko pati, a ne da je na neki način pravedniji od Boga.

Međutim, čini se da je Elifas protumačio Jovove reči na svoj način. Uostalom, ako je Bog pravedan, i ako se zlo samo nastavlja na zlo, onda je Jov sigurno učinio nešto čime je zaslužio to što mu se dogodilo. Prema tome, Jovove žalbe bile su nepravedne. U želji da odbrani Boga, Elifas počinje da poučava Jova. Pored opšteg znanja koje je prema svom uverenju imao o Bogu, Elifas je imao još nešto: neku vrstu natprirodnog otkrivenja kojim je podupro svoj stav. Jedini problem je, međutim, taj što je stavom koji je zauzeo promašio suštinu.

Šta možemo naučiti iz ovog izveštaja o tome da se čak i kada zauzmemo ispravan stav može dogoditi da ga ne izrazimo na najkorisniji i najspasonosniji način?

»VIDEH BEZUMNIKA GDE SE UKORENIO...«

Elifas u petom poglavlju nastavlja svoje obrazlaganje. Ono se uglavnom podudara sa onim što je rekao u prethodnom poglavlju: zlo se događa samo zlim ljudima. Zamislite kako je ove reči primio Jov, koji je znao da nisu istinite i da ne zaslužuje trenutni položaj u kome se našao.

Međutim, ovde se javlja problem: nije sve što Elifas ovom prilikom govori pogrešno. Naprotiv, mnoge njegove misli ponovljene su u drugim delovima Biblije.

Kako sledeći tekstovi odražavaju osećanja izražena u 5. poglavlju Knjige o Jovu?

Psalam 37,10.

Priče 26,2.

Luka 1,52.

---

1. Korinćanima 3,19.

Psalam 34,6.

Jevrejima 12,5.

Osija 6,1.

Psalam 33,19.

NAGLO DONOŠENJE SUDA

Većina onoga što je Elifas rekao Jovu bilo je tačno. Odnosno, doneo je mnoge valjane zaključke koji su kasnije izneti u Bibliji. Međutim, nešto je, ipak, bilo veoma pogrešno u njegovom odgovoru Jovu. Problem nije bio toliko u tome šta je rekao, već u okviru u kome je to rekao. Njegove reči, istine koje je izgovorio, nisu odgovarale toj posebnoj prilici. (Vidi pouku za sledeću sedmicu.)

Naš svet je složeno mesto. Lako je osvrnuti se na prilike, a zatim navesti nekoliko stereotipnih rečenica ili čak nekoliko biblijskih tekstova koji se prema vašem mišljenju mogu primeniti u datoj situaciji. Možda i mogu. Međutim, to često nije slučaj. Pročitajte izjavu Elen Vajt o tome koliko često sami sebe dovodimo u određene prilike. »Nijednu istinu Biblija ne uči jasnije od one da je što činimo rezultat onoga što jesmo. Životna iskustva su u velikoj meri plod naših vlastitih misli i dela.« (*Vaspitanje*, str. 146. original)

Ovo je duboka i važna istina. Međutim, možete li zamisliti nekog dobronamernog sveca koji prilazi osobi koja se nalazi u prilikama sličnim Jovovim i čita joj prethodnu izjavu Elen Vajt? (U nekim slučajevima, nažalost, možemo to da zamislimo.) Koliko bi bilo bolje da je ovaj dobronamerni svetac sledio sledeći savet: »Mnogi misle da predstavljaju Božju pravdu, dok potpuno zanemaruju da predstave Njegovu nežnost i Njegovu veliku ljubav. Često se osobe, koje oni strogo i okrutno dočekuju, nalaze pritešnjene žestinom iskušenja. Sotona se sa ovim dušama uhvatio u koštac, pa ih grube i nesaosećajne reči obeshrabruju i čine da postanu plen kušačeve sile.« (*U potrazi za boljim životom*, str. 163. original)

Činjenica je, kao što je često slučaj, da se ovde događa mnogo više pojedinosti nego što Elifas i svi ostali, uključujući i Jova, uviđaju. Zato Elifasovo naglo donošenje suda, čak i pored istinitih teoloških stavova, teško da je bilo ispravno, s obzirom na okolnosti.

Zašto bi sledeći tekstovi uvek trebalo da budu u našim mislima, kada dolazimo u dodir sa ljudima, naročito onima za koje verujemo da su zgrešili? Matej 7,1,2; Rim. 2,1-3; 1. Kor. 4,5.

Čak i da je Elifas bio u pravu, i da je Jov bio kriv za svoje stradanje, njegove reči bile su nesmotrene i izgovorene u pogrešnom trenutku. Jov stoji kao simbol celog ljudskog roda, jer smo se svi zatekli u velikoj borbi, i svi patimo u njoj. Svima nama, u određenom trenutku, treba saosećanje i saučešće, ne pridikovanje. Naravno, postoji vreme i mesto kada treba da primimo pouke. Ali kada čovek sedi na hrpi pepela, kada mu je život uništen, deca mrtva, a njegovo telo u ranama – to nije pravi trenutak.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Kao što smo videli, Elifas nije bez saosećanja pristupio Jovu. Samo što se njegovo saosećanje nalazilo na drugom mestu u odnosu na potrebu da odbrani Božji karakter. Uostalom, Jov je veoma patio, a Bog je pravedan; to znači da je Jov sigurno učinio nešto čime je zaslužio sve što mu se dogodilo. Elifas je zaključio da Božja pravda tako deluje. Prema tome, Jov nije bio u pravu što je počeo da se žali.

Naravno, Bog je pravedan. Ali to samim tim ne znači da će Njegova pravda biti ostvarena u svakoj prilici u ovom palom svetu. Činjenica je da neće. Pravda i sud doći će, ali nije nužno da dođu sada (Otkrivenje 20,12). Živeti verom jednim delom znači verovati Bogu da će jednoga dana pravda, koja ovde toliko nedostaje, biti otkrivena i ostvarena.

Ono što zapažamo u Elifasovom stavu javlja se, takođe, u stavu nekih književnika i fariseja prema Isusu. Oni su bili toliko zaokupljeni svojom željom da budu »verni« i religiozni da je njihov gnev izazvan lečenjem u Subotu (vidi: Matej 12) nadmašio sreću što su bolesni izlečeni i njihove patnje olakšane. Ma koliko da su Hristove reči u sledećem tekstu bile određene, one kriju načelo, koje mi koji volimo Boga i koji Ga ljubomorno branimo ne smemo nikad da zaboravimo: »Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što dajete desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste što je najpretežnije u Zakonu: Pravdu i milost i vjeru; a ovo je trebalo činiti i ono ne ostavljati.« (Matej 23,23)

Za razgovor:

- 1. Kako možemo znati kada je nekome potrebno saosećanje i saučešće, a kada poučavanje ili, možda, ukor? Zašto bi, u dodiru sa onima koji pate, čak i ako pate zbog svojih grehova i pogrešaka, uopšteno gledano bilo bolje pogrešiti pokazujući saosećanje?**
- 2. Pročitajte ponovo Elifasove reči upućene Jovu u 4. i 5. poglavlju. U kojim prilikama bi ove reči bile primerenije?**
- 3. Zamislite da ste Jovov prijatelj i da ste ga posetili, dok sedi na gomili pepela. Šta biste mu rekli i zašto? Da ste vi na njegovom mestu, šta biste voleli da ljudi vama kažu?**

BOŽANSKA KAZNA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: O Jovu 8,1-22; O Jovu 11,1-20; Isaija 40,12-14; 1. Mojsijeva 6,5-8; 2. Petrova 3,5-7.

Tekst za pamćenje: »Možeš li tajne Božije dokučiti, ili dokučiti savršenstvo Svemogućega?« (O Jovu 11,7)

Problem ljudske patnje nesumnjivo nastavlja da obeshrabruje ljudski rod. Svedoci smo da »dobri« ljudi doživljavaju velike tragedije, dok zli u ovom životu prolaze nekažnjeno. Pre nekoliko godina izdata je knjiga pod nazivom *Zašto se rđave stvari događaju dobrim ljudima?* Bio je to jedan od mnogobrojnih pokušaja tokom hiljada godina da se pronađe zadovoljavajući odgovor. Međutim, nije pronađen. Mnogi drugi pisci i mislioci pisali su o svojoj borbi sa pitanjem ljudske patnje. Čini se da ni oni nisu pronašli prave odgovore.

Ova tema je, naravno, tema Knjige o Jovu, u kojoj nastavljamo da istražujemo zašto čak i »dobri« ljudi, kao što je bio Jov, pate u ovom svetu. Ključna razlika između Knjige o Jovu i drugih knjiga je u tome što se Knjiga o Jovu ne temelji na ljudskim gledištima o patnji (iako ih u knjizi ima mnogo). S obzirom da se radi o Bibliji, dobijamo uvid u Božje gledište o ovom problemu.

Ove sedmice nastavićemo da čitamo govore ljudi koji su posetili Jova u njegovoj nesreći. Šta možemo da naučimo od njih, naročito iz njihovih grešaka dok, kao i ostali, pokušavaju da se izbore sa problemom bola?

DALJE OPTUŽBE

Kao da držanje Elifasovih pridika nije bilo dovoljno rđavo, Jov se suočio sa jednom Vildadovom, koja je bila slična Elifasovoj. Nažalost, Vildad je bio grublji i oštrij prema Jovu od Elifasa. Zamislite da pridete nekoj osobi čija su deca umrla i kažete: »Što su sinovi tvoji zgriješili Njemu, zato ih je dao bezakonju njihovu.« (O Jovu 8,4)

U ovome se krije tihi podsmeh, zato što je u prvom poglavlju Knjige o Jovu jasno stavljeno do znanja da je Jov prinoseo žrtve u korist svoje dece upravo iz tog razloga, u slučaju da su zgrešili. Ovde uočavamo suprotnost između shvaćanja blagodatni (koje zapažamo u Jovovim postupcima) i Vildadovih uvodnih reči, koje otkrivaju oštar, disciplinski legalizam. Još je teže to što Vildad govori na ovaj način pokušavajući da tako odbrani Božji karakter.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 8,1-22. Kakve činjenice Vildad iznosi i u kojoj meri govori istinu? Odnosno, ako zanemarimo trenutnu celinu i pogledamo samo izražena osećanja, kakvu pogrešku, ako je uopšte ima, možete pronaći u ovim rečima?

Ko može da pronađe nešto pogrešno u sledećim izjavama? »Jer smo mi jučerašnji, i ne znamo ništa, jer su naši dani na zemlji sjen.« (O Jovu 8,9) Ovo je snažna izjava, istinita i biblijska (Jakov 4,14). Ili, šta je pogrešno u njegovom upozorenju da se bezbožan čovek, koji polaže svoje nade na ovozemaljske svetovne prilike, zapravo uzda u nešto što nije čvršće od »kuće paukove«? (O Jovu 8,14) Ovo je zaista biblijska misao?

Najveći problem, možda, leži u tome što Vildad predstavlja samo jednu stranu Božjeg karaktera. To je kao da se nalazite u jarku sa jedne ili druge strane puta. Nijedno od ova dva mesta nije mesto na kome bi trebalo da budete. Neko, na primer, može da se usredsredi samo na Zakon, pravdu i poslušnost, a neko drugi na blagodat, opraštanje i zamenu. Prenaglašavanje jedne ili druge strane obično vodi do iskrivljavanja slike o Bogu i istini. Ovde uočavamo sličan problem.

U našim učenjima i našem postupanju prema drugima uvek treba da težimo pravoj ravnoteži između Zakona i blagodati. Ako, međutim, zalutamo na jednu ili drugu stranu (što mi ljudi uostalom činimo), na koju stranu bi bilo bolje da zalutamo kada se suočavamo sa greškama drugih, i zašto?

MANJE NEGO ŠTO BEZAKONJE ZASLUŽUJE

»Možeš li ti tajne Božije dokučiti, ili dokučiti savršenstvo Svemogućega? To su visine nebeske, šta ćeš učiniti? Dublje je od pakla, kako ćeš poznati? Duže od zemlje, šire od mora.« (O Jovu 11,7-9; vidi: Isaija 40,12-14). Koja je istina ovde izrečena i zašto je važno da je nikad ne zaboravimo?

Ove reči na izuzetan način izražavaju činjenicu da ne znamo mnogo o Bogu i da ćemo, i pored napora da Ga upoznamo, i dalje znati veoma malo. Zanimljivo je da je jedan od najpoznatijih filozofa dvadesetog veka, Ričard Rorti, tvrdio da zapravo nikada nećemo shvatiti stvarnost i istinu, i da bi trebalo da odustanemo od tog pokušaja. Umesto da se trudimo da shvatimo stvarnost, tvrdi Rorti, sve što možemo da učinimo jeste da izađemo na kraj sa njom. Neodoljiv je utisak da se 2600 godina stara zapadna filozofska tradicija završava ovakvim izražavanjem poraza. Ako nas celokupno naše traganje ostavlja u tami u vezi sa prirodom stvarnosti u kojoj živimo, ko će onda »proučavanjem« shvatiti Stvoritelja – Onoga koji je započeo tu stvarnost i koji je samim tim sveukupniji od nje? Rorti je u osnovi potvrdio ono što smo upravo pročitali u Bibliji.

Ove duboke misli deo su Sofarovog govora, trećeg Jovovog prijatelja. On je upotrebio ove reči u okviru lažne tvrdnje iznete protiv Jova.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 11,1-20. Šta je tačno, a šta pogrešno u njegovom celokupnom obrazloženju?

Veoma je teško shvatiti kako je neko mogao prići čoveku koji pati, kao što je Jov patio, i reći mu: *Dobijaš ono što zaslužuješ. Ne, u stvari, dobijaš manje nego što zaslužuješ.* Što je još gore, on to čini, kao i prethodna dvojica, u pokušaju da odbrani Božju dobrotu i karakter.

Ponekad, samo poznavanje istine o Božjem karakteru ne podstiče nas nužno da ga odražavamo. Šta nam je još potrebno da bismo odražavali Božji karakter?

BOŽANSKA KAZNA

Jovova tri prijatelja nesumnjivo su posedovala određeno znanje o Bogu. Takođe, bili su iskreni u svojim naporima da Ga odbrane. Iako su Jovu, kao što smo videli, uputili pogrešne reči (naročito uzimajući u obzir okvir teksta), ovi ljudi izgovorili su i neke ključne istine.

U središtu njihovih obrazloženja nalazila se ideja da je Gospod, Bog pravde i da greh donosi božansku kaznu za zlo i posebne blagoslove za dobro. Iako ne znamo tačno kada su ovi ljudi živeli, s obzirom da se slažemo da je Mojsije napisao Knjigu o Jovu, dok je bio u madijanskoj zemlji, zaključujemo da su živeli u vreme pre izlaska iz Egipta, i najverovatnije u vreme posle potopa.

Pročitajte tekst iz 1. Mojsijeve 6,5-8. Iako ne znamo koliko su ovi ljudi (Elifas, Vildad i Sofar) znali o potopu, kako je ovaj izveštaj mogao da utiče na njihova učenja?

Jasno je da je izveštaj o potopu primer božanske kazne za greh. Prilikom potopa Bog je neposredno izlio kaznu na one koji su je zaslužili. Međutim, čak je i ovde otkrivena ideja o blagodati onako kako je viđena u 1. Mojsijevoj 6,8. Elen Vajt je, takođe, pisala o činjenici da je »svaki udarac (čekića) na barci propovedao ljudima«. (*The Spirit of Prophecy*, 1. sveska, str. 70) U ovom izveštaju u određenoj meri možemo zapaziti ono što su ovi ljudi propovedali Jovu.

Kako je ova ista ideja o božanskom sudu prikazana u 1. Mojsijevoj 13,13; 18,20-32; 19,24.25?

Bilo da su Elifas, Vildad i Sofar znali mnogo o ovim događajima ili ne, oni su ukazali na stvarnost Božjeg neposrednog suda nad zlom. Bog nije samo ostavljao grešnike u njihovom grehu i dozvoljavao da ih taj greh sam po sebi uništi. Kao i u slučaju potopa, Bog je bio neposredan izvršilac kazne. On je delovao kao sudija i onaj koji uništava pokvarenost i zlo.

Ma koliko želeli (ili bi trebalo) da se usredsredimo na Božji karakter ljubavi, blagodati i opraštanja, zašto ne smemo da zaboravimo Njegovu pravdu? Razmišljajte o svom zlu koje je do sada prošlo nekažnjeno. Šta ovo treba da nam kaže o potrebi za božanskom kaznom, kad god i kako god da se ostvari?

»AKO LI ŠTO NOVO UČINI GOSPOD...«

Mnogi primeri neposredne božanske kazne za zlo, kao i blagoslova za vernost, zabeleženi su u Svetom pismu mnogo vremena posle smrti svake ličnosti iz Knjige o Jovu.

Kakvo veliko obećanje za poslušnost je dato u sledećem tekstu? 5. Mojsijeva 6,24.25.

U Starom zavetu niže se obećanje za obećanjem o blagoslovima i napretku koje će Bog neposredno izliti na svoj narod ako Mu bude poslušan. U ovom tekstu možemo uočiti primere onoga što su Jovovi prijatelji govorili Jovu o Božjem blagosiljanju vernosti onih koji teže da budu poslušni Njemu i Njegovim zapovestima, i da žive pobožnim i poštenim životom.

Naravno, Stari zavet je, takođe, pun opomena koje slede jedna za drugom o neposrednoj božanskoj kazni koja će se izliti zbog neposlušnosti. U mnogim starozavetnim tekstovima, naročito nakon zaveta sa Izrailjem na Sinaju, Bog opominje Izrailjce šta će im njihova neposlušnost doneti. »Ako li ne uzaslušate glasa Gospodnjega, nego se usprotivite zapovijesti Gospodnjoj, tada će biti ruka Gospodnja protiv vas kao što je bila protiv otaca vaših.« (1. Samuilova 12,15)

Pročitajte tekst iz 4. Mojsijeve 16,1-33. Čemu nas ovaj događaj uči o božanskoj kazni?

S obzirom na način na koji su pobunjenici bili uništeni, ovaj događaj ne može podržati ideju da »greh sam po sebi donosi kaznu«. Ovi ljudi suočili su se sa neposrednom Božjom kaznom za svoj greh i pobunu. U ovom slučaju vidimo natprirodno ispoljavanje Božje sile; i kao da su sami prirodni zakoni bili promenjeni. »Ako li što novo učini Gospod, i zemlja otvori usta svoja i proždre ih sa svijem što je njihovo, i siđu živi u grob, tada znajte da su ovi ljudi uvrijedili Gospoda.« (4. Mojsijeva 16,30)

Glagol »učini« u ovom tekstu potiče od istog korena kao i reč »stvari« u 1. Mojsijevoj 1,1. Gospod je želeo svima da objavi da je On lično i neposredno izlio kaznu na pobunjenike.

DRUGA SMRT

Naravno, najveće i najsnažnije ispoljavanje božanskog suda dogodiće se na kraju vremena, prilikom uništenja zlih, koje se u Bibliji naziva »druga smrt«. (Otkrivenje 20,14) Ovu smrt svakako ne smemo pomešati sa smrću koja je zajednička svim Adamovim potomcima. Ovo je smrt od koje će Drugi Adam, Isus Hristos, poštediti pravedne na kraju vremena (1. Korinćanima 15,26). Suprotno tome, druga smrt, poput nekih drugih kazni koje srećemo u starozavetno vreme, predstavlja Božju neposrednu kaznu nad grešnicima koji se nisu pokajali i primili spasenje u Isusu.

Pročitajte tekst iz 2. Petrove 3,5-7. Šta Božja reč govori o sudbini izgubljenih?

»Oganj pada od Gospoda sa neba. Zemlja se rastaće. Oružje sakriveno u dubini Zemlje je izvučeno. Plamen koji proždire izbija iz svake razjapljene raseline. Stene su zahvaćene ognjem. Osvanuo je dan koji gori kao peć. Elementi se tope od žestoke vrućine, ali gori i Zemlja i sva dela koja su na njoj (Malahija 4,1; 2. Petrova 3,10). Površina Zemlje izgleda kao rastopljena masa – ogromno, uzavrelo ognjeno jezero. To je vreme suda i propasti bezbožnih ljudi, 'jer će biti dan osvete Gospodnje, godina plaćanja, da bi se osvetio Sion.« (Isaija 34,8); (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 672.673. original)

Iako greh može da donese svoju kaznu, sigurno postoje trenuci kada Bog lično i neposredno kažnjava greh i grešnika, kao što su Jovovi prijatelji tvrdili. Istina je da je sva patnja na ovom svetu proistekla iz greha. Međutim, nije istina da je sva patnja Božja kazna za greh. To sigurno nije bio slučaj u Jovovom iskustvu, niti u većini drugih. Činjenica je da smo uključeni u veliku borbu, i imamo neprijatelja koji želi da nam naudi. Radosna vest je da znamo da je Bog uz nas usred svih poteškoća. Iz kakvih god razloga da se suočavamo sa nevoljama, kakvi god da su sadašnji ishodi tih nevolja, možemo biti sigurni u Božju ljubav, ljubav koja je toliko velika da je Isus otišao na krst radi nas. Taj Isusov čin obećava da će doći kraj svim patnjama.

Kako možemo biti sigurni da je nečija patnja neposredna Božja kazna? Ako nismo sigurni, kako onda na najbolji način da pristupimo osobi koja pati? Ili svojoj ličnoj patnji?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Kao što je prethodno bilo rečeno u ovom tromesečju, važno je da pokušamo da postavimo sebe u položaj ličnosti iz ovog izveštaja, jer će nam to pomoći da shvatimo njihove pobude i dela. Oni nisu videli borbu koja se odvija u pozadini kao mi. Ako se stavimo na njihovo mesto, ne bi trebalo da nam bude toliko teško da uvidimo greške koje su Elifas, Vildad i Sofar činili kada je Jovova patnja bila u pitanju. Oni su donosili sud iako nisu bili merodavni da to čine. »Ljudska bića sklona su da pomisle da su velike nesreće siguran pokazatelj velikih zločina i ogromnih grehova; ali ljudi često čine grešku mereći karakter na taj način. Mi ne živimo u vremenu neposrednog božanskog suda. Dobro i zlo su izmešani, i nesreće se svima događaju. Ponekada ljudi izlaze izvan granica Božje brige i zaštite, i tada sotona ispoljava svoju silu nad njima. Bog tada ne posreduje. Jov je bio duboko ožalošćen, a njegovi prijatelji su nastojali da prizna da je njegova patnja posledica greha. Time su učinili da se oseća kao da je pod osudom. Predstavili su njegovo iskustvo kao slučaj velikog grešnika; ali Gospod ih je ukorio zbog suda koji su izrekli nad Njegovim vernim slugom.« (Elen Vajt, *The SDA Bible Commentary*, 3. sveska, str. 1140) Treba da se pažljivo odnosimo prema pitanju patnje. Naravno, neke slučajeve lakše je razumeti. Osoba puši cigarete i dobije rak pluća. Može li biti jednostavnije od toga? To je u redu, ali šta je sa onima koji puše tokom celog svog života i nikada ne obole od te bolesti? Da li Bog kažnjava jedne, a druge ne? Na kraju, ni mi, poput Elifasa, Vildada i Sofara, ne znamo uvek zašto patnja dolazi tako kako dolazi. S jedne strane, skoro da nije ni važno da li znamo ili ne. Ono što je važno jeste šta činimo kao odgovor na patnju koju vidimo. U ovome su ova tri čoveka potpuno pogrešila.

Za razgovor:

- 1. Kako nas postojanje božanske kazne uči da možemo verovati u konačnu Božju pravdu uprkos sadašnjim prilikama?**
- 2. Tri Jovova prijatelja zaista nisu shvatala sve događaje vezane za Jovovu patnju. Zar u određenom smislu nije tako i sa nama? Mi ne shvatamo u potpunosti razloge ljudske patnje. Kako bi nam onda razumevanje ove činjenice trebalo pomoći da budemo saosećajniji prema onima koji pate? Kao što je prethodno rečeno, koliko je uopšte važno da znamo neposredne uzroke patnje?**

NEVINA KRV

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: O Jovu 10, Isaija 53,6; Rimljanima 3,10-20; O Jovu 15,14-16; O Jovu 1,18-20; Matej 6,34.

Tekst za pamćenje: »Vjera je pak tvrdo čekanje onoga čemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo.« (Jevrejima 11,1)

Pisac Alber Kami, rođen u Alžiru, borio se sa pitanjem ljudske patnje. U svojoj knjizi *Kuga* koristio je bolest kugu kao metaforu za ne-
daće koje donose bol i patnju čovečanstvu. Opisao je događaj u kome
dečak, oboleo od kuge, umire strašnom smrću. Nakon toga sveštenik,
koji je bio svedok ove tragedije, govori lekaru koji je pored njega: »Čo-
vek se buni jer to premašuje ljudsku meru. No možda moramo voleti
ono što ne možemo shvatiti.« Lekar je gnevno uzvratio: »Ne, oče, ja
zamišljam ljubav drugačije. Do poslednjeg trenutka odbijaću da volim
svet u kome deca bivaju mučena.« (Alber Kami, *Kuga* [New York: First
Vintage International Edition, 1991], str. 21)

Ova slika podseća na događaje iz Knjige o Jovu: površni i neubed-
ljivi odgovori na pitanja koja nemaju jednostavno rešenje. Jov je znao,
kao i lekar u romanu, da dati odgovori nisu odgovarali neposrednoj
stvarnosti. Stoga, pred nama je izazov: Kako pronaći odgovore koji
imaju smisla za ono što, kako se često čini, nema smisla? Ove sedmice
nastavićemo da proučavamo o tome.

Elifas, Vildad i Sofar zaključili su: Bog kažnjava zlo. Nažalost, ovaj zaključak nije odgovarao Jovovoj situaciji. Jovova patnja nije bila posledica božanske kazne. Bog ga nije kažnjavao zbog njegovih grehova, kao što je učinio sa Korejem, Datanom i Avironom. Niti je Jov žnjeo što je posejao, što često može biti slučaj. Ne, Jov je bio pravedan čovek; Bog je lično to rekao (vidi: O Jovu 1,8), tako da on ne samo da nije zaslužio ono što mu se dogodilo, već je znao da ne zasluži. Zato su njegova jadikovanja bila ispunjena mukom i gorčinom.

Pročitajte 10. poglavlje iz Knjige o Jovu. Šta on u ovom tekstu govori Bogu, i zašto njegove reči, uzimajući u obzir okolnosti, imaju toliko smisla?

Zar nisu oni koji veruju u Boga u trenucima velike tragedije postavljali slična pitanja? *Zašto si se, Gospode, uopšte trudio da me stvoriš? Ili, Zašto mi to činiš? Ili, Zar ne bi bilo bolje da se nikada nisam ni rodio nego što se sada suočavam sa ovim?*

Da ponovimo još jednom, Jovu je otežavalo da shvati prilike to što je znao da je veran Bogu. Uzviknuo je: »Ti znaš da nijesam kriv, i nema nikoga ko bi izbavio iz Tvoje ruke.« (O Jovu 10,7)

Ovde uočavamo tešku ironiju: suprotno onome što su njegovi prijatelji tvrdili, Jov nije patio zbog svog greha. Knjiga o Jovu uči suprotno: Jov je patio upravo zato što je bio veran. Prva dva poglavlja u knjizi ukazuju na to. Jov nikako nije mogao da zna da je to bio uzrok njegove patnje. Da je znao, to bi verovatno samo još više pojačalo njegovu ogorčenost i razočarenje.

Ma koliko njegova situacija bila jedinstvena, ona je ujedno i sveopšta po tome što se bavi sveopštim pitanjem patnje, naročito kada se čini da je patnja u velikoj meri nesrazmerna zlu koje je neko učinio. Jedno je prekoračiti brzinu i dobiti kaznu za prekoračenje brzine; drugo je učiniti isto to i dobiti smrtnu kaznu.

Šta možete reći nekome ko veruje da nepravedno pati?

NEVINA KRV?

Često se postavlja pitanje o patnji »nevinih«. U Bibliji se koristi izraz »prava krv« (Isaija 59,7; Jeremija 22,17; Joilo 3,19), naročito u okviru napada ili ubistva ljudi koji nisu zaslužili da im se tako nešto dogodi. Ako upotrebimo ovakvo shvatanje izraza »prava krv«, onda ćemo, kao što svi znamo, pronaći mnogo takvih primera u našem svetu.

Sa druge strane, u Bibliji se govori o ljudskoj grešnosti i ljudskoj pokvarenosti, što pokreće opravdano pitanje o značenju reči »prav«. Ako su svi sagrešili, ako su svi prekršili Božji zakon, ko je onda stvarno nevin? Kao što je jednom neko izjavio: »Vaša krštenica je dokaz vaše krivice.«

Iako teolozi i biblijski učeni ljudi vekovima raspravljaju o pravoj prirodi čovekovog odnosa prema grehu, Biblija je jasna da greh utiče na celo čovečanstvo. Ideju ljudske grešnosti ne pronalazimo samo u Novom zavetu. Naprotiv, istraživanje ove teme u novozavetnim tekstovima širi se i na starozavetne tekstove.

Šta sledeći tekstovi uče o postojanju greha? 1. O carevima 8,46; Psalam 51,5; Priče 20,9; Isaija 53,6; Rimljanima 3,10-20.

Pored jasnog svedočanstva Svetog pisma, o ljudskoj grešnosti svedoči svako ko je lično upoznao Gospoda i ko je stekao uvid u Božju dobrotu i svetost. U tom smislu, ko je među nama (za sada ćemo preskočiti pitanje novorođenčadi i dece) zaista »prav«?

Sa druge strane, nije u tome suština. Jov je bio grešnik; u tom smislu on nije bio nevin, kao što ni njegova deca nisu bila nevinna. Pa ipak, šta je on učinio, ili šta su oni učinili, da zasluže sudbinu koja ih je zadesila? Zar ovo nije, možda, krajnje pitanje koje ljudski rod treba da postavi u vezi sa patnjom? Nasuprot odgovorima njegovih prijatelja koji su kao »gomile blata« (O Jovu 13,12), Jov je znao da nije zaslužio ono što mu se dogodilo.

Kako nam iskustvo poznavanja Boga i Njegove svetosti, što našu grešnost čini mučnom, pomaže da uvidimo potpunu potrebu za krstom?

NEPRAVEDNE SUDBINE

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 15,14-16. Kakvu istinu Elifas predočava Jovu?

Elifas ponovo govori istinu (kao i ostali prijatelji), ovog puta o grešnosti celog ljudskog roda. Greh je sveopšta činjenica života na Zemlji; kao i patnja. Kao što znamo, sva ljudska patnja je posledica greha. Nesumnjivo je da Bog može da upotrebi patnju da nas nauči važnim poukama. »Bog je nevoljom uvek kušao svoj narod. Upravo vrelna peći razdvaja trosku od pravog zlata hrišćanskog karaktera.« (Elen Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 129. original)

Postoji, međutim, dublji problem u vezi sa patnjom. Šta je sa trenucima u kojima nikakvo dobro ne proizlazi iz njih? Šta je sa patnjom onih u čijem se karakteru troska nije razdvojila od zlata zato što su istog trenutka izgubili svoj život? Šta je sa onima koji pate, ne poznajući pravog Boga ili bilo šta u vezi sa Njim? Šta je sa onima koje je patnja učinila još ogorčenijima, gnevnijima i koje je ispunila većom mržnjom prema Bogu? Ne možemo zanemariti ove primere niti pokušati da ih stavimo u jednostavan obrazac; ako bismo učinili tako, možda bismo snosili krivicu zbog istih grešaka koje su činili oni koji su optuživali Jova.

Takođe, kakvo dobro proističe iz sudbine životinja koje zahvaćene šumskim požarom polako umiru strašnom smrću? Ili, šta je sa hiljadama ljudi koji su izgubili život u prirodnim katastrofama? Ili, šta je sa poginulim civilima u ratu? Kakve su pouke mogli naučiti, ili njihove porodice, kada su zajedno sa svojim porodicama uništeni? Mogli bismo s razlogom postaviti pitanje ne samo o Jovovoj mrtvoj deci, već i o njegovim slugama koji su bili ubijeni »oštrijem mačem« (O Jovu 1,15), ili onima koji su živi spaljeni »ognjem Božjim« (O Jovu 1,16), ili drugim slugama ubijenim »oštrijem mačem«. (O Jovu 1,17)

Bez obzira kakvu su pouku Jov i njegovi tužioci mogli da nauče, i sa kakvim će se porazom sotona součiti zahvaljujući Jovovoj vernosti, čini se da sudbina ostalih ljudi nije pravedna. Činjenica je sledeća: to što se dogodilo nije pravedno, pošteno ni ispravno.

Mi se danas suočavamo sa sličnim izazovima. Šestogodišnjak umire od raka, i to je pošteno? Dvadesetogodišnjakinja je na silu izvučena iz svog automobila i seksualno zlostavljana, i to je pošteno? Tridesetpetogodišnja majka troje dece gine u saobraćajnoj nesreći, i to je pošteno? Šta je sa 19000 Japanaca koji su 2011. godine poginuli u zemljotresu? Da li je svih 19000 ljudi bilo krivo što ovu kaznu čini pravednom? Ako ne, onda ni njihova smrt nije poštena?

Ovo su teška pitanja.

DOVOLJNO JE DANU...

Pročitajte sledeće tekstove i razmislite o neposrednoj sudbini onih koji su spomenuti u ovim stihovima. Zatim, postavite sebi pitanje: Koliko je život bio pravedan prema njima?

O Jovu 1,18-20. _____

1. Mojsijeva 4,8. _____

2. Mojsijeva 12,29.30. _____

2. Samuilova 11,17. _____

Jeremija 38,6. _____

Matej 14,10. _____

Jevrejima 11,35-38. _____

Biblija govori o okrutnoj životnoj činjenici u našem palom svetu: zlo i patnja su stvarni. Samo površnim čitanjem Božje reči, izvlačeći nekoliko tekstova iz čitavog okruženja, možemo dobiti ideju da je život na Zemlji pravedan, pošten, dobar, i da nećemo doživeti patnju, ako ostanemo verni Bogu. Sigurno je da vernost sada može da požnje velike nagrade, ali to ne znači i da pruža potpunu zaštitu od patnje i bola. Samo pitajte Jova.

U blaženstvima, Isus je održao snažnu propoved o tome zašto treba da imamo poverenja u Boga i da ne brinemo šta ćemo jesti, piti ili obući. Isus je koristeći primere iz prirode dao očigledne pouke o tome zašto se možemo uzdati da će Bog u svojoj dobroti ispuniti naše potrebe. On je tada izgovorio sledeće poznate reči: »Ne brinite se, dakle, za sutra; jer sutra brinuće se za se. Dosta je svakom danu zla svoga.« (Matej 6,34)

Zapazite rečenicu: »Dosta je svakom danu zla svoga.« Isus nije poricao prisustvo zla, čak svakodnevno prisustvo zla, u našem životu (reč »zao« potiče od grčke reči koja znači »nedaća«, »pokvarenost« i »bezbožno delo«). On je činio upravo suprotno. On je potvrdio da je zlo prisutno i da preovladava u našem svakodnevnom životu. Kako ne bi? Kao Gospod više je znao o zlu na ovom svetu nego što će bilo ko od nas ikada saznati, a svi već sigurno znamo mnogo o njemu.

Ko nije makar malo (ili u većoj meri) iskusio kako nepravedan i gorak život može biti? Kako nam usredsređenost na Isusovu potvrdu da postoji zlo daje utehu i snagu?

PRILIKE KOJE NISU VIDLJIVE

Pročitajte tekst iz Priča Solomonovih 3,5. Iako je ovo jasan tekst, kakvu važnu poruku ima za nas, naročito u okviru teme koju proučavamo?

Iako Jovov slučaj predstavlja krajnji primer, on odražava tužnu stvarnost ljudske patnje u palom svetu. Nama nije potreban izveštaj o Jovu ili drugi izveštaji koje možemo pročitati u Bibliji da bismo uočili ovu stvarnost. Vidimo je svuda oko sebe. Svi je u određenoj meri doživljavamo u svom životu.

»Čovjek rođen od žene kratka je vijeka i pun nemira. Kao cvijet niče, i otsijeca se, i bježi kao sjen, i ne ostaje.« (O Jovu 14,1.2)

Da ponovimo još jednom pitanje sa kojim se borimo – kako objasniti patnju, onu koja se čini da nema smisla, onu u kojoj je prolivena nevinna krv?

Prema prvim poglavljima Knjige o Jovu, i prema onome što Biblija na drugim mestima otkriva, sotona je stvarno biće i uzročnik je velike patnje na posredan ili neposredan način. Kao što smo videli na početku ovog tromesečja (vidi drugu lekciju), obrazac velike borbe u velikoj meri pomaže nam da se suočimo sa stvarnim postojanjem zla u našem svetu.

Ipak, ponekad je teško shvatiti zašto se određene stvari događaju. Ponekad, zapravo često, određeni događaji jednostavno nemaju smisla. U takvim trenucima, kada se događaju pojedinosti koje ne shvatamo, treba da naučimo da se uzdamo u Božju dobrotu. Treba da naučimo da se uzdamo u Boga čak i kada odgovori nisu sasvim očigledni, kada ne vidimo da išta dobro proističe iz zla i patnje koja nas okružuje.

U Jevrejima poslanici 11,1. stoji zapisano: »Vjera je pak tvrdo čekanje onoga čemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo.« Kako možemo u skladu sa onim što vidimo steći poverenje u Boga u vezi sa onim što ne vidimo? Kako je Jov, na osnovu onoga što smo do sada pročitali u Knjizi o Jovu, naučio da čini upravo to? Kako možemo naučiti da isto činimo?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Uvodni odeljak od Subote počeo je tekstom o Alberu Kamiju, koji je mnogo pisao o svojim nastojanjima da pronađe odgovore, ne samo na pitanje o patnji, već i na pitanje o smislu života uopšte, koji patnja čini još složenijim. Kao i većina ateista, nije napravio veliki pomak. Njegova najčuvenija izjava pokazuje koliko je taj pomak neznatan: »Samo je jedan zaista ozbiljan filozofski problem: samoubistvo. Suditi o tome ima li ili nema smisla živeti, znači odgovarati na osnovno filozofsko pitanje.« (*The Myth of Sisyphus and Other Essays* [New York: Vintage Books, 1955], str. 3) Jedno je sigurno, nije lako odgovoriti na pitanje o ljudskoj patnji. Knjiga o Jovu povlači veo i otkriva širu sliku od one koju smo inače videli, ali čak i kada pročitamo celu knjigu, i dalje nećemo imati odgovore na sva pitanja.

Postoji, međutim, ključna razlika između onih koji nastoje da pronađu odgovore na pitanja o patnji bez Boga i onih koji to čine sa Bogom. Da, problem bola i patnje postaje teži kada verujete da Bog postoji, zbog neizbežnih problema koje Njegovo postojanje donosi kada se suočimo sa zlom i bolom. Sa druge strane, mi imamo ono što ateisti poput Kamija nemaju – a to je očekivanje odgovora i rešenja. (Postoji dokaz da je Kami kasnije u svom životu želeo da se krsti, ali je ubrzo nastradao u saobraćajnoj nesreći.) Imamo nadu da »I Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovijeh, i smrti neće biti više, ni plača, ni vike, ni bolesti neće biti više; jer prvo prođe.« (Otkrivenje 21,4) Čak i ako neko ne veruje u ovo obećanje ili mnoga druga u Bibliji, mora da prizna, ako ništa drugo, koliko bi život bio lepši kada bismo makar gajili tu nadu nasuprot gledištu da živimo na Zemlji pogođeni nevoljama i borbama, a zatim zauvek umremo, pri čemu sve to nema nikakvog smisla.

Za razgovor:

1. Argument koji ljudi iznose u vezi sa pitanjem zla jeste sledeći: *Da, postoji zlo u svetu, ali postoji i dobro, i dobro preteže nad zlom.* Prvo pitanje bi bilo: *Kako neko zna da dobro preteže nad zlom? Kako neko pravi takvo poređenje?* Drugo pitanje bi bilo: *Čak i ako je to istina, kakvo dobro ta ideja donosi Jovu (ili drugima) usred njihove patnje?* Nemački filozof Artur Šopenhauer upotrebio je snažan primer da razbije tu ideju o nekoj vrsti ravnoteže između dobra i zla u ovom svetu. »Zadovoljstvo u ovom svetu«, zapisao je, »kažu, preteže nad bolom; ili, makar, postoji ravnoteža između njih. Ako čitalac odmah želi da vidi da li je ova izjava istinita, neka uporedi osećanja dve životinje, od kojih jedna jede drugu.« Kako biste odgovorili na ideju da je dobro u ravnoteži sa zlom?

NAGOVEŠTAJI NADE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Priče 17,28; O Jovu 13,1-15; Jakov 2,20-22; 1. Korinćanima 15,11-20; 1. Petrova 1,18-20; 1. Mojsijeva 22,8.

Tekst za pamćenje: »I On će mi biti spasenje, jer licemjer neće izaći preda Nj.« (O Jovu 13,16)

»Čovek je jedina životinja«, napisao je britanski esejista Vilijem Hezlit, »koja se smeje i plače; jer je čovek jedina životinja koju pogađa razlika koja postoji između prilika koje vladaju i prilika kakve treba da budu.«

Prilike sigurno nisu onakve kakve treba da budu. Međutim, za hrišćanina koji živi sa obećanjem o Drugom dolasku, postoji nada – velika nada o tome kakve će prilike nastati (2. Petrova 3,13). Postaće toliko lepe da ih mi grehom pomračenim umom (1. Korinćanima 13,12) sada jedva možemo zamisliti. Ovo je nada koju je svetovni um, u svojoj uskogrudosti i ograničenosti odavno izgubio.

Ove sedmice, u daljem proučavanju pitanja patnje u Knjizi o Jovu, otkrićemo da je čak i usred nepravedne tragedije koja ga je pogodila, koja nije imala nikakvog smisla i koja nije bila opravdana, Jov i dalje izgovarao reči nade.

Kakva nada je bila u pitanju i čemu se mi na osnovu nje možemo nadati?

IZMIŠLJANJE LAŽI

»I bezuman kad muči, misli se da je mudar, i razuman, kad stiska usne svoje.« (Priče 17,28)

Šta god želeli da kažemo o Jovu, ne možemo da kažemo da je samo sedeo ophrvan tugom i ćutke slušao šta su njegovi prijatelji govorili. Naprotiv, veliki deo Knjige o Jovu sastoji se od Jovove borbe protiv mešavine istine i zablude. Kao što smo već videli, njegovi prijatelji nisu pokazali mnogo taktičnosti i saosećanja; tvrdili su da govore u Božje ime opravdavajući ono što se dogodilo Jovu; u suštini, smatrali su da je dobio što zaslužuje ili da zaslužuje čak i gore! Bilo koja od ovih misli bila je dovoljno rđava, ali sve tri (i ostale) bile su previše, što ja nagnalo Jova da im odgovori.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 13,1-14. Kakav stav Jov zauzima, dok odgovara na reči koje su mu bile upućene?

U drugom poglavlju videli smo da ovi ljudi sedam dana ništa nisu rekli Jovu otkada su ga prvi put posetili. S obzirom šta je na kraju izašlo iz njihovih usta, ovo je možda bio najbolji pristup. Jov je sigurno to pomislio.

Zapazite, takođe, sledeće: Jov kaže da ovi ljudi ne samo što govore laži, već govore laži o Bogu. (Ovo je zanimljivo u svetlu događaja s kraja knjige. Vidi: O Jovu 42,7) Naravno, bilo bi bolje ne govoriti ništa nego izgovarati neistine. (Ko među nama nije iskusio u kojoj je meri ovo istina?) Međutim, izgleda da je reći neistine o Bogu mnogo gore. Ironija je, naravno, bila u tome što su ovi ljudi zapravo mislili da brane Boga i Njegov karakter od Jovovog ogorčenog jadikovanja. Iako Jov nije shvatao zašto je sve to doživeo, dovoljno je znao da prepozna da su ovi ljudi »izmišljali laži«. (O Jovu 13,4)

Kada ste poslednji put izgovorili nešto pogrešno što nije trebalo biti rečeno? Šta možete naučiti iz tog iskustva da ne biste ponovo učinili istu grešku?

»DA ME I UBIJE...«

Na samom početku ovog tromesečja osvrnuli smo se na kraj Knjige o Jovu, i videli kako je u Jovovom životu na kraju sve izašlo na dobro. Zapazili smo da je Jov, čak i usred svoje strašne patnje, zaista imao čemu da se nada. U stvari, s obzirom na vreme u kome živimo, i činjenicu da znamo završetak cele knjige, tj. Biblije, vidimo da je Jov imao čemu da se nada, mnogo više nego što je svajevremeno mogao zamisliti.

Međutim, kada su mu deca umrla, kada mu je imovina oduzeta, a zdravlje narušeno, Jov nije imao tu prednost da zna kako će se na kraju sve završiti. Ono što jeste znao bilo je da je život iznenada postao neugodan.

Istovremeno, u trenucima najgorčnijeg jadikovanja, kada je poželeo da nikada nije ni bio rođen ili da je iz utrobe otišao u grob, Jov je ipak izrazio nadu, nadu u Boga – istog Boga za koga je smatrao da nepravedno postupa prema njemu.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 13,15. Kakva je nada predstavljena u ovom stihu? Šta Jov govori?

»Gle, da me i ubije, opet ću se uzdati u Nj.« Kakva snažna potvrda vere! Pored svega što mu se dogodilo, Jov je znao da je moguće da ono konačno, ono jedino što nije doživeo, smrt, može doći – i da Bog i nju može da izazove. Ipak, čak i da se to desilo, Jov bi u svakom slučaju umro uzdajući se u Gospoda.

»Bogatstvo Hristove blagodati moramo imati najpre u očima. Čuvajte pouke koje vam je dala Njegova ljubav. Neka vaša vera bude slična Jovovoj, da i vi možete izjaviti: 'I da me ubije, opet ću se uzdati u Nj.' Uхватite se čvrsto za obećanja vašeg nebeskog Oca, i setite se kako je ranije postupao prema vama i svojim slugama; jer 'sve ide na dobro onima koji ljube Boga.« (Elen Vajt, *The Advent Review and Sabbath Herald*, 20. oktobar 1910)

Gledajući samo sa ljudske tačke gledišta, Jov nije imao razloga da se nečemu nada. Međutim, činjenica je da Jov nije posmatrao samo iz ljudskog ugla. Da je tako činio, kakvu nadu bi mogao imati? Kada izgovara zadivljujuću potvrdu vere i nade, on to čini imajući na umu Boga i poverenje koje ima u Njega.

Logično pitanje bi glasilo: Kako je Jov zadržao svoju veru pored svega što mu se dogodilo? Pročitajte tekstove iz Knjige o Jovu 1,1. i Poslanice apostola Jakova 2,20-22. Kako nam oni pomažu da odgovorimo na ovo pitanje, i šta bi taj odgovor trebalo da nam kaže koliko su vernost i poslušnost važne u hrišćanskom životu? (Vidi 13. lekciju)

NAGOVEŠTAJI NADE

»I On će mi biti spasenje, jer licjemer neće izaći preda Nj.« (O Jovu 13,16) Ovaj stih sledi odmah iza teksta koji smo čitali u prethodnom odeljku. Kako on u još većoj meri potvrđuje ideju da je Jov, uprkos svemu, imao nadu, i da je njegova nada počivala u Bogu?

Zanimljiv stih usledio je posle onoga što je prethodno rečeno. Čak i da je Jov umro, čak i da mu je Bog oduzeo život, on bi se i dalje uzdao u svog Boga i Njegovo spasenje. Iako je, s jedne strane, ovo veoma neobičan kontrast, sa druge strane, potpuno ima smisla. Uostalom, šta je spasenje drugo, do oslobođenje od smrti? A šta je smrt drugo, makar za spasene, do kratak trenutak odmora, kratak san, posle koga sledi vaskrsenje u večni život? Zar nije ova nada o vaskrsenju u večni život uzvišena nada sve Božje dece već hiljadama godina? To je, takođe, bila i Jovova nada.

Pročitajte tekst iz 1. Korinćanima 15,11-20. Kakva nada je ovde predstavljena? Zašto bez ove nade nemamo nikakvu nadu?

Posle snažne potvrde o spasenju, Jov kaže da »hanef neće izaći preda Nj«. Koren ove reči, koji ima veoma negativno značenje u jevrejskom jeziku, znači »grešan« ili »bezbožan«. Jov je znao da spasenje može pronaći samo u Bogu, samo u životu verne poslušnosti Njemu. Zato rđav i bezbožan čovek, *hanef*, nije imao tu nadu. Jov je ovde najverovatnije iskazao ono što je shvatio kao svoju »sigurnost spasenja«. Iako je verno prinosio životinjske žrtve za grehe, ne znamo koliko je razumeo njihovo značenje. Pre krsta, većina vernih Gospodnjih sledbenika, kao što je Jov, nije u potpunosti shvatala spasenje, kao što možemo mi koji živimo u vremenu posle krsta. Jov je, ipak, dovoljno znao, što mu je omogućilo da shvati da nadu u spasenje može pronaći samo u Gospodu i da su žrtve koje je prinosio izražavale način kako se do ovog spasenja moglo doći.

NADA PRE POSTANJA SVETA

Da li bi neko od nas, da doživi što je Jov doživio, mogao tako snažno da iskaže i potvrdi svoju nadu? Njegove reči predstavljaju večno svedočanstvo o njegovom životu vere i poslušnosti.

Jov je imao nadu, zato što je služio Bogu nade. Čak i pored svih teških izveštaja o ljudskim gresima, od pada Adama i Eve u Edemskom vrtu (1. Mojsijeva 3) do pada Vavilona na kraju vremena (Otkrivenje 14,8), Biblija je knjiga prepuna nade, knjiga prožeta vizijom koja prevazilazi ono što ovaj svet nudi.

»Svet je poveren Hristu i preko Njega dolazio je svaki blagoslov od Boga palom ljudskom rodu. On je bio Otkupitelj pre kao i posle svoga utelovljenja. U trenutku u kome se pojavio greh, tu je bio i Spasitelj.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 210. original) Ko bi drugi mogao biti Spasitelj osim velikog Izvora naše nade?

Kako ovi tekstovi potvrđuju divnu nadu izraženu u navodu iz knjige Elen Vajt u današnjoj pouci? Efescima 1,4; Titu 1,2; 2. Timotiju 1,8,9; 1. Petrova 1,18-20.

Ovi tekstovi poučavaju nas zadivljujućoj istini da je Bog, u svom predznanju, još pre stvaranja sveta znao da će ljudski rod pasti u greh. Tekst u 2. Timotiju 1,9. kaže da smo pozvani blagodaću koja nam je data u Hristu Isusu »prije vremena vječnijeh«. Ova blagodat nam je data »ne po djelima našima« (kako bi nam mogla biti data po »djelima našima« ako tada nismo ni postojali?), već u Isusu. Čak i pre nego što smo stvoreni, Bog je osmislio plan koji je ljudskom rodu nudio nadu u večni život. Nada nije nastala kada nam je bila potrebna. Ona je već postojala, spremna kada nam zatreba.

Mi kao hrišćani mnogo čemu možemo da se nadamo. Živimo u univerzumu koji je stvorio Bog koji nas voli (Jovan 3,16), Bog koji nas je otkupio (Titu 2,14), Bog koji čuje naše molitve (Matej 6,6), Bog koji posreduje za nas (Jevrejima 7,25), Bog koji obećava da nas nikada neće ostaviti (Jevrejima 13,5), Bog koji daje obećanje da će podići naša tela iz smrti (Isaija 26,19), i da će nam dati večni život sa Njim (Jovan 14,2,3).

»Šta ćemo dakle reći na ovo? Ako je Bog s nama, ko će na nas?« (Rimljanima 8,31) Kako ovu nadu možete učiniti svojom čak i pored borbi sa kojima se suočavate?

SLIKE NADE

Pročitajte sledeće tekstove. Kakvu nadu svaki od njih otkriva?

1. Mojsijeva 3,15.

---

1. Mojsijeva 22,8.

---

3. Mojsijeva 17,11.

Jovan 1,29.

Galatima 2,16.

Filibljanima 1,6.

---

1. Korinćanima 10,13.

Danilo 7,22.

Danilo 12,1.2.

Matej 24,27.

Danilo 2,44.

Sledite razvoj misli predstavljen u ovim tekstovima. Šta zajedno govore o nadi koju mi kao hrišćani imamo u Isusu?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Biblija je od korice do korice ispunjena divnim rečima nade. »Ovo vam kazah, da u Meni mir imate. U svijetu ćete imati nevolju; ali ne bojte se, jer Ja nadvladah svijet.« (Jovan 16,33) »Evo Ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka.« (Matej 28,20) »Hristos je nas iskupio od kletve zakonske postavši za nas kletva.« (Galatima 3,13) »Koliko je istok daleko od zapada, toliko udaljuje od nas bezakonja naša.« (Psalam 103,12) »Jer znam jamačno da ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadašnje, ni buduće, ni visina, ni dubina, ni druga kakva tvar može nas razdvojiti od ljubavi Božije, koja je u Hristu Isusu Gospodu našem.« (Rimljanima 8,38.39) »Duga će biti u oblacima, pa ću je pogledati, i opomenuću se vječnoga zavjeta između Boga i svake duše žive u svakom tijelu koje je na zemlji.« (1. Mojsijeva 9,16) »Vidite kakvu nam je ljubav dao Otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo; zato svijet ne poznaje nas, jer Njega ne pozna.« (1. Jovanova 3,1) »Poznajte Gospod da je Bog. On nas je stvorio, i mi smo dostojanje Njegovo, narod Njegov i ovce paše Njegove.« (Psalam 100,3) Ovi tekstovi samo su neznatan deo onoga što nam je u Reči otkriveno o tome kakav je naš Bog i šta nam nudi. Čemu bismo se uopšte mogli nadati da nije istina otkrivenih u Bibliji?

Za razgovor:

- 1. Koji još biblijski tekstovi govore o nadi? Koji su vama posebno važni i zašto?**
- 2. Koja vam učenja Hrišćanske adventističke crkve posebno pružaju nadu?**
- 3. Kako se i pored ličnih iskušenja, ponekad čak i tragedija i nevolja u životu, možemo radovati nadi predstavljenoj u Bibliji? Zašto nas određeni događaji veoma lako obeshrabre, čak i pored tolike nade koja nam je data? Šta u praktičnom smislu možemo učiniti da bismo sačuvali nadu i radovali joj se?**
- 4. »Iznesite Bogu svoju nadu, veru i zahvalnost. Budite radosni i ispunjeni nadom u Hristu. Naučite da Ga hvalite. Ovo je važan lek za bolest i duše i tela.« (Elen Vajt, *Mind, Character, and Personality*, 2. sveska, str. 492) Zašto je hvala toliko važna da bismo ostali ispunjeni nadom u Gospodu?**

ELIJUJEV GNEV

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: O Jovu 13,28; O Jovu 28,28; O Jovu 32,1-5; O Jovu 34,10-15; Jezekilj 28,12-17; O Jovu 1-2,10.

Tekst za pamćenje: »Nego koliko su nebesa više od zemlje, toliko su putevi Moji viši od vaših puteva, i misli Moje od vaših misli.« (Isaija 55,9)

Borba rečima između Jova i njegova tri prijatelja se nastavlja, rečima koje su u odedenim trenucima ozbiljne, lepe, duboke i istinite. Ljudi će često koristiti navode iz Knjige o Jovu, navodiće čak i Elifasove, Vildadove ili Sofarove reči. Razlog tome je, kao što stalno iznova vidimo, što su dali mnoge dobre pouke. Jedino ih nisu izgovorili na pravom mestu, u pravo vreme i u pravim okolnostima. Čemu nas uči snažna istina izrečena u Pričama Solomonovim 25,11-13:

»Zlatne jabuke u srebrnijem sudovima jesu zgodne riječi. Zlatna je grivna i nakit od najboljega zlata mudri karač onome koji sluša. Vjeran je poslanik kao studen snežna o žetvi onima koji ga pošalju, i rashlađuje dušu svojim gospodarima.«

Nažalost, Jov ovakve reči nije čuo od svojih prijatelja. U stvari, problem će postati još teži, kada se pored tri čoveka koja mu govore da nije u pravu, pojavi još jedan.

JADNI SUPARNICI

Čak i posle Jovovog snažnog izražavanja vere (O Jovu 13,15.16), nastavljena je verbalna borba. U mnogim poglavljima Jovovi prijatelji šetaju tamo-amo raspravljajući o mnogim dubokim i važnim pitanjima o Bogu, grehu, smrti, pravdi, zlu, mudrosti i prolaznosti ljudskog roda.

Kakve istine su iznete u sledećim tekstovima?

O Jovu 13,28.

O Jovu 15,14-16.

O Jovu 19,25-27.

O Jovu 28,28.

U svim ovim poglavljima nastavlja se rasprava u kojoj nijedna strana ne napušta svoje stanovište. Elifas, Vildad i Sofar, svaki na svoj način, svaki sa određenim ciljem, nisu popustili u svojoj tvrdnji da ljudi u životu dobijaju što zaslužuju. Prema tome, ono što se dogodilo Jovu bila je pravedna kazna za njegove grehe. Jov je, u međuvremenu, nastavio da jadikuje zbog svoje okrutne sudbine, siguran da nije zaslužio da toliko pati. Stalno su ulazili u verbalni sukob pri čemu je svaki »utešitelj« optuživao Jova da izgovara prazne i uzaludne reči, a Jov im je uzvraćao na sličan način.

Na kraju, niko od njih, uključujući i Jova, nije shvatio šta se sve odvijalo oko njih. Kako su i mogli da shvate? Govorili su sa veoma ograničenog stanovišta, koje svi ljudi imaju. Ako bismo mogli izvući neku pouku iz Knjige o Jovu (onu koja bi do sada trebalo da bude očigledna, naročito posle svih govora ovih ljudi), onda bi to bilo da je nama ljudskim bićima potrebna poniznost kada govorimo o Bogu i Božjim delima. Mi možda donekle poznamo istinu, možda i u velikoj meri, ali ponekad – kao što možemo videti u slučaju ova tri čoveka – možda nećemo znati da na najbolji način primenimo istine koje znamo.

Osvrnite se na svet prirode. Zašto nam samo on pokazuje koliko je naše znanje ograničeno, čak i kad je reč o najjednostavnijim pojedinostima?

ELIJUJEV DOLAZAK

Od 26. do 31. poglavlja, tragični junak ovog izveštaja, Jov, drži svoj posljednji govor trojici ljudi. Iako, rečit i vatren, on u suštini ponavlja ono što tvrdi sve vreme: *Ne zaslužujem ono što mi se događa. I tačka.*

Jov se ponovo izdvaja kao predstavnik velikog dela čovečanstva po tome što mnogi ljudi podnose ono što ne zaslužuju. A pitanje, umnogome najteže pitanje od svih, jeste – zašto? U nekim slučajevima prilično je lako objasniti patnju. Jasno je da ljudi sami sebe dovode u nevolje. Ali često, a naročito u Jovovom slučaju, to se nije dogodilo, tako da pitanje patnje i dalje ostaje bez odgovora.

Kako se 31. poglavlje bliži kraju, Jov opisuje svoj nekadašnji život, život u kome nijedno njegovo delo ne opravdava ovo što mu se trenutno događa. Poslednji stih tog poglavlja glasi: »Svršiše se riječi Jovove.« (O Jovu 31,40)

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 32,1-5. Kakvu optužbu u ovim stihovima Elijuz iznosi protiv Jova i tri Jovova prijatelja?

U ovim stihovima se ovaj čovek, Elijuz, prvi put spominje u Knjizi o Jovu. On je očigledno čuo pojedine duge rasprave, mada nam nije rečeno, kada se tačno pojavio na poprištu događaja. On je sigurno stigao nešto kasnije, jer se ne spominje da je došao sa ostalom trojicom. Ono što znamo, međutim, jeste da nije bio zadovoljan odgovorima koje je čuo, ma koji deo razgovora da je slušao. U stvari, četiri puta je u ovih pet stihova rečeno da je njegov »gnev« bio podstaknut onim što je čuo. U narednih šest poglavlja Elijuz nastoji da objasni svoje shvatanje i da svoje objašnjenje pitanja oko kojih su se ovi ljudi sukobili, a u vezi sa nesrećom koja je pogodila Jova.

U Knjizi o Jovu 32,2. rečeno je da se Elijuz razgnevio na Jova zato što »se sam gradaše pravedniji od Boga«, što je zapravo bilo dosta izobličeno pravo Jovovo gledište. Šta to govori o potrebi da budemo pažljivi kada tumačimo reči drugih? Kako se možemo potruditi da na najbolji, a ne na najgori način shvatimo šta su ljudi rekli?

ELIJUJOVA ODBRANA BOGA

Elijuj i njegov govor, koji neki smatraju glavnom prekretnicom u razgovoru, vekovima su bili predmet mnogobrojnih tumačenja. Ipak, nije nimalo lako uvideti na kom mestu Elijuj dodaje nešto toliko novo ili toliko presudno što menja dinamiku razgovora. Izgleda da on mahom iznosi iste argumente kao i ostala tri Jovova prijatelja u svom pokušaju da odbrane Božji karakter od optužbi da je Jovova patnja nepravedna.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 34,10-15. Kakve istine Elijuj ovde iznosi? Na koji način se podudaraju sa onim što su ostala tri čoveka prethodno rekla? Iako su njegove reči bile istinite, zašto nisu odgovarale trenutnim prilikama?

Ono što možemo zapaziti u Elijujevom govoru, kao i u govorima ostala tri Jovova prijatelja, jeste strah – strah da Bog nije ono što oni misle da jeste. Oni žele da veruju u Božju dobrotu, pravdu i silu; i zato, šta drugo Elijuj može da čini nego da iznosi istine o Božjoj dobroti, pravdi i sili?

»Jer su oči Njegove obraćene na puteve čovječije i vidi sve korake njegove. Nema mraka ni sjena smrtnoga gdje bi se sakrili koji čine bezakonje.« (O Jovu 34,21.22)

»Gle, Bog je silan, ali nikoga ne odbacuje, silan je snagom srčanom. Ne da živjeti bezbožniku, a nevoljnicima čini pravdu. Ne odvrća od pravednika očiju svojih, nego još s carevima na prijesto posađuje ih navijek, te se uzvišuju.« (O Jovu 36,5-7)

»Svemoguć je, ne možemo Ga stignuti; velike je sile, ali sudom i velikom pravdom nikoga ne muči. Zato Ga se boje ljudi: Ne može Ga vidjeti nikakav mudrac.« (O Jovu 37,23.24)

Ako su sve ove reči istinite, onda jedini logičan zaključak koji možemo doneti jeste da je Jov dobio što zaslužuje. Šta bi drugo moglo biti? Elijuj je, zatim, suočen sa strašnim zlom koje je pogodilo tako dobrog čoveka kao što je Jov, pokušao da zaštiti svoje shvatanje Boga.

Da li se nekada dogodilo nešto zbog čega ste se uplašili za svoju veru? Kako ste reagovali? Kada se osvrnete unazad, šta ste mogli drugačije da učinite?

NELOGIČNOST ZLA

Ova četiri čoveka, koji su verovali u Boga, verovali u pravednog Boga, našli su se u nedoumici: kako objasniti Jovove prilike na razuman i logičan način koji je u skladu sa njihovim shvatanjem Božjeg karaktera. Nažalost, u pokušaju da shvate zlo, ili makar zlo koje je zadesilo Jova, zauzeli su na posletku stav za koji se u suštini ispostavilo da je pogrešan.

Elen Vajt napisala je snažan komentar u vezi sa ovim. »Nijedno objašnjenje o poreklu greha ne može da posluži i kao razlog njegovog postojanja... Greh je uljez, njegovu prisutnost nije moguće opravdati nikakvim razlogom. On je tajanstven, neobjašnjiv; opravdati ga značilo bi braniti ga. Kada bi neki izgovor za njegovo postojanje mogao da bude pronađen, greh bi prestao da bude greh.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 492.493. original)

Ona koristi reč *greh*, ali pretpostavimo da tu reč možemo zameniti drugom rečju koja ima slično značenje, rečju *zlo*. Onda bi njen tekst glasio ovako: *Nijedno objašnjenje o poreklu zla ne može da posluži i kao razlog njegovog postojanja... Zlo je uljez, njegovu prisutnost nije moguće opravdati nikakvim razlogom. Ono je tajanstveno, neobjašnjivo; opravdati ga značilo bi braniti ga. Kada bi neki izgovor za njegovo postojanje mogao da bude pronađen, zlo bi prestalo da bude zlo.*

Kada se dogodi neka nesreća, ljudi često kažu ili pomisle: »Ne shvatam.« Ili: »Ovo nema smisla.« Jov se upravo ovako žalio sve vreme.

Postoji dobar razlog što Jov i njegovi prijatelji nisu uvideli smisao svega: zlo samo po sebi nema smisla. Da možemo da ga shvatimo, da ima smisla, da se uklapa u neki logičan i svrsishodan plan, onda ne bi bilo toliko rđavo, ne bi bilo toliko kobno, jer bi služilo razumnom cilju.

Pročitajte sledeće tekstove o sotoninom padu i poreklu zla. Koliko smisla ima njegov pad? (Jezekilj 28,12-17)

U ovom tekstu vidimo savršeno biće, koje je stvorio savršen Bog, u savršenom okruženju. On je uzvišen, pun mudrosti, savršene lepote, prekriven dragim kamenjem, »heruvim, pomazan da zaklanja«, »koji je bio na svetoj gori Božjoj«. Pa ipak, pored svega toga, pored svega što mu je dato, ovo biće se iskvarilo i dozvolilo da zlo prevlada. Šta je bilo nerazumnije i nelogičnije nego zlo koje je zatrovalo sotonu?

Kakvo ste iskustvo stekli u vezi sa tim koliko je zlo nerazumno i neobjašnjivo?

IZAZOV VERE

Sigurno je da su glavne ličnosti u Knjizi o Jovu, kao obični smrtnici koji vide »kao kroz staklo« (1. Korinćanima 13,12), imale veoma ograničen ugao posmatranja, veoma ograničeno shvatanje prirode fizičkog sveta, a još manje duhovnog. Zanimljivo je, takođe, da u svim ovim raspravama o zlu koje je pogodilo Jova, niko od Jovovih prijatelja, uključujući i Jova, nije raspravljao o ulozi sotone – neposrednom uzroku svih Jovovih nedaća. Pa ipak, uprkos svom samopouzdanju da su u pravu, naročito Elijij (vidi: O Jovu 36,1-4), njihovi pokušaji da objasne Jovovu patnju na razuman način nisu uspjeli. Jov je, naravno, znao da su njihova nastojanja bezuspešna.

Čak i pored našeg shvatanja kosmičke pozadine u ovom izveštaju, koliko smo u stanju da opravdamo i objasnimo zlo koje je pogodilo Jova? Pročitajte ponovo tekst iz Knjige o Jovu 1-2,10. Uprkos svemu što nam je otkriveno, koja pitanja i dalje ostaju bez odgovora?

Zahvaljujući uvodnim poglavljima Knjige o Jovu, možemo da sagledamo prilike onako kako niko od ovih ljudi nije mogao. Ipak, sporna pitanja je čak i sada teško razumeti. Kao što smo videli, nije Jovovo zlo bilo uzrok patnje u njegovom životu. Upravo je zbog Jovove dobrote Bog ukazao sotonu na njega. Znači, dobrota i želja ovog čoveka da bude veran Bogu doveli su do svih tih događaja? Kako ovo shvatamo? Da je Jov znao šta se događa, zar ne bi zavapio: »Molim Te, Bože, upotrebi nekog drugog. Vрати mi moju decu, moje zdravlje, moju imovinu!« Jov se nije dobrovoljno javio da bude zamorče. Ko bi? Koliko je sve to bilo pravedno prema Jovu i njegovoj porodici? Iako je Bog pobedio u izazovu sa đavolom, znamo da đavo nije priznao poraz (Otkrivenje 12,12); pa, u čemu je onda smisao? Takođe, kakvo god dobro da je na kraju proizašlo iz onoga što se dogodilo Jovu, da li je smrt svih tih ljudi i sva patnja koju je Jov doživio bila vredna toga? Ako nemamo odgovore na ova pitanja (mada nam predstoje još neki odgovori), zamislite kakva je sve pitanja Jov imao!

Pa ipak, sledi jedna od najvažnijih pouka koju možemo izvući iz Knjige o Jovu: pouka koja govori o životu u veri, ne gledanjem; o poverenju u Boga i vernosti Njemu čak i kada, poput Jova, ne možemo da opravdamo ili objasnimo zašto se pojedinosti događaju upravo onako kako se događaju. Mi ne živimo u veri kada je sve potpuno i logično objašnjeno. Živimo u veri kada se, poput Jova, uzdamo u Boga i poslušni smo Mu čak i kada ono što nam se događa nema smisla.

Zbog kakvih pojedinosti u svom životu treba da se uzdate u Boga, čak i kada ih ne shvatate? Kako možete nastaviti da gradite to poverenje, čak i kada nemate odgovore?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U raspravi vezanoj za pitanje vere i razuma, autor Džon Hedli Bruk pisao je o nemačkom filozofu Emanuelu Kantu (1724-1804) i njegovom pokušaju da shvati granice ljudskog znanja, naročito kada se radi o Božjem delovanju. Prema Kantu »opravdanje Božjih puteva pred čovekom bilo je pitanje vere, ne znanja. Kao primer jedinstvenog stava prilikom suočavanja sa nevoljama, Kant je izabrao Jova, kome je sve bilo oduzeto uprkos čistoj savesti. Povinujući se pred božanskom odlukom, bio je u pravu što se odupro savetima prijatelja koji su nastojali da opravdaju njegovu nesreću«. (*Science and Religion* [New York: Cambridge University Press, 2006], str. 207.208) Tri Jovova prijatelja u Knjizi o Jovu, a sada i Elijaj, mislili su da na osnovu jednostavnog odnosa uzroka i posledice mogu objasniti šta se dogodilo Jovu. Uzrok je bio Jovov greh; posledica je bila njegova patnja. Šta može biti jasnije, teološki ispravnije i razumnije od tog objašnjenja? Međutim, njihovo razmišljanje bilo je pogrešno, i predstavlja snažan primer činjenice da stvarnost i Bog, koji je stvorio i koji održava tu stvarnost, ne prate nužno naše shvatanje o tome kako Bog i svet koji je stvorio deluju.

Za razgovor:

1. Kao što smo videli, ni u jednom dugom govoru koji se bavio prilikama nesrećnog Jova i uzrocima tadašnjih događaja, sotona nijednom nije bio spomenut. Zašto? Šta to govori o ograničenom shvatanju ovih ljudi uprkos svim istinama koje su imali? Čemu nas njihovo neznanje uči o našem neznanju, uprkos svim istinama koje imamo?

2. »Kada preuzmemo u svoje ruke upravljanje poslovima koji su nam povereni, i, kada oslanjajući se na svoju mudrost, želimo da uspemo, preuzimamo teret koji nam Bog nije dao i pokušavamo da ga nosimo bez Njegove pomoći... Međutim, ako stvarno verujemo da nas Bog ljubi i da nam želi dobro, tada ćemo prestati da se brinemo za budućnost. Pouzdaćemo se u Boga kao što se dete uzda u voljenog roditelja. U tome će prestati naše brige i nevolje, jer se naša volja potpuno sjedinila s Božjom voljom.« (Elen Vajt, *Misli s Gore* blagoslova, str. 100.101. original) Kako se možemo naučiti ovakvom poverenju i veri? Odnosno, kakve odluke donosimo koje će našu veru ili ojačati ili oslabiti?

IZ VIHORA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: O Jovu 38-39; Jovan 1,29; Matej 16,13; 1. Korinćanima 1,18-27; O Jovu 40,1-4; 42,1-6; Luka 5,1-8.

Tekst za pamćenje: »Gde si ti bio kad Ja osnivah Zemlju? Kaži, ako si razuman.« (O Jovu 38,4)

Bez obzira na međusobne razlike, ličnosti iz Knjige o Jovu imaju jednu zajedničku pojedinost: svako je imao mnogo toga da kaže o Bogu, ili makar o svom shvatanju Boga. Kao što smo videli, u većem delu od onoga što su rekli mogli bismo se složiti. Uostalom, ko se sa ovim ne bi složio: »Zapitaj stoku, naučiće te; ili ptice nebeske, kazaće ti. Ili se razgovori sa zemljom, naučiće te, i ribe će ti morske pripovjediti. Ko ne zna od svega toga da je ruka Gospodnja to učinila? Kojemu je u ruci duša svega živoga i duh svakoga tijela čovječijega.« (O Jovu 12,7-10)? Ili sa sledećim: »Eda li Bog krivo sudi? Ili Svemogući izvrće pravdu?« (O Jovu 8,3)

Iako se okvir teksta bavi Jovovom patnjom, glavno središte razgovora bio je Bog. Izuzev u prva dva poglavlja, Gospod je, kako je knjiga odmicala, ostao skriven, u pozadini.

Međutim, to će se promeniti. Bog lično – tema tolikih razgovora i rasprava u Knjizi o Jovu – sada će progovoriti.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 38,1. Šta se ovde dogodilo što se razlikovalo od svih ostalih razgovora?

Iznenada i neočekivano, Gospod se javlja u Knjizi o Jovu, prvi put posle teksta zabeleženog u 2. poglavlju 6. stihu: »A Gospod reče sotoni: Evo ti ga u ruke; ali mu život čuvaj.«

Čitaoca ništa ne priprema za ovaj iznenadni Božji dolazak. Poglavlje 37. završava se Elijujevim govorom, i sledeće što saznajemo jeste da »odgovori Gospod Jovu iz vihora«. (O Jovu 38,1) Odjednom tu su samo Bog i Jov, kao da su ostali ljudi nevažni, makar za sada.

Reč *vihor* potiče od jevrejske reči koja znači »oluja« ili »bura«, i koristi se u opisivanju Božjeg pojavljivanja pred ljudima (vidi: Isaija 29,6; Zaharija 9,14). Upotrebljena je, takođe, i kada je Ilija bio uzet na nebo: »A kad Gospod šćaše uzeti Iliju u vihoru na Nebo, pođoše Ilija i Jelisije iz Galgala.« (2. O carevima 2,1)

Iako nam nisu date nikakve fizičke pojedinosti o ovoj »teofaniji« (vidljivom Božjem javljanju ljudima), jasno je da se Bog ne obraća Jovu »tihim, tankim glasom«. (1. O carevima 19,12) Naprotiv, Gospod se pokazao na veoma silan način, kojim je sigurno privukao Jovovu pažnju.

Naravno, ovo nije jedini put da se Bog otkrio palom čoveku. Sveto pismo nam stalno pokazuje koliko je Bog blizu ljudskog roda.

Šta ovi tekstovi uče o tome koliko nam Bog može biti blizu? 1. Mojsijeva 15,1-6; 1. Mojsijeva 32,24-32; Jovan 1,29.

Biblija nas uči uzvišenoj i važnoj istini da naš Bog nije daleki Bog koji je stvorio naš svet i prepustio nas sebi samima. Umesto toga, On je Bog koji uspostavlja blisku zajednicu sa nama. Bez obzira na naše jade, naše nevolje, sve ono sa čim se suočavamo, možemo biti sigurni da je Bog blizu i da se možemo uzdati u Njega.

Jedno je intelektualno verovati da je Bog blizu, a potpuno drugo iskusiti tu blizinu. Kako se možemo približiti Bogu i primiti nadu i utehu iz ove zajednice?

BOŽJE PITANJE

Nakon razdoblja koje se Jovu sigurno činilo kao veoma duga tišina, Bog mu se konačno obraća, iako Njegove prve reči nisu bile ono što je Jov želeo da čuje.

Koje pitanje je Bog prvo postavio Jovu, i šta je ono podrazumevalo? O Jovu 38,2.

Bog u celoj Bibliji postavlja ljudima pitanja. To ne čini zato što ne zna odgovore. Bog zapravo, kao što dobar učitelj često čini, postavlja pitanja zato što nas ona na uspešan način mogu podstaći da razmislimo o svojoj situaciji, da se suočimo sami sa sobom, da pronađemo rešenja i dođemo do odgovarajućih zaključaka. Pitanja koja Bog postavlja ne služe da bi On bio poučen nečemu što ne zna, već da bi pomogla ljudima da nešto nauče i bolje shvate. Božja pitanja su retorička oruđa koja pomažu u približavanju ljudi istini.

Pročitajte sledeća Božja pitanja. Šta mislite kakav cilj je Bog želeo da postigne postavljanjem ovih pitanja? Šta je njima naglašavao?

1. Mojsijeva 3,11.

---

1. Mojsijeva 4,9.

---

1. O carevima 19,9.

Dela 9,4.

Matej 16,13.

Jov je mnogo govorio o Bogu, a Gospod je očigledno želeo da Jov uvidi da zapravo mnogo toga ne zna ili ne shvata o svom Stvoritelju. Božje uvodno pitanje upućeno Jovu podudara se umnogome sa onim što su mu prijatelji već rekli (vidi: O Jovu 8,1-2; 11,1-3; 15,1-3).

Ako bi Bog trebalo da vam postavi pitanje o vašem životu, šta mislite šta bi vas upitao, i šta biste Mu odgovorili? Čemu vas ovo pitanje i ovaj odgovor uče o vama lično?

GOSPOD KAO STVORITELJ

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 38,4-38. Kakva pitanja Bog postavlja Jovu i kakav cilj njima želi da postigne?

Ako je Jov očekivao neko detaljno objašnjenje zbog čega su mu se sve ove nesreće dogodile, nije ga dobio. Umesto toga, dobio je niz retoričkih pitanja u kojima je upoređena Gospodnja stvaralačka sila sa prolaznošću i neznanjem jadnog Jova.

»Gdje si ti bio kad Ja osnivah Zemlju«, počinje Gospod svoj govor (O Jovu 38,4). Nakon ponavljanja nekih od najranijih slika iz 1. Mojsijeve – na primer, nastanak Zemlje, mora, svetlosti i tame – Bog (u suštini) kaže Jovu da on sve to zna »jer si se onda rodio, i broj je dana tvojih veliki«. (O Jovu 38,21)

Gospod zatim ukazuje na čuda i tajne stvaranja, ponovo postavljajući niz retoričkih pitanja koja ne govore samo o temeljima Zemlje, već i o tajnama vremena, čak i zvezda. »Možeš li svezati miline Vlašićima, ili svezu Štapima razdriješiti?« (O Jovu 38,31) Zatim, ponovo usmerava Jovovu pažnju na Zemlju, na sve od čovekove pronicljivosti (O Jovu 38,36) do života divljih životinja (O Jovu 39,1-3) – tema koja je proširena mnogim pojedinostima u celom 39. poglavlju. Da je knjiga napisana danas, Gospod bi možda upitao: »Ko je povezao kvarkove u protonima i neutronima?« »Gde si bio kada sam Ja prvi put izmerio Plankovu masu?« »Da li tvojom mudrošću gravitacija zakrivljuje prostor i vreme?«

Odgovor na sva ova pitanja je isti: naravno da ne. Jov nije prisustvovao nijednom od ovih događaja, i malo je znao o pojavama na koje je Gospod ukazao. Božji cilj je bio da pokaže Jovu da je pored sve njegove mudrosti i znanja, i činjenice da je govorio »pravo« (O Jovu 42,7) o Bogu, za razliku od njegovih prijatelja, i dalje malo znao. Njegovo nedovoljno znanje na najbolji način otkriveno je njegovim velikim nepoznavanjem stvorenog sveta.

Ako je Jov toliko malo znao o delima stvaranja, u kojoj meri je mogao da shvati Stvoritelja? Koliko je velika suprotnost između Stvoritelja i stvorenog, između Boga i ljudskog roda. Iako je Bog upoređio sebe sa Jovom, ovo poređenje odnosi se na svako ljudsko biće (osim Isusa). Šta smo mi u poređenju sa Bogom? Pa ipak, pogledajte šta je Bog učinio da nas spase i ponudi nam nadu u večnu zajednicu sa Njim.

MUDROST MUDRIH

Sa naše današnje tačke gledišta, lako je pogledati pitanja koja je Bog postavio Jovu i uvideti koliko je malo čovek poput Jova, koji je živio pre više hiljada godina, mogao da shvati o stvorenom svetu. Ljudi su tek u 15. veku, na primer, konačno shvatili da je kretanje Sunca na nebu u stvari posledica rotacije Zemlje – istina koju većina od nas danas uzima zdravo za gotovo.

Mi danas, uglavnom zahvaljujući savremenoj nauci, poznajemo svet prirode koji ljudi u biblijskim vremenima nisu mogli da razumeju. Pa ipak, pored sveg tog stečenog znanja, mi ljudi i dalje imamo veoma ograničeno shvatanje sveta prirode i njegovog nastanka.

Pročitajte ponovo pitanja koja je Bog postavio Jovu u 38. i 39. poglavlju. Koliko ljudi može danas bolje da odgovori na njih?

Nema sumnje da nam je nauka otkrila poglede na stvarnost koji su prethodno bili skriveni. Međutim, ostalo je još mnogo toga što treba da naučimo. Nauka je na mnogo načina, ne uklanjajući veličanstvo i tajnu Božjeg stvaranja, učinila stvaranje još zanimljivijim, otkrivajući dubinu i složenost sveta prirode o kome prethodni naraštaji ništa nisu znali.

»Što je tajno, ono je Gospoda Boga našega, a javno je naše i sinova naših doveka, da bismo izvršavali sve reči ovoga zakona.« (5. Mojsijeva 29,29) Kako je stvarao, Bog nikada nije otkrio čoveku; nauka nije u stanju da istraži tajne Svevišnjega. Njegova stvaralačka moć je neshvatljiva koliko i Njegovo postojanje.« (Elen Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 113. original)

Kakvu opomenu bi, međutim, trebalo da izvučemo iz sledećih tekstova u vezi sa velikom ograničenošću ljudskog znanja? 1. Korinćanima 3,19; 1. Korinćanima 1,18-27.

Čak i pored celokupnog znanja koje su ljudi umnožili u poslednjih nekoliko stotina godina, stvaranje ostaje prepuno čuda i tajni u koje teško možemo da proniknemo. Što više saznajemo o stvorenom svetu, to nam se čini sve tajanstveniji i neverovatniji. Kako je stvoreni svet doprineo da se divite Božjoj sili?

POKAJANJE U PRAHU I PEPELU

Pročitajte tekstove iz Knjige o Jovu 40,1-4. i 42,1-6. Kako je Jov prihvatio Božje otkrivenje o Sebi?

Jov je očigledno bio pogođen onim što mu je Bog pokazao. U stvari, u tekstu 42,3. kaže: »Ko je to što zamračuje savjet nerazumno«, on ponavlja prvo pitanje koje je Bog njemu uputio. Jov je sada znao odgovor: upravo je on govorio o onome što u potpunosti nije razumeo.

Zapazite, takođe, šta je Jov izjavio u Knjizi o Jovu 42,5. Do tada je samo slušao o Bogu, a sada kada Ga je video – odnosno, sada kada je bolje sagledao Boga – sebe je video onakvim kakav zaista jeste. Zato je reagovao na takav način, osuđujući sebe i kajući se u prahu i pepelu.

Pročitajte tekstove iz Knjige proroka Isaije 6,1-5. i Jevadželja po Luki 5,1-8. Kako se reakcije opisane u ovim stihovima podudaraju sa Jovovim?

Ono što vidimo u svim ovim primerima jeste ispoljavanje ključne biblijske istine – grešnost čovečanstva. Jov je bio »dobar i pravedan, i bojaše se Boga, i uklanjaše se oda zla«. (O Jovu 1,1) Uprkos sotoninim istrajnim pokušajima da ga okrene protiv Boga, Jov je ostao veran. Ovde se susrećemo sa čvrstim, vernim čovekom koji veruje u Gospoda.

Pa ipak? Kao i u Isaijinom i Petrovom slučaju, brz pogled na Božju svetost i silu bio je dovoljan da nagna Jova da se povuče prožet osećanjem lične grešnosti i malenkosti. To je zato što smo svi pali, grehom pogođena bića čija priroda nas dovodi u sukob sa Bogom. To je razlog što niko ne može sam sebe da spase; niko ne može da učini dovoljno dobrih dela da bi zaslužio Božju naklonost. Zato je svima nama – čak i »najboljima« među nama, onima koji su poput Jova dobri i pravedni, koji se boje Boga i uklanjaju od zla – potrebna blagodat, potreban Spasitelj, potreban Neko da učini ono što za sebe nikada ne bismo mogli učiniti. Na sreću, imamo sve to u Isusu, i više od toga.

Zamislite sebe, upravo sada, kako licem k licu stojite pred Bogom. Šta mislite kako biste odreagovali?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Bog je dozvolio da se preko nauke i umetnosti na svet izlije obilje svetlosti; ali, kada takozvani naučni priđu ovim temama s pretežno ljudskog stanovišta, sigurno će nastati pogrešni zaključci. Možda se nagađanje izvan onoga što nam je Bog otkrio može smatrati bezazlenom zabavom ukoliko se naše teorije ne protive činjenicama koje nalazimo u Bibliji; ali, oni koji zanemaruju Božju reč i za Njegova stvaralačka dela traže objašnjenja zasnovana na naučnim načelima, izlaze bez mape i kompasa na pučinu nepoznatog okeana. I najveći umovi, ukoliko se u istraživanju ne rukovode Božjom rečju, spotaknuće se u svojim pokušajima da odrede odnos između nauke i otkrivenja. Pošto je Stvoritelj sa svojim delima tako visoko iznad njihove moći shvatanja da nisu u stanju da Njegova dela objasne prirodnim zakonima, oni biblijske izveštaje proglašavaju nepouzdanim. Oni koji sumnjaju u nepouzdanost izveštaja Staroga i Novoga zaveta, biće navedeni da krenu još jedan korak dalje i posumnjaju i u postojanje Boga; a onda, izgubivši oslonac, biće prepušteni razbijanju o hridine neverstva.« (Elen Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 113. original)

Za razgovor:

1. Pogledajte izjavu Elen Vajt u odeljku od petka. Kakve dokaze uočavamo da se ono na šta je upozoravala zapravo događa, naročito u oblasti nauke? Koje su pojedinosti koje nauka podržava u oštroj suprotnosti sa Božjom rečju?

2. Alfred Nort Vajthed, uticajni matematičar i pisac iz prethodnog veka, rekao je sledeće: »Pre 57 godina kao mladić bio sam na Univerzitetu Kembridž. Nauku i matematiku predavali su mi izuzetni ljudi i dobro sam napredovao. Otkako smo prešli iz jednog u drugi vek, doživeo sam da vidim da je svaka od osnovnih pretpostavki u obe oblasti bila ukinuta... Pa ipak, suočeni sa tim, oni koji su postavili nove hipoteze u nauci izjavljuju: 'Sada smo konačno potpuno sigurni.'« (A. N. Vajthed, *Dialogues of Alfred North Whitehead*). Šta nam ovo govori o potrebi da budemo pažljivi u prihvatanju onoga čemu nas »veliki ljudi« ovoga sveta poučavaju, naročito kada su njihova učenja u oštroj suprotnosti sa Božjom rečju?

3. Koja čuda stvaranja nam je savremena nauka otkrila, koju ljudi u Jovovo vreme (ili samo pre dve stotine godina) nisu mogli razumeti? Kako nam ove pojedinosti još više otkrivaju zadivljujuću stvaralačku silu našeg Gospoda?

JOVOV OTKUPITELJ

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: O Jovu 19,25-27; Jovan 1,1-14; O Jovu 10,4.5; Luka 2,11; Galatima 4,19; Luka 9,22; Isaija 53,1-6.

Tekst za pamćenje: »A On bolesti naše nosi i nemoći naše uze na se, a mi mišljismo da je ranjen, da Ga Bog bije i muči.« (Isaija 53,4)

IZnenadnim Gospodnjim dolaskom, na početku 38.poglavlja, Knjiga o Jovu dostigla je svoj vrhunac. Bog se otkrio Jovu na moćan i čudesan način, što je dovelo do Jovovog priznanja i pokajanja. Gospod je zatim ukorio Jovova tri prijatelja zbog njihovih neistinitih reči. Jov se pomolio za njih: »I Gospod povrati što bješe uzeto Jovu pošto se pomoli za prijatelje svoje; i umnoži Gospod Jovu dvojinom sve što bješe imao« (O Jovu 42,10), a nakon toga je proživio dug i izobilan život.

Međutim, ima nečeg uznemirujućeg, nečeg što stvara nezadovoljstvo u vezi sa izveštajem i njegovim krajem. Bog i sotona, koji su se sukobili na Nebu, nastavili su svoju borbu ovdje na Zemlji u životu i na telu sirotog Jova? Čini se da nije pošteno, da nije pravedno, što je Jov morao da podnese užasan udarac ovog sukoba između Boga i sotone, dok je Gospod ostao na Nebu i sve samo posmatrao.

U ovom izveštaju mora da postoji još nešto. I postoji. To je otkriveno mnogo vekova kasnije, u Isusu i Njegovoj smrti na krstu. Samo u Isusu pronalazimo zadivljujuće i utešne odgovore na pitanja na koja Knjiga o Jovu nije u potpunosti odgovorila.

Kada se Gospod javio Jovu u 38. poglavlju, otkrio mu se kao Stvoritelj, koji »je razdijelio jazove povodnju«, i koji je stvorio »put svjetlici gromovnoj. Da bi išao dažd na zemlju gdje nema čovjeka«. (O Jovu 38,25.26) Naš Gospod, međutim, nije samo Stvoritelj. On ima još jednu važnu titulu i ulogu.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 19,25-27. Šta ove reči otkrivaju o Jovovoj nadi u spasenje?

Jov ovim čuvenim stihovima pokazuje da u izvesnoj meri poznaje Iskupitelja, da zna da iako ljudi umiru postoji nada iza groba, i da ova nada počiva na Iskupitelju, koji će jednoga dana doći na Zemlju.

Ove Jovove reči ukazuju na najznačajniju i najvažniju istinu u Bibliji: Bog je naš Iskupitelj. Da, Bog jeste naš Stvoritelj. Ali u palom svetu, u svetu u kome su grešnici osuđeni da umru večnom smrću u svojim gresima, potrebno nam je više od Stvoritelja. Potreban nam je Iskupitelj. To je upravo naš Bog: i Stvoritelj i Iskupitelj (vidi: Isaija 48,13-17), od koga u obe ove uloge primamo uzvišenu nadu u večni život.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Jovanu 1,1-14. Kako Jovan u ovom tekstu povezuje Isusa kao Stvoritelja sa Isusom kao našim Otkupiteljem?

Ukazivanje na tekst iz 1. Mojsijeve 1,1, na Boga kao Stvoritelja, očigledno je u Jevanđelju po Jovanu 1,1. I kao da to nije dovoljno, sledeće reči dodaju jednu činjenicu: »Na svijetu bješe, i svijet kroza Nj posta, i svijet Ga ne pozna. K svoji-ma dođe, i svoji Ga ne primiše. A koji Ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božiji, koji vjeruju u ime Njegovo« (Jovan 1,10-12) – čine povezanost između Isusa kao Stvoritelja i Otkupitelja nerazdvojjivom. Samo zato što je Stvoritelj, On može biti i naš Iskupitelj.

Da imamo samo Stvoritelja, ali ne i Otkupitelja, kakvu nadu bismo imali? Šta vaš odgovor govori o tome zašto nam je Isus kao Otkupitelj toliko važan?

SIN ČOVEČIJI

U prvim poglavljima Knjige o Jovu dat nam je uvid u stvarnost velike borbe između Hrista i sotone. Kao što znamo, ta borba je započela na Nebu, ali se na kraju spustila na Zemlju (vidi: Otkrivenje 12,7-12). U knjizi o Jovu zapažamo isto kretanje: sukob započet na Nebu spušta se na Zemlju. Na Jovovu žalost, ta borba na Zemlji bila je usredsređena na njega.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 10,4.5. Zašto Jov jadikuje? Zar nije bio u pravu?

Jovov zaključak bio je jednostavan. Ti si Bog, suvereni Vladar svemira, Stvoritelj. Kako Ti možeš znati kako izgleda biti čovek, podnositi ono što mi podnosimo?

Kako sledeći tekstovi odgovaraju na Jovovo jadikovanje? Luka 2,11; Jovan 1,14; Luka 19,10; Matej 4,2; 1. Timotiju 2,5; Jevrejima 4,15.

Na Jovovu žalbu da Bog nije čovek i da zato ne može da poznaje ljudski jad, u potpunosti je odgovoreno Isusvim dolaskom među ljudski rod. Iako nikad nije izgubio svoju božansku prirodu, Isus je takođe u potpunosti bio čovek. Zahvaljujući ljudskoj prirodi znao je kako izgleda patiti i boriti se, kao što su činili Jov i svi ostali ljudi. U stvari, u svim Jevanđeljima zapažamo Hristovu ljudsku prirodu i patnju koju je podneo imajući tu prirodu. Isus je odgovorio Jovovom jadikovanju.

»Hristos nije uzeo na Sebe izmišljenu ljudsku prirodu. Uzeo je pravu ljudsku prirodu u kojoj je živio... On nije samo učinjen telom, već je učinjen obličjem tela grehovnoga.« (Elen Vajt, *The SDA Bible Commentary*, 5. sveska, str. 1124)

Razmislite o tome šta znači da je Isus uzeo ljudsku prirodu. Šta to govori o bliskoj zajednici koju može da uspostavi sa vama u borbama sa kojima se sada suočavate?

HRISTOVA SMRT**Šta sledeći tekstovi govore o Isusu i kako bi trebalo da gledamo na Njega?**

1. Jovanova 2,6.

Galatima 4,19.

Nema sumnje, Isus je naš uzor. Njegov život, Njegov karakter, je primer na koji svi koji Ga slede treba da se ugledaju Božjom blagodaću. Isus je *Jedini* savršeni Uzor koji nam pokazuje kako da živimo životom na koji nas Bog poziva.

Ipak, Isus nije došao na Zemlju samo da bi nam ostavio primer. Naše prilike kao grešnika zahtevale su više od razvoja karaktera, jer reforma našeg karaktera i oblikovanje po Njegovom obličju nije sve što Njegovo delo kao Iskupitelja podrazumeva. Nama je potrebno više od toga; potrebna nam je Zamena, Neko ko će platiti kaznu za naše grehe. On nije došao samo da bi živeo savršenim životom i ostavio primer svima nama; došao je, takođe, da umre smrću koju zaslužujemo tako da se Njegov savršeni život može pripisati nama.

Šta sledeći tekstovi uče o potrebi da Hristos umre za nas? Marko 8,31; Luka 9,22; Luka 24,7; Galatima 2,21.

Isus je morao da umre za nas zato što poslušnost Zakonu, iako suštinska u hrišćanskom životu, nije ono što spasava pala ljudska bića. »Eda li je, dakle, zakon protivan obećanjima Božijim? Bože sačuvaj! Jer da je dat zakon koji može oživjeti, zaista bi od zakona bila pravda.« (Galatima 3,21) Ako neki zakon može da spase grešnika, to bi bio Božji zakon, ali čak ni taj Zakon nas ne može spasiti. Samo savršeni život našeg savršenog Uzora, Isusa, mogao je da nas spase, i zato je Hristos došao da prinese Sebe kao »jedinu žrtvu za grijeh«. (Jevrejima 10,12)

Kako vam vaše držanje Zakona pokazuje da vam je potrebna Zamena?

PATNJE SINA ČOVEČIJEG

Pročitajte tekst iz Knjige proroka Isaije 53,1-6. Šta ovi stihovi govore o Gospodnjim patnjama na krstu?

U tekstu u Knjizi proroka Isaije rečeno je da je Isus poneo naše boli i tuge. To sigurno uključuje i Jovove boli i tuge. I ne samo Jovove, već celog sveta. Isus je umro na krstu za grehe svih ljudi koji su ikada živeli.

Dakle, samo na krstu možemo sagledati Knjigu o Jovu u pravom svetlu. Na krstu je bio onaj isti Bog koji je otkrio Sebe Jovu – Bog koji uči orla da leti, Bog koji povezuje kvarkove – i koji je patio više nego što je bilo koje ljudsko biće, čak i Jov, ikada patilo ili moglo da pati. Bol i tuge koje smo doživeli pojedinačno, On je uzeo na Sebe zajedno; niko, dakle, ne može poučavati Boga o patnji, jer je u ljudskoj prirodi uzeo na Sebe sav teret patnje koji je greh proširio planetom. Mi znamo samo svoje boli, samo svoje tuge; Isus ih je na krstu sve doživio.

Bog koji je upitao Jova: »Znaš li red nebeski? Možeš li ti uređivati vladu njegovu na Zemlji« (O Jovu 38,33) postaje još izuzetniji, kada shvatimo da je On, iako je stvorio »red nebeski«, uzeo na Sebe ovozemaljsko telo i u tom telu umro »da smrću satre onoga koji ima državu smrti, to jest đavola«. (Jevrejima 2,14)

Kada je posmatramo kroz sliku krsta, Knjiga o Jovu poprima više smisla, nego kada je posmatramo bez nje, zato što krst odgovara na mnoga pitanja koja su u knjizi ostala neodgovorena. Najvažnije od svih pitanja bavi se time da li je pošteno da Bog bude na Nebu, dok je Jov na Zemlji prisiljen da pati, samo zato da bi pomogao da se odbace sotonine optužbe. Krst pokazuje da bez obzira koliko strašno Jov ili bilo koje drugo ljudsko biće pati na ovom svetu, naš Gospod se dobrovoljno izložio mnogo težoj patnji nego bilo ko od nas, da bi nam dao nadu i obećanje o spasenju.

Jov je video Boga kao Stvoritelja. Mi Ga, posle krsta, vidimo i kao Stvoritelja i kao Otkupitelja, ili bolje rečeno, Stvoritelja koji je postao naš Otkupitelj (Filibljanima 2,6-8). Da bi to postao, morao je da pati zbog greha onako kako nijedno ljudsko biće, uključujući i Jova, nikada nije patilo i nikada ne bi moglo da pati. Dakle, šta možemo učiniti pred takvim prizorom osim da uzviknemo kao i Jov, samo još snažnije: »Zato poričem (osuđujem sebe), i kajem se u prahu i pepelu.« (O Jovu 42,6)

SOTONA JE RAZOTKRIVEN

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Jovanu 12,30-32. Šta Isus govori o sotoni u okviru krsta i velike borbe?

Nakon razmišljanja o Isusovoj smrti na krstu, Elen Vajt je zabeležila sledeći tekst o snažnom uticaju Njegove smrti na Nebu, na svemir koji je sve posmatrao. »Sotonine lažne optužbe protiv božanskog karaktera i vladavine pokazale su se u pravoj svetlosti. Optuživao je Boga da teži da se uzvisi i da zbog toga zahteva pokornost i poslušnost od svojih stvorenja, izjavljivao je da je Stvoritelj zahtevao samoodricanje od svih, iako sam nije pokazivao spremnost na samoodricanje niti je podneo ikakvu žrtvu. Sada je svima postalo jasno da je Vladar svemira za spasenje grešnog i palog roda prineo najveću žrtvu koju ljubav može prineti: 'Jer Bog beše u Hristu i svet pomiri sa Sobom, ne primivši im greha njihovih, metnuvši u nas reč pomirenja.' (2. Korinćanima 5,19) Lucifer je svojom težnjom za čašću i prevlašću, to se moglo brzo uvideti, otvorio vrata grehu, dok je Hristos, da bi uništio greh, ponizio samoga Sebe i postao poslušan do same smrti.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 502. original)

Pročitajte tekst iz 2. Korinćanima 5,19. Kako je Hristova smrt pomirila pali svet sa Bogom?

Svet je pao u greh, u pobunu; izložio je sebe sotoninim spletkama, što se jasno vidi, na primer, u Knjizi o Jovu. Međutim, Isus je uzimajući na Sebe ljudsku prirodu, ne gubeći pri tom božansku, stvorio neraskidivu vezu između Neba i Zemlje i potvrdio svojom smrću konačno uništenje greha i sotone. Isus je na krstu platio zakonsku kaznu za greh, mireći na taj način pali svet sa Bogom. Iako smo grešnici osuđeni na smrt, verom primamo obećanje o večnom životu u Isusu.

Kakve god grehe da ste počinili, Isus je platio punu kaznu za njih na krstu. Zašto ova zadivljujuća istina treba da promeni vaš život i podstakne u vama želju da Mu budete poslušni?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Sad je sud ovome svetu, nastavio je Hristos, 'sad će biti isteran knez ovoga sveta napolje. I kad Ja budem podignut od zemlje, sve ću privući k Sebi. I ovo govoraše da pokaže kakvom će smrti umreti.' Ovo je kriza sveta. Ako postanem žrtva za grehe ljudi, svet će se prosvetliti. Sotonina vlast nad ljudskim dušama biće slomljena. Izbrisani Božji lik biće obnovljen u ljudskom rodu i porodica svete i verne Božje dece na kraju će naslediti nebeski dom. To će biti plod Hristove smrti. Spasitelj se zadubio u posmatranje prizora pobjede koji se pojavio pred Njim. Video je krst, surovi, sramni krst sa svim pratećim strahotama, kako blista slavom.

Međutim, delo spasenja ljudi nije sve što je ostvareno krstom. Božja ljubav otkrila se svemiru. Knez ovoga sveta je izgnan. Optužbe koje je sotona iznosio protiv Boga su opovrgnute. Prekori koji su upućeni Nebu zauvek su odbačeni. Anđeli kao i ljudi privučeni su Otkupitelju.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 625.626. original)

Za razgovor:

1. Kojih još primera možete da se setite koji pokazuju kako su Isusov život i smrt odgovorili na pitanja koja su u Knjizi o Jovu ostala neodgovorena?

2. Razmislite šta krst otkriva o Božjem karakteru, naročito kada shvatimo da je Onaj koji nas je stvorio upravo Onaj koji je umro za nas na krstu. Zašto nam ova činjenica pruža toliko mnogo nade i utehe, bez obzira sa kakvim nevoljama se suočavamo? Kako nas ova zadivljujuća istina može naučiti da se uzdamo u Boga i Njegovu dobrotu? (Vidi: Rimljanima 8,32)

3. Kao što smo videli, Knjiga o Jovu je pokazala, između ostalog, da je velika borba kosmičko pitanje i da sukob između Hrista i sotone svojim razmerama prevazilazi samu Zemlju. Zamislite kako je bilo nebeskim stvorenjima, koji su poznavali Isusa samo u Njegovoj nebeskoj slavi, dok su posmatrali sve što je prolazio na krstu. Kako nam razmišljanje o ovoj uzvišenoj temi pomaže da u velikoj meri cenimo ono što nam je dato u Isusu?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

JOVOV KARAKTER

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: O Jovu 1,1,8; O Jovu 29,8-17; O Jovu 31,1-23; 2. Mojsijeva 20,17; Matej 7,22-27; Matej 5,16; Efescima 3,10.

Tekst za pamćenje: »Vidiš li da vjera pomože djelima njegovim, i kroz djela savrši se vjera?« (Jakov 2,22)

Pored svih značajnih pitanja dodirnutih u Knjizi o Jovu, ne smemo izgubiti iz vida još jednu važnu temu: samog Jova. Ko je bio ovaj čovek kome je Bog toliko verovao da je stavio pred sotonu izazov u vezi sa njegovom vernošću i poštenjem? Ko je bio ovaj čovek koji nije shvatao zašto mu se sve to događa, koji je znao da to što je doživeo nije bilo pošteno, koji je izrazio svoj gnev i razočaranost zbog svega, pa ipak ostao veran sve do kraja?

Iako se Knjiga o Jovu bavi Jovovim životom posle nesreća koje su ga pogodile, u ovom izveštaju možemo pronaći činjenice o Jovovom ranijem životu. Na osnovu onoga što smo saznali o Jovovoj prošlosti i o tome kakav je čovek bio, bolje shvatamo zašto je Jov ostao veran Gospodu, čak i pored strahovite patnje, čak i pored svega što je sotonu činio u nastojanju da ga odvrati od Boga.

Kako nam činjenice koje ukazuju kakav je Jov bio i kako je živio mogu pomoći da budemo verniji Gospodnji sledbenici u svom životu?

Pročitajte tekstove iz Knjige o Jovu 1,1. i 1,8. Šta ovi stihovi govore o Jovovom karakteru?

Iako je Jovu u svim razgovorima koje je vodio bilo rečeno da je sigurno učinio nešto pogrešno čim se sve to zlo izlilo na njega, čini se da je bilo upravo suprotno. Zbog svoje dobrote, svoje vernosti, postao je posebna sotonina meta.

Koliko je on bio dobar i veran? Kao prvo, tekst govori da je bio »savršen«, kako stoji u određenim prevodima. Ova reč ne mora da znači »bezgrešan«, kao što je bio Isus. Ona izražava ideju o potpunosti, poštenju, iskrenosti, ali u relativnom smislu. Osoba koja je »savršena« u Božjim očima je osoba koja je dostigla stepen razvoja koji Nebo očekuje od nje u bilo koje dato vreme. Jevrejska reč za »savršen«, *tam*, »odgovara grčkoj reči *teleios*, koja se često prevodi kao 'savršen' u (Novom zavetu), ali čiji bolji prevod glasi 'punog rasta' ili 'zreo.« (The SDA Bible Commentary, 3. sveska, str. 499) Jovova kasnija iskustva otkrila su da nije dostigao konačno savršenstvo karaktera. Iako veran i pošten, i dalje je rastao.

Drugo, tekst kaže da je bio »pošten«. Ova reč znači »istinit«, »prav«, »pravedan«, »pravičan«. Jov je živio takvim životom da je mogao biti nazvan »uzornim građaninom«.

Treće, tekst kaže da se »bojaše Boga«. Iako je u Starom zavetu ova ideja »bojati se« Boga ukazivala na to šta znači biti veran Izrailjac, izraz je, takođe, upotrebljen u Novom zavetu za neznabošce koji su verno služili Bogu Izrailjevom (vidi: Dela 10,22).

Konačno, Jov »uklanjaše se« od zla, odbacivao je zlo. Ovu Jovovu karakteristiku potvrdio je Gospod lično, kada je rekao sotoni: »Jesi li vidio slugu mojega Jova? Nema onakvoga čovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla?« (O Jovu 1,8)

Na kraju, Jov je bio Božji čovek čija je vera bila otkrivena načinom života koji je vodio; i tako je zaista posvedočio »svijetu i anđelima i ljudima« (1. Korinćanima 4,9) o tome šta osoba može da postane u Hristu.

Da Knjiga o Jovu govori o vama, kako bi glasio početni stih? »Bijaše _____ u zemlji _____ po imenu _____; i bijaše _____ i _____, i _____ se Boga, i _____ se od zla.

»KAD SE TRAG MOJ OBLIVAŠE MASLOM...«

Dok se Jov borio da shvati nesreće koje su ga pogodile, razmišljao je o svom predašnjem životu, o tome koliko je imao dobar život i kako ga je vodio. Govoreći o prethodnim danima, Jov je rekao da se tada njegov »trag oblivaše maslom«. (O Jovu 29,6)

Na primer, u Knjizi o Jovu 29,2. Jov je govorio o vremenu kada ga »čuvaše Bog«. Jevrejska reč za »čuvati« potiče od reči koja je obično korišćena u celom Starom zavetu da opiše Božje staranje o svom narodu (vidi: Psalam 91,11; 4. Mojsijeva 6,24). Bez sumnje, Jov je imao dobar život. Važno je i to što je on znao da je imao dobar život.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 29,8-17. Šta ovi stihovi govore o tome kako su drugi posmatrali Jova i kako se on ophodio prema onima koji su bili u nevolji?

U ovim stihovima vidimo koliko je Jov uživao poštovanje drugih ljudi. Izraz da je on »na ulici nameštao sebi stolicu« (O Jovu 29,7) ukazuje na neku vrstu mesnog upravljanja, u kome je Jov očigledno učestvovao. Ovakav položaj obično je dodeljivan starijim, cenjenim članovima društva, među kojima je Jov bio duboko poštovan.

Takođe možemo da vidimo da su ga i pripadnici »najnižeg« sloja u društvu voleli i cenili. Siromašni, koji su propadali, slepi, udovice, oni koji nisu imali oca, hromi – upravo onima koji nisu bili blagosloveni kao što je on bio, Jov je pružao pomoć i utehu.

»Bog u svojoj Reči daje sliku čoveka koji napreduje, čiji je život uspešan u punom smislu te reči, čoveka kome i Nebo i Zemlja radosno odaju čast.« (Elen Vajt, *Vaspitanje*, str. 142. original)

Stihovi poput ovih i drugi (kao što ćemo videti) pokazuju zašto je Jov bio veoma uspešna ličnost u svakom smislu, i u ljudskim i u Božjim očima.

Lako je biti ljubazan i pun poštovanja prema bogatima, moćnima i čuvenima. Kako se, međutim, ophodite prema onima koji nemaju šta da vam ponude zauzvrat?

SRCE I OČI

Na prvi pogled, u sledećim tekstovima, može da zvuči kao da se Jov hvali, kao da ističe svoju svetost, vrlinu i dobro ponašanje pred drugima. Ovakav stav, naravno, Biblija osuđuje (vidi: Matej 23). Ali to nije bio slučaj sa Jovom. Da ponovimo, veoma je važno zapaziti okvir teksta: rečeno mu je da je njegov prošli život, život za koji se pretpostavlja da je bio ispunjen zlom, uzrok njegove patnje. Jov, međutim, zna da to nije istina i da nije zaslužio ono što ga je snašlo. Dakle, on svoje vreme provodi sećajući se kakvim je životom živeo i kakva je ličnost bio.

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 31,1-23. Šta još Jov kaže o tome kako je živeo pre nesreće?

Zapazite, takođe, da se Jov nije bavio samo svojim spoljašnjim delima. Tekst »i ako je za očima mojim pošlo srce moje« (O Jovu 31,7) pokazuje da je Jov shvatao dublje značenje svetosti, dublje značenje dobra i zla, i Božjeg zakona. Jov je očigledno znao da je Bogu stalo do srca, do misli, isto kao i do naših dela (vidi: 1. Samuilova 16,7; 2. Mojsijeva 20,17; Matej 5,28). Jov je znao da je pogrešno gajiti požudu za ženom, a ne samo učiniti preljubu sa njom. (Ovo je snažna činjenica da je znanje o pravom Bogu postojalo pre nego što je Gospod pozvao izrailjski narod da bude Njegov zavetni narod i Njegov svedok.)

Pročitajte šta je Jov rekao u Knjizi o Jovu 31,13-15. Zašto je ova poruka toliko važna?

Ovde Jov pokazuje izuzetno razumevanje, naročito za njegovo vreme (bilo koje vreme, zapravo), osnovne jednakosti svih ljudskih bića. Drevni svet nije bio mesto u kome su pojmovi sveopštih prava i sveopštih zakona bili shvaćeni i prihvaćeni. Pojedine grupe ljudi smatrale su sebe uzvišenijim i nadmoćnijim u odnosu na ostale i uopšte nisu razmišljale o problemu poricanja osnovnog dostojanstva i prava drugih ljudi. Ovde Jov, međutim, pokazuje u kojoj meri shvata ljudska prava i činjenicu da ona potiču od Boga koji nas je stvorio. Jov je, u određenom smislu, bio ispred ne samo svog vremena, već i našeg.

KUĆA NA STENI

Pročitajte tekst iz Knjige o Jovu 31,24-34. Šta još možemo saznati o Jovu iz ovih stihova?

Ne treba da nas čudi što je Gospod izjavio upravo ono što je izjavio o Jovovom životu i karakteru. On je čovek koji je jasno živio po svojoj veri, čovek čija su dela otkrivala njegovu zajednicu sa Bogom. Ova činjenica je, naravno, njegovo jadikovanje činila još ogorčenijim: *Zašto mi se ovo događa*, a tvrdnje njegovih prijatelja uzaludnim i praznim.

Međutim, dublju i mnogo važniju poruku možemo izvući iz činjenice o Jovovom vernom i poslušnom životu. Zapazite koliko je život koji je vodio u prošlosti bio tesno povezan sa tim kako se postavio prema tragedijama koje su se na njega kasnije obrušile. Jov nije slučajno, srećom ili čistom snagom volje odbio da »prokune Boga i umre«. (O Jovu 2,9) Ne, sve te godine vernosti i poslušnosti Bogu pružile su mu veru i karakter koji su ga osposobili da se uzda u Gospoda, bez obzira na okolnosti.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 7,22-27. Kako se u ovim stihovima otkriva Jovova vernost?

Ključ Jovove velike pobeđe pronalazimo u »manjim« pobeđama koje je ranije izvojevao (vidi: Luka 16,10). Njegovo verno držanje onoga što je ispravno, njegova nespремnost da čini nagodbe, učinili su Jova takvim kakav je bio. Ono što zapažamo u Jovovom životu jeste primer koji Jakovljeva poslanica navodi o ulozima dela u životu vere: »Vidiš li da vjera pomože djelima njegovijem, i kroz djela savršiti se vjera?« (Jakov 2,22) Koje je važno načelo hrišćanskog života otkriveno u ovom tekstu. U izveštaju o Jovu vidimo da je ovo načelo primenjeno na upečatljiv način. Jov je načinjen od istog mesa i kostiju kao i svi mi; ipak, blagodaću Božjom i njegovim istrajnim naporima živio je životom verne poslušnosti Bogu.

Kakve odluke bi trebalo da donesete da biste kao Jov verno živeli?

MNOGOSTRUKA BOŽJA MUDROST

U ranijim tekstovima u Knjizi o Jovu, Elifas Temanac rekao je Jovu: »Je li Sveomogućemu radost, ako si pravedan? Ili Mu je dobit, ako hodiš bez mane?« (O Jovu 22,3) Ovo je veoma ironično pitanje, s obzirom šta se događalo iza scene, na Nebu. Da, Bogu je bila radost što je Jov pravedan i dobit Mu je što hoda bez mane. Ovo je istina koja se ne odnosi samo na Jova – isto važi za sve one koji tvrde da su Gospodnji sledbenici.

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Mateju 5,16. Kako nam ove reči pomažu da odgovorimo na pitanje koje je Elifas uputio Jovu?

Nezaobilazno pitanje u Knjizi o Jovu bilo je da li će Jov ostati veran. Sotona je tvrdio da neće; Bog je rekao da hoće. Jovova vernost je svakako išla Bogu u korist, naročito u ovoj posebnoj borbi sa sotonom.

Ovaj izveštaj, međutim, predstavlja mikrokosmos većih pitanja. Prva anđeoska vest u jednom delu kaže »podajte Mu slavu«. (Otkrivenje 14,7) Isus je u Jevandelju po Mateju 5,16. objasnio da svojim dobrim delima možemo doneti slavu Bogu. To je Jov činio; to možemo i mi.

Pročitajte tekst iz Efescima poslanice 3,10. Koje je načelo izraženo u ovom tekstu otkriveno u Knjizi o Jovu, ali u manjem obimu?

U ovom tekstu vidimo, kao i u Knjizi o Jovu, činjenicu da Bog radi u životu svojih sledbenika da bi ih promenio prema svom obličju, Sebi na slavu. »U čovečanstvu treba da se obnovi Božji lik. Božja čast i Hristova čast povezana je sa savršenstvom karaktera Njegovog naroda.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 671. original) Jovov život bio je primer kako se u čovekovom životu može ostvariti ovo načelo, iako je Jov živio pre nekoliko hiljada godina. Božji narod u svako vreme ima prednost da živi na isti način.

Šta u vašem životu donosi slavu Bogu? Šta vam odgovor govori o vama lično, vašem životu, određenim promenama koje morate da izvršite?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Protestantska reformacija povratila je veliku istinu o spasenju isključivo verom. Ova istina prvi put je nagoveštena u Reči još u Edemskom vrtu (vidi: 1.Mojsijeva 3,15), a zatim joj je dat potpuniji izraz u Avramovom životu (vidi: 1. Mojsijeva 15,6; Rimljanima 4,3), pre nego što je uspešno otkrivena u Svetom pismu preko apostola Pavla. Istina o spasenju verom uvek je obuhvatala rad Svetog Duha u životu vernika, ne kao sredstvo spasenja, već kao njegov izraz. U Jovovom životu i karakteru pronalazimo sjajan primer kako ovaj rad izgleda. Teolozi ponekad ovaj rad nazivaju »posvećenje«, što u suštini znači »svetost«. Ona je toliko značajna u Svetom pismu da nam je rečeno da imamo »svetinju sa svima, bez ovoga niko neće vidjeti Gospoda«. (Jevrejima 12,14) Osnovno značenje posvećenja je »izdvojiti za svetu namenu«. Ovu ideju, na primer, zapažamo kada je Gospod rekao svom zavetnom narodu: »Budite sveti, jer sam Ja svet, Gospod Bog vaš.« (3. Mojsijeva 19,2) Iako se reč i pojam javljaju na različite načine i u Starom i u Novom zavetu, odnosi se na ono što Bog čini u nama. Može se shvatiti kao moralni rast u dobroti i prema dobroti. To je »progresivni proces moralne promene silom Svetoga Duha u saradnji sa ljudskom voljom«. (*Handbook of SDA Theology*, str. 296) Iako ovo delo samo Bog može da ostvari u nama, mi nismo prisiljeni na posvećenje ništa više nego što smo prisiljeni na opravdanje. Predajemo sebe Gospodu, i isti Gospod koji nas opravdava verom, takođe će nas posvetiti, oblikovati nas, kao što je učinio sa Jovom, po obličju Božjem, makar do one mere koju je moguće dostići sa ove strane večnosti. Pavle piše: »Dječice moja, koju opet s mukom rađam, dokle Hristovo obličje ne postane u vama.« (Galatima 4,19) Elen Vajt je zapisala: »Hristos je naš Obrazac, savršen i sveti Primer koji treba da sledimo. Nikad nećemo biti jednaki tom Obrascu, ali Ga možemo oponašati i postići određenu sličnost u skladu sa svojim sposobnostima.« (*That I May Know Him*, str. 265)

Za razgovor:

- 1. Kakve odluke možemo doneti koje će uticati u kojoj će meri Gospod moći da deluje u nama? Mi znamo da samo Bog može da promeni srce, ali moramo da saradujemo. Kako izgleda ta saradnja? Kako se ispoljava?**
- 2. U Kološanima 2,6. je zapisano: »Kako, dakle, primiste Hrista Isusa Gospoda onako živite u Njemu.« Kako nam ove reči pomažu da shvatimo šta znači živeti u veri i poslušnosti?**
- 3. Kako kao Crkva, ne samo kao pojedinci, možemo da donesemo slavu Gospodu pred ljudima i pred anđelima?**

JOVOVE POUKE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 2. Korinćanima 5,7; O Jovu 1-2,8; Matej 4,10; Matej 13,39; Jovan 8,1-11; Jevrejima 11,10; Jevrejima 4,15.

Tekst za pamćenje: »Gle, blaženim nazivamo one koji pretrplješe. Trpljenje Jovovo čuste, i posljedak Gospodnji vidjeste: Jer je Gospod milostiv i smiluje se.« (Jakov 5,11)

Stigli smo do kraja proučavanja Knjige o Jovu. Iako smo se u knjizi dotakli mnogih tema, moramo priznati da je ostalo još mnogo onih koje nismo spomenuli, i još mnogo toga što bismo mogli naučiti. Naravno, kao i u svetovnom životu, sve što učimo i otkrivamo vodi prema daljem učenju i otkrivanju. Ako je tako sa atomima, zvezdama, međuzama i matematičkim jednačinama, koliko je više sa Božjom rečju?

»Mi nemamo nikakav razlog da sumnjamo u Božju reč zato što ne možemo razumeti tajne Njegovog providenja. U svetu prirode stalno smo okruženi čudima koja prevazilaze našu moć shvatanja. Zar onda treba da se čudimo što u duhovnom svetu nalazimo tajne koje ne možemo dokučiti? Teškoću stvara slabost i skučenost ljudskog uma.« (Elen Vajt, *Vaspitanje*, str. 170. original)

Da, tajne ostaju, naročito u knjizi poput Knjige o Jovu, u kojoj su postavljena mnoga od najtežih životnih pitanja. Ipak, osvrnućemo se na neke pouke koje možemo izdvojiti iz ovog izveštaja, koje nam mogu pomoći, kao i Jovu, da budemo verni Gospodu u svetu u kome vladaju nevolje.

Pročitajte tekstove iz 2. Korinćanima 5,7. i 4,18. Koje ključne istine su otkrivene u ovim tekstovima? Kako nam ove istine mogu pomoći, dok nastojimo da budemo verni Gospodnji sledbenici?

Neposredan okvir 2. Korinćanima 4,18. je eshatološki, jer govori o kraju vremena, kada ćemo biti obučeni u besmrtnost, koja je veliko obećanje koje se još nije ispunilo. To je obećanje koje treba da prihvatimo verom, ne očima, pošto se još nije ostvarilo.

Isto tako, Knjiga o Jovu pokazuje da je stvarnost mnogo više od onoga što vidimo. Ljudima koji žive u naše vreme ovo ne bi trebalo da bude teško da shvate, naročito sada kada je nauka otkrila da postoje nevidljive sile svuda oko nas.

Jedan propovednik stajao je pred crkvom u velikom gradu. Zamolio je vernike da budu tihi. Nekoliko trenutaka vladala je mukla tišina. Zatim je uzeo radio, uključio ga i počeo da menja stanice. Različiti zvuci razlegali su se iz radija.

»Da vas nešto pitam«, zamolio je propovednik. »Odakle dolaze ovi zvuci? Da li nastaju u samom radiju?« Ne, ovi zvuci su u vazduhu svuda oko nas, u vidu radio-talasa, talasa koji su stvarni kao i moj glas. Međutim, mi nemamo pristup njima. To što ne možemo da ih vidimo, osetimo ili čujemo, ne znači da ne postoje, zar ne?

Šta još postoji oko nas što ne vidimo? Kakve duhovne pouke možemo izvući iz činjenice da ove nevidljive sile ne samo da postoje, već i utiču na naš život?

Kao što smo videli u Knjizi o Jovu, niko od spomenutih ljudi nije u potpunosti shvatio šta se događa. Verovali su u Boga, imali određeno znanje o Njemu, Njegovom karakteru i stvaralačkoj sili. Ali izvan pukih činjenica o stvarnosti koje su mogli da vide – na primer, Jovove nesreće – nisu ni slutili šta se događalo iza scene. Zar nismo na isti način ponekad slepi za nevidljive stvarnosti koje su oko nas? Knjiga o Jovu nas uči da treba da živimo verom, shvatajući svoju slabost i činjenicu da zaista malo vidimo i znamo.

ZLO BIĆE

Jedno od najtežih pitanja koje stavlja izazov pred ljudsko mišljenje tiče se zla. Iako neki filozofi, čak i religiozni ljudi, poriču postojanje zla ili smatraju da ne bi trebalo da koristimo taj izraz, većina ljudi se ne bi sa tim složila. Zlo je stvarno; ono je deo ovoga sveta. Iako možemo raspravljati o tome šta jeste i šta nije zlo, većina ga prepoznaje kada ga doživi.

Zlo se ponekad deli u dve široke grupe: prirodno i moralno. Prirodno zlo se određuje kao zlo koje proizlazi iz prirodnih katastrofa, kada zemljotresi, poplave ili bolesti izazovu patnju. Moralno zlo je posledica namernih postupaka ljudskih bića, kao što su ubistvo ili pljačka.

Različite teorije, stare i savremene, pokušavaju da odgovore kako je nastalo zlo. Kao adventistički hrišćani, verujemo da Biblija uči da zlo potiče od palog stvorenog bića, sotone. Opšteprihvaćena kultura, poduprta materijalističkim i filozofskim nagađanjima, opovrgava ideju o postojanju sotone. Međutim, to možemo da učinimo jedino odbacivanjem jasnog svedočanstva Svetog pisma, koje opisuje sotonu kao stvarno biće koje nastoji da što je više naudi ljudima.

Ova istina posebno je otkrivena u Knjizi o Jovu.

Pročitajte tekstove iz Knjige o Jovu 1,1. i 2,8. Kako nam ova dva poglavlja pomažu da shvatimo sotoninu ulogu u zlu koje prevladava u svetu?

U Jovovom slučaju, sotona je neposredno odgovoran za zlo, i moralno i prirodno, koje je pogodilo ovog čoveka. Međutim, to ne mora neophodno da znači da je svaki primer zla ili patnje neposredno povezan sa demonskim delovanjem. Činjenica je, kao što vidimo u primeru ostalih ličnosti u Knjizi o Jovu, da mi jednostavno ne znamo sve razloge strašnih događaja. U stvari, ime »sotona« nikada nije ni spomenuto u razgovorima koji su se vodili oko Jovove nesreće. Govornici su krivili Boga, krivili su Jova, ali nikada sotonu. Ipak, Knjiga o Jovu treba da nam pokaže ko je na kraju odgovoran za zlo na Zemlji.

Šta sledeći tekstovi govore o sotoninom postojanju? Otkrivenje 12,12; Matej 4,10; Matej 13,39; Luka 8,12; Luka 13,16; Luka 22,3.31; Dela 5,3; 1. Petrova 5,8. Što je još važnije, kakve primere sotoninog uticaja u svom životu možete navesti? Kako se možete zaštititi od njega?

SA OVAKVIM PRIJATELJIMA...

U Knjizi o Jovu, tri (zanimljivo i četiri) čoveka došla su da razgovaraju sa Jovom iz dobrih pobuda. Čuli su šta mu se dogodilo, pa su došli »da ga požale i potješe«. (O Jovu 2,11) Međutim, kada je Jov prvi put progovorio, jadikujući zbog nesreća koje je doživio, očigledno su smatrali da je mnogo važnije da postave Jova na mesto koje mu pripada i isprave njegova teološka učenja, nego da ohrabre i podignu duh svog napaćenog prijatelja.

Stalno iznova su sve pogrešno shvatali. Ali pretpostavimo da su sve dobro shvatili? Pretpostavimo da se sve to dogodilo Jovu zato što je zaslužio? Možda su u teološkom smislu bili u pravu, ali šta s tim? Da li je Jovu bilo potrebno ispravno teološko učenje? Ili nešto drugo?

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Jovanu 8,1-11. Šta je Isus ovde otkrio što je ovim ljudima u velikoj meri nedostajalo?

U ovom izveštaju postoji velika razlika između žene uhvaćene u preljubi i njenih tužitelja s jedne strane i Jova i njegovih tužitelja s druge. Žena je bila kriva. Iako je možda njena krivica za greh bila manja od krivice onih koji su je optuživali, ona se nikada nije dovodila u pitanje, bez obzira na olakšavajuće okolnosti. Za razliku od nje, Jov nije bio kriv, makar ne u onom smislu kako su tvrdili njegovi tužitelji. Ali, čak i da je bio kriv kao i ova žena, Jovu je bilo potrebno od ovih ljudi što je i ženi bilo potrebno, što je potrebno svim ljudima koji pate: blagodat i opraštanje.

»U činu opraštanja ovoj ženi i hrabrenju da živi boljim životom, Isusov karakter odsjaja lepotom savršene pravde. Iako ne prikriva greh, niti smanjuje osećanje krivice, On ipak ne želi da osudi, već da spase. Svet je za ovu zabludelu ženu imao samo podsmeh i prezir, ali Isus je izgovorio reči utehe i nade.« (Elen Vajt, *Čeznja vekova*, str. 462. original)

Ono čemu Knjiga o Jovu treba da nas nauči jeste da drugima treba da damo ono što bismo mi želeli da smo na njihovom mestu. Sigurno je da postoji vreme i mesto za ukor i sučeljavanje mišljenja, ali pre nego što pomislimo da preuzmemo tu ulogu, treba ponizno i krotko da se setimo da smo i sami grešnici.

Kako možemo pokazati više saosećanja prema onima koji pate, čak i ako pate zbog svojih pogrešnih odluka i postupaka?

VIŠE OD TRNJA I KOROVA

Kao što svi znamo, a neki znaju veoma dobro, život je težak. Još u Edemskom vrtu, posle pada, kada je Gospod objavio našim praroditeljima neke od posledica njihovog pada, dati su nam nagoveštaji koliko će biti teško (vidi: 1. Mojsijeva 3,16-24). Ovo su bili samo nagoveštaji. Uostalom, da su jedini izazovi sa kojima se suočavamo u životu »trnje i korov«, ljudski život bio bi korenito drugačiji nego što je danas.

Kada pogledamo oko sebe, šta vidimo osim patnje, bolesti, siromaštva, rata, zločina, utučenosti, zagađenja i nepravde? Antički istoričar Herodot pisao je o kulturi u kojoj ljudi žale – da, žale kada se dete rodi, zato što znaju sa kakvom će se neizbežnom tugom i patnjom suočiti kada dostigne odraslo doba. Izgleda previše sumorno, ali ko može da opovrgne ovakvo razmišljanje?

U Knjizi o Jovu nalazimo poruku o ljudskom stanju. Kao što smo videli, Jova možemo smatrati simbolom celog čovečanstva, po tome što svi patimo – često na nepošten način koji ne odgovara gresima koje smo neizbežno počinili. To nije pošteno prema Jovu niti je pošteno prema nama.

Pa ipak, sve što Knjiga o Jovu može da nam kaže u vezi sa ovim jeste da je Bog tu, da Bog zna, i da Bog obećava da nije sve uzalud.

Svetovni pisci, ateistički pisci, bore se sa pitanjem besmislenosti života koji se završava večnom smrću. Neprestano se bore da dođu do odgovora, ali ga još uvek nisu pronašli, zato što ovaj život, sam po sebi, ništa ne nudi. Postoji ateistička filozofija pod nazivom nihilizam, čiji naziv potiče od latinske reči *nihil* koja znači »ništa«. Nihilizam uči da naš svet i naš život u svetu ne znači ništa.

Knjiga o Jovu, međutim, ukazuje na transcendentalnu stvarnost koja prevazilazi *nihil* kojim nam naš smrtni život preti. Ona nas usmerava Bogu i Carstvu koje nam pruža nadu. Govori nam da se ništa ne događa u vakuumu, već da postoji Bog koji poznaje sve događaje, Bog koji obećava da će jednoga dana sve postaviti na pravo mesto. Na kakva god značajna pitanja da Knjiga o Jovu ne daje odgovor, ne ostavlja nam u rukama samo prah našeg života (vidi: 1. Mojsijeva 3,19; O Jovu 2,8). Umesto toga, ostavlja nas sa nadom nad nadama, nadom o nečemu što prevazilazi ono što je predstavljeno našim čulima.

Koji biblijski tekstovi jasno kažu da imamo veliku nadu koja prevazilazi sve što ovaj svet nudi? (Vidi: Jevrejima 11,10; Otkrivenje 21,2)

Proučavaoci Biblije vekovima se trude da pronađu uporedne crte između izveštaja o Jovu i izveštaja o Isusu. Iako Jov nije u potpunosti »tip« Isusa (kao što su životinje bile u žrtvenom sistemu), neka podudaranja ipak postoje. U njima možemo pronaći još jednu pouku iz Knjige o Jovu: koliko naše spasenje košta Gospoda.

Uporedite sledeće tekstove: O Jovu 1,1. sa 1. Jovanovom 2,1, Jakovom 5,6. i Delima 3,14. Kakve uporedne crte ovde postoje?

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 4,1-11. Kakva podudaranja postoje između Jova i Isusa?

Pročitajte tekstove iz Jevanđelja po Mateju 26,61; Luki 11,15.16. i Jovanu 18,30. Kako se ovi tekstovi podudaraju sa Jovovim iskustvom?

Uporedite tekst iz Knjige o Jovu 1,22. sa Jevrejima poslanicom 4,15. Kakve paralele ovde postoje?

Ovi tekstovi otkrivaju zanimljive paralele između Jovovog i Isusovog iskustva. Jov, naravno, nije bio bezgrešan, kao Isus; ipak, bio je veran i pravedan čovek čiji je život doneo slavu Ocu. Jov je žestoko bio kušan od strane sotone, kao i Isus. U celoj Knjizi o Jovu, Jov je bio lažno optuživan; Isus se, takođe, suočio sa lažnim optužbama.

Konačno, i možda najvažnije, uprkos svemu što se dogodilo, Jov je ostao veran Gospodu. Isus je takođe ostao veran, što ima veći značaj za nas. Uprkos svemu što mu se dogodilo, Isus je živeo bezgrešnim životom, životom koji je savršeno utelovio Božji karakter. Isus je bio »obličje bića Njegova«. (Jevrejima 1,3) Dakle, samo je On posedovao pravdu potrebnu za spasenje, »a pravda Božija vjerom Isusa Hrista u sve i na sve koji vjeruju; jer nema razlike«. (Rimljanima 3,22)

Ma koliko Jovova patnja i njegova vernost bili veliki usred patnje, bili su mali i nesavršen odraz onoga sa čim će se Isus, njegov Iskupitelj, suočiti u Jovovu i našu korist, kada će zaista doći i »na posljedak stati nad prahom«. (O Jovu 19,25)

ZA DALJE PROUČAVANJE

Knjiga o Jovu je vekovima oduševljavala, prosvetljavala i stavljala izazov pred čitaoce u judaizmu, hrišćanstvu, čak i islamu (koji ima svoj oblik biblijskog izveštaja). Kažemo da je stavljala izazov zato što, kao što smo videli, knjiga sama po sebi ostavlja mnoga pitanja bez odgovora. S jedne strane, to ne bi trebalo da nas iznenadi. Uostalom, od 1. Mojsijeve do Otkrivenja, koja biblijska knjiga ne ostavlja određena pitanja bez odgovora? Čak uzeta i kao celina, Biblija ne odgovara na svako pitanje koje postavlja. Ako su teme koje obuhvata, pad čovečanstva i plan spasenja, teme koje ćemo proučavati kroz svu večnost (vidi: Velika borba, str. 678.original), kako onda može jedna njena knjiga, čak i nadahnutu od Gospoda (2. Timotiju 3,16), odgovoriti na sva pitanja?

Knjiga o Jovu ne stoji sama. Ona je deo mnogo šire slike otkrivene u Božjoj reči. Kao deo velikog duhovnog i teološkog mozaika, daje nam snažnu poruku, poruku sa sveopštim pozivom, makar za Božje sledbenike. A ta poruka glasi: vernost usred nevolja. Jov je živi primer Isusovih reči: »Ali koji pretrpi do kraja blago njemu.« (Matej 24,13) Koji se Isusov vernik, koji teži da čini što je pravo, nije ponekad suočio sa neobjašnjivim zlom? Koji se Isusov vernik, koji teži da bude veran i koji traži utehu, nije suočio sa optužbama? Pa ipak, Knjiga o Jovu gradi nam primer osobe, koja sučena sa svim ovim nedaćama, i još i težim, zadržava svoju veru i poštenje. Pošto se verom i blagodaću uzdamo u Onoga koji je umro na krstu za Jova, i za nas, poruka za nas glasi: »Idi, i ti čini tako.« (Luka 10,37)

Za razgovor:

- 1. Stavite sebe u položaj Jevrejina koji je poznao Knjigu o Jovu i živeo pre Isusovog dolaska. Šta mislite kakva pitanja je ova osoba možda postavljala koja mi danas, koji živimo posle Isusovog vremena, ne postavljamo? Odnosno, kako nam izveštaj o Isusu i ono što je On učinio za nas, pomaže da bolje shvatimo Knjigu o Jovu?**
- 2. Kada budete imali priliku da sretnete Jova, koje pitanje biste mu prvo postavili, i zašto?**
- 3. Kojim još pitanjima se bavi Knjiga o Jovu koja nismo spomenuli u ovom tromesečju?**
- 4. Kakvu glavnu duhovnu ideju ste dobili iz ovog proučavanja Knjige o Jovu? Obrazložite svoj odgovor u razredu?**

OKTOBAR OD VASKRSENJA I DALJE

Hristovom smrću završena je služba u Hramu

1. S Matej 27,51. Hristovom smrću završena je služba u Hramu

Uvek postoji svetlost usred tame

2. N Matej 27,58-60. Ljudi treba da stoje hrabro za Hrista
3. P Matej 28,2. Uvek postoji svetlost usred tame
4. U Luka 24,6.7. »Ustade Gospod!«
5. S Matej 28,4. Svedočenje stražara koji su čuvali grob
6. Č Matej 27,52.53. »Prvina« pobeđe nad smrću
7. P Otkrivenje 3,21. Isus će nam dati silu da pobedimo
8. S Psalam 24,7. Pitanje Božje vrhovne vlasti je rešeno

Božji zakon je odbranjen

9. N Jovan 3,16. »Griješ je bezakonje...«
10. P Jovan 19,30. Velika borba pogađa sav stvoreni svet
11. U Psalam 119,34. Božji zakon je odbranjen
12. S 1. Petrova 2,24. Božji Sin je poneo rane umesto nas
13. Č Psalam 24,9. Svečani doček Hrista na Nebu
14. P Luka 24,49. Obećanje božanske sile
15. S Luka 24,13.14. Dva učenika – od očajanja do nade

Sveti Duh kao Utešitelj

16. N Luka 24,27. Učenici upoznaju Hristov identitet
17. P Luka 24,30.31. Isus se otkriva učenicima
18. U Luka 24,35.36. »Zaista ustade Gospod!«
19. S Luka 24,45. Isus »otvara um« svojim sledbenicima
20. Č Jovan 15,26. Sveti Duh kao Utešitelj
21. P Dela 1,8. Obećanje Svetog Duha: »Primićete silu!«
22. S Dela 2,17. Sila koja je uzdrmala svet

Opasno je odbijati pozive na pokajanje

23. N Dela 4,1-3. Protivljenje verskih vođa
24. P Dela 5,29. »Većma se treba Bogu pokoravati...«
25. U Dela 5,39. Opasno je odbijati pozive na pokajanje
26. S Jakov 5,7. Sveti Duh će u naše vreme ponovo doći
27. Č Dela 7,57.58. Stefan, prvi hrišćanski mučenik
28. P Dela 8,27-29. Jevandelisti Filip
29. S Dela 9,4.5. Savle postaje Pavle, apostol neznabožaca

On neće odustati

30. N 1. Timotiju 4,12. Timotije, ugledni mladić
31. P Otkrivenje 1,1. Jovan, ljubljeni učenik, pisac Otkrivenja

NOVEMBAR

BUDUĆNOST PRIKAZANA U KNJIZI OTKRIVENJA

Božja poruka Njegovom narodu

1. U Otkrivenje 2,10.	Božja poruka Njegovom narodu
2. S Otkrivenje 1,3.	Otkrivenje – knjiga za proučavanje
3. Č Otkrivenje 1,9.	Isusovo svedočanstvo i Božja večna ljubav
4. P Otkrivenje 5,5.6.	Opisan je Hristov rad na našem otkupljenju
5. S Luka 21,25.26.	Gledanje u budućnost

Biti veran do smrti

6. N Matej 7,14.	Odgovorni smo za datu svetlost
7. P Jovan 3,19.	Opasna ravnodušnost prema svetlosti
8. U Jevrejima 11,36.	Progonstvo u prvim vekovima
9. S Otkrivenje 2,20.	Sotonini sledbenici kvare ranu Crkvu
10. Č Matej 25,1.2.	Dve grupe među Hristovim sledbenicima
11. P 2. Timotiju 3,12.	Oni će progoniti i vas
12. S Otkrivenje 1,19.	Načela reformacije treba i danas držati

Bog otkriva svoje tajne

13. N Psalam 19,13.	Uočiti razliku između vere i drskosti
14. P Psalam 91,4.	Biti veran do smrti
15. U Psalam 121,1.2.	Isusovi sledbenici i odlučujuća borba
16. S Danilo 2,28.	Bog otkriva svoje tajne
17. Č 1. Solunjanima 5,5.	Bog nas poziva da budemo deca videla
18. P Dela 19,36.	Ništa ne činite ishitreno
19. S Priče 13,10.	Izbegavajte nadmetanje, podržavajte slogu

Dobri i zli anđeli su uvek prisutni

20. N Jovan 7,17.	Treba da poznamo i primenjujemo istinu
21. P Jovan 5,39.	Ljude treba učiti da pretražuju Pismo
22. U Efescima 6,12.	Dobri i zli anđeli su uvek prisutni
23. S Danilo 10,14.	Uporedno proučavanje Danila i Otkrivenja
24. Č Danilo 12,4.	Knjiga proroka Danila je otpečaćena
25. P Rimljanima 8,35.	Početak podsmevanju adventistima
26. S 2. Korinćanima 4,8.9.	Svedočenje Viljema Milera

Držite se istine utelovljene u Isusu

27. N Otkrivenje 14,6.7.	Tri anđeoske poruke – poziv ka Božjoj reči
28. P Isaija 58,12.	Božjem zakonu nije potrebna izmena
29. U Otkrivenje 10,2.	Anđeo objavljuje poslednju Božju poruku
30. S Otkrivenje 10,10.11.	Držite se istine utelovljene u Isusu

DECEMBAR

POSLEDNJI DANI

Istražujte Pismo i potvrdite istinu

1. Č 2. Timotiju 2,15. Istražujte Pismo i potvrdite istinu
2. P Matej 24,36. Ne treba određivati Drugi Hristov dolazak
3. S Otkrivenje 10,5.6. »Vremena već neće biti«

Ko su Božji dragulji?

4. N Titu 2,14.15. Pozvani smo da se odvojimo od sveta
5. P Matej 24,42-44. Svakog dana živimo tako kao da je posljednji
6. U Isaija 21,12. Nije vreme za nagodbu
7. S Matej 25,32.33. Neki će prihvatiti pobunu pre nego poslušnost
8. Č Malahija 3,17. Ko su Božji dragulji?
9. P Isaija 58,1. Naš posao je objavljivanje tri anđeoske poruke
10. S Jezekilj 36,26. »I daću vam novo srce«

Stanimo na Hristovu stranu

11. N Matej 5,14. Božji narod ne treba da se krije
12. P Matej 24,3. »Kad će to biti?«
13. U Rimljanima 8,18. Mi smo Hristovi vojnici
14. S Jezekilj 20,19.20. Subota je Božji pečat
15. Č Efescima 6,10. Ko veruje u istinu jačaće u Gospodu
16. P 1. Petrova 1,12. Prošlost i naše vreme u Bibliji
17. S Matej 24,13.14. Uputite poslednju poruku upozorenja svetu

Razlikovanje istine od zablude

18. N Danilo 12,10. Staza poslušnosti je put ka svetosti
19. P Matej 11,28.29. Stanimo na Hristovu stranu
20. U 1. Korinćanima 3,9. Mi smo Božji saradnici
21. S Matej 15,9. Naša poruka se nikad neće promeniti
22. Č 2. Petrova 1,16. Budite pažljivi prema »novoju svetlosti«
23. P Matej 7,21. I verovati i tvoriti Očevu volju
24. S 1. Solunjanima 1,5. Razlikovanje istine od zablude

Istinita religija

25. N O Jestiri 3,13. Smrtna presuda Božjem narodu
26. P 2. Petrova 1,20.21. Otkrivenja potiču od Isusa Hrista
27. U Isaija 26,7. Bog će odgovoriti na molitve
28. S Jevrejima 2,10. Hristos kuca na vrata srca...
29. Č 4. Mojsijeva 13,33. Nalazimo se na granici Obećane zemlje
30. P Jovan 14,26. Istinita religija
31. S Otkrivenje 21,4. Bog je ljubav

ČITANJE BIBLIJE REDOM

Oktobar		Novembar		Decembar	
1. Amos	1-3	1. Luka	7-8	1. 1. Korinćanima	10-12
2. "	4-6	2. "	9-11	2. "	13-16
3. "	7-9	3. "	12-14	3. 2. Korinćanima	1-5
4. Avdija i Jona	1-4	4. "	15-17	4. "	6-9
5. Mihej	1-4	5. "	18-20	5. "	10-13
6. "	5-7	6. "	21-22	6. Galatima	1-3
7. Naum	1-3	7. "	23-24	7. "	4-6
8. Avakum	1-3	8. Jovan	1-3	8. Efescima	1-6
9. Sofonija	1-3	9. "	4-6	9. Filibljanima	1-4
10. Agej	1-2	10. "	7-9	10. Kološanima	1-4
11. Zaharija	1-3	11. "	10-12	11. 1. Solunjanima	1-5
12. "	4-6	12. "	13-15	12. 2. Solunjanima	1-3
13. "	7-10	13. "	16-18	13. 1. Timotiju	1-6
14. "	11-14	14. "	19-21	14. 2. Timotiju	1-4
15. Malahija	1-4	15. Dela	1-3	15. Titu i Filimonu	1-3
16. Matej 1-5		16. "	4-6	16. Jevrejima	1-5
17. "	6-8	17. "	7-9	17. "	6-9
18. "	9-11	18. "	10-12	18. "	10-13
19. "	12-13	19. "	13-15	19. Jakov	1-5
20. "	14-15	20. "	16-18	20. 1. Petrova	1-5
21. "	16-17	21. "	19-23	21. 2. Petrova	1-3
22. "	18-20	22. "	24-26	22. 1. Jovanova	1-3
23. "	21-25	23. "	27-28	23. "	4-5
24. "	26-28	24. Rimljanima	1-3	24. 2. i 3. Jovanova	
25. Marko	1-3	25. "	4-6	25. Judina poslanica	
26. "	4-6	26. "	7-9	26. Otkrivenje	1-4
27. "	7-9	27. "	10-12	27. "	5-9
28. "	10-13	28. "	13-16	28. "	10-13
29. "	14-16	29. 1. Korinćanima	1-5	29. "	14-16
30. Luka	1-3	30. "	6-9	30. "	17-19
31. "	4-6			31. "	20-22

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

Oktobar	Novembar	Decembar
1. Psalam 79.	1. Psalam 105,1-15.	1. Psalam 121.
2. Psalam 80.	2. Psalam 105,16-31.	2. Psalam 122.
3. Psalam 81.	3. Psalam 105,32-45.	3. Psalam 123.
4. Psalam 82.	4. Psalam 106,1-16.	4. Psalam 124.
5. Psalam 83.	5. Psalam 106,17-32.	5. Psalam 125.
6. Psalam 84.	6. Psalam 106,33-48.	6. Psalam 126.
7. Psalam 85.	7. Psalam 107,1-21.	7. Psalam 127.
8. Psalam 86.	8. Psalam 107,22-43.	8. Psalam 128.
9. Psalam 87.	9. Psalam 108.	9. Psalam 129.
10. Psalam 88	10. Psalam 109,1-16.	10. Psalam 130.
11. Psalam 89,1-13.	11. Psalam 109,17-31.	11. Psalam 131.
12. Psalam 89,14-26.	12. Psalam 110.	12. Psalam 132.
13. Psalam 89,27-39.	13. Psalam 111.	13. Psalam 133.
14. Psalam 89,40-52.	14. Psalam 112.	14. Psalam 134.
15. Psalam 90.	15. Psalam 113.	15. Psalam 135.
16. Psalam 91.	16. Psalam 114.	16. Psalam 136,1-14.
17. Psalam 92.	17. Psalam 115.	17. Psalam 136,15-26.
18. Psalam 93.	18. Psalam 116.	18. Psalam 137.
19. Psalam 94.	19. Psalam 117.	19. Psalam 138.
20. Psalam 95.	20. Psalam 118,1-14.	20. Psalam 139.
21. Psalam 96.	21. Psalam 118,15-29.	21. Psalam 140.
22. Psalam 97.	22. Psalam 119,1-14.	22. Psalam 141.
23. Psalam 98.	23. Psalam 119,15-29.	23. Psalam 142.
24. Psalam 99.	24. Psalam 119,30-43.	24. Psalam 143.
25. Psalam 100.	25. Psalam 119,44-56.	25. Psalam 144.
26. Psalam 101.	26. Psalam 119,57-90.	26. Psalam 145.
27. Psalam 102,1-14.	27. Psalam 119,91-117.	27. Psalam 146.
28. Psalam 102,15-28.	28. Psalam 119,118-143.	28. Psalam 147.
29. Psalam 103.	29. Psalam 119,144-176.	29. Psalam 148.
30. Psalam 104,1-18.	30. Psalam 120.	30. Psalam 149.
31. Psalam 104,19-35.		31. Psalam 150.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogoslužjenja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U OKTOBRU 2016. GODINE

MESTO	DATUM			
	7.	14.	21.	28.
Kladovo, Negotin	17:59	17:47	17:35	17:24
Vršac , Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	18:01	17:49	17:37	17:26
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	18:03	17:51	17:39	17:28
Subotica , Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo , Kovin, Smederevo , Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Leskovac, Vranje , Radoviš, Strumica	18:05	17:53	17:41	17:30
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Beograd , Arandelovac, Kragujevac , Kumanovo, Kavadarci, Devđelija	18:07	17:55	17:43	17:32
Sombor , Bačka Palanka, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	18:09	17:57	17:45	17:34
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	18:11	17:59	17:47	17:36
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	18:13	18:01	17:49	17:38
Virovitica, Podravska Slatina, Slavonska Požega, Slavon-ski Brod, Derventa , Doboj, Pljevlja, Kolašin	18:15	18:03	17:51	17:40
Murska Sobota, Čakovec, Varaždin , Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Podgorica	18:17	18:05	17:53	17:42
Maribor , Ormož, Ptuj , Banja Luka , Bileća, Bar, Ulcinj	18:19	18:07	17:55	17:44
Slovenj Gradec, Celje , Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar , Trebinje, Dubrovnik , Zelenika	18:21	18:09	17:57	17:46
Dravograd, Mežice, Rogaška Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	18:23	18:11	17:59	17:48
Kranj, Ljubljana , Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač, Hvar, Korčula	18:25	18:13	18:01	17:50
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospić , Šibenik, Biograd na moru	18:27	18:15	18:03	17:52
Gorica, Rijeka , Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi Otok, Vis	18:29	18:17	18:05	17:54
Koper, Lošinj	18:31	18:19	18:07	17:56
Rovinj, Pula	18:33	18:21	18:09	17:58

Зимско рачунање времена почиње 30. октобра 2016. године.

POČETAK SUBOTE U NOVEMBRU 2016. GODINE

MESTO	DATUM			
	4.	11.	18.	25.
Kladovo, Negotin	16:14	16:06	15:59	15:54
Vršac , Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	16:16	16:08	16:01	15:56
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	16:18	16:10	16:03	15:58
Subotica , Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo , Kovin, Smederevo , Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Leskovac, Vranje , Radoviš, Strumica	16:20	16:12	16:05	16:00
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Beograd , Arandelovac, Kragujevac , Kumanovo, Kavadarci, Đevdelija	16:22	16:14	16:07	16:02
Sombor , Bačka Palanka, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	16:24	16:16	16:09	16:04
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	16:26	16:18	16:11	16:06
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	16:28	16:20	16:13	16:08
Virovitica, Podravska Slatina, Slavenska Požega, Slavonški Brod, Derвента , Doboj, Pljevlja, Kolašin	16:30	16:22	16:15	16:10
Murska Sobota, Čakovec, Varaždin , Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Podgorica	16:32	16:24	16:17	16:12
Maribor , Ormož, Ptuj , Banja Luka , Bileća, Bar, Ulcinj	16:34	16:26	16:19	16:14
Slovenj Gradec, Celje , Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar , Trebinje, Dubrovnik , Zelenika	16:36	16:28	16:21	16:16
Dravograd, Mežice, Rogaška Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	16:38	16:30	16:23	16:18
Kranj, Ljubljana , Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač, Hvar, Korčula	16:40	16:32	16:25	16:20
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospić , Šibenik, Biograd na moru	16:42	16:34	16:27	16:22
Gorica, Rijeka , Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi Otok, Vis	16:44	16:36	16:29	16:24
Koper, Lošinj	16:46	16:38	16:31	16:26
Rovinj, Pula	16:48	16:40	16:33	16:28

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.

POČETAK SUBOTE U DECEMBRU 2016. GODINE

MESTO	DATUM				
	2.	9.	16.	23.	30.
Kladovo, Negotin	15:50	15:49	15:50	15:53	15:58
Vršac , Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	15:52	15:51	15:52	15:55	16:00
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	15:54	15:53	15:54	15:57	16:02
Subotica , Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo , Kovin, Smederevo , Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Leskovac, Vranje , Radoviš, Strumica	15:56	15:55	15:56	15:59	16:04
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Beograd , Aranđelovac, Kragujevac , Kumanovo, Kavadarci, Đevdelija	15:58	15:57	15:58	16:01	16:06
Sombor , Bačka Palanka, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	16:00	15:59	16:00	16:03	16:08
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	16:02	16:01	16:02	16:05	16:10
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	16:04	16:03	16:04	16:07	16:12
Virovitica, Podravska Slatina, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Derventa , Doboј, Pljevlja, Kolašin	16:06	16:05	16:06	16:09	16:14
Murska Sobota, Čakovec, Varaždin , Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Podgorica	16:08	16:07	16:08	16:11	16:16
Maribor , Ormož, Ptuj , Banja Luka , Bileća, Bar, Ulcinj	16:10	16:09	16:10	16:13	16:18
Slovenj Gradec, Celje , Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar , Trebinje, Dubrovnik , Zelenika	16:12	16:11	16:12	16:15	16:20
Dravograd, Mežice, Rogaška Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	16:14	16:13	16:14	16:17	16:22
Kranj, Ljubljana , Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač, Hvar, Korčula	16:16	16:15	16:16	16:19	16:24
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospić , Šibenik, Biograd na moru	16:18	16:17	16:18	16:21	16:26
Gorica, Rijeka , Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi Otok, Vis	16:20	16:19	16:20	16:23	16:28
Koper, Lošinj	16:22	16:21	16:22	16:25	16:30
Rovinj, Pula	16:24	16:23	16:24	16:27	16:32

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена

